

VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK

MLACEV PO STAREM

Minulo nedeljo je bilo v Polani pri Murski Soboti spet živahno. Skorajda neznošna poletna vročina ni preprečila številnim obiskovalcem od blizu in daleč, da ne bi prišli na mlačev z maganjarom, ki v tem kraju postaja tradicionalna, letos pa so jo pripravili že četrtrič po vrsti. Da bi odtrgali od pozabe to nekdanje kmečko opravilo, ki ga zdaj opravljajo z najsodobnejšimi stroji, in ga predstavili tudi mlajšim rodovom, so se v Polani odločili, da mlačev po starem pripravijo vsako leto. V organizacijo te turistične in folklorne prireditve, ki so jo popestrili z nastopom glasbenih in pevskih skupin, ki so se predstavile s pesmimi o setvi, žetvi in mlačvi, se je letos vključil tudi Radio Murska Soba. S prenosom prireditve Zaigrajmo in zapojmo po domače in Minute za kmetovalce so z dogajanjem v Polani bili tako vsaj delno seznanjeni tudi poslušalci pomurskega radia. Fotoreportazo o mlačvi z maganjarom objavljamo na 6. strani.

Fotografija:
Nataša Juhnov

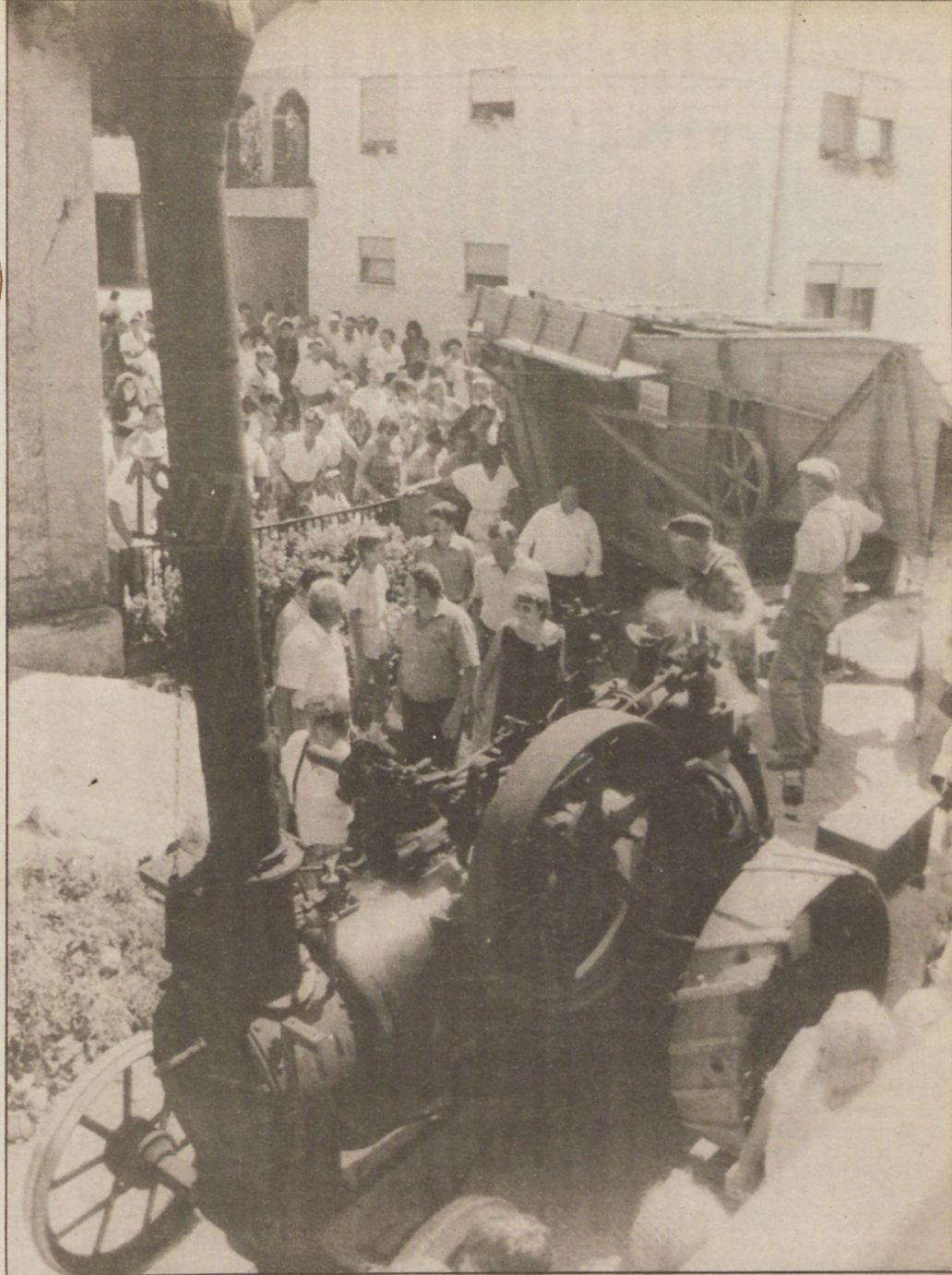
VESTNIK

YU ISSN 0351-6407

Murska Soba, 9. avgusta 1990 • Leto VII • Št. 30 • Cena 8 din

KRST REPORTAŽNEGA AVTOMOBILA

En od osrednjih ciljev vsake radijske postaje, tako tudi Radia Murska Soba, je čimveč svežega, živega, neposrednega sporočila. Da bi to dosegli in na ta način ponudili poslušalcem še večjo kakovost, so potrebne razne naložbe. Zadnja med njimi je nakup radijskega reportažnega avtomobila, s katerim bo poslej možno delati na terenu, kar bo omogočalo neposredne radijske prenose. Čeprav denarja za nakup opreme v avto ni, obstaja volja in upanje, da bi s podobnimi akcijami, kot je bila prireditev v Polani, kupili tudi to. Reportažni avto so radijski kupili izključno z namenskimi akcijami in ob poslovnem interesu obmurskih zasebnih in državnih podjetij, takoimenovani krst, katerega sponzor je bil SOZD ABC Pomurka, pa je bil v nedeljo na tradicionalni mlačvi z maganjarom v Polani pri Murski Soboti.

Dr. Tone Ferenc-gost nedeljske kuhinje

Tokrat (v nedeljo, 12. avgusta, od 10.30 do 12.00) bo murski val Radia Murska Soba gostil enega naših najvidnejših raziskovalcev in preučevalcev novejših zgodovine, rojaka iz Verzeja, prof. dr. Toneta Ferenc, ki ni le živi leksikon za NOB na Slovenskem, marveč tudi pesniška duša, pristna prleška nrv, ki mu ob izjemno skrbnem in odgovornem znanstvenem delu ne zmanjka smisla za vedrino. Za klice poslušalcev bosta rezervirani telefonski številki 21 232 in 21 579.

OB DNEVU GRANIČARJEV

Mejo varujejo skupaj s prebivalci

15. avgusta praznujejo graničarji svoj praznik. Letos mineva že 46 let od ustanovitve KNOJ, čigar nasledniki so graničarske enote. Pri preprečevanju kršitev v obmejnem prostoru starešine in vojakov naših stražnic tudi letos s ponosom ugotavljajo, da je sodelovanje z obmejnimi prebivalstvom vzorno. Drug drugemu si pomagajo pri varovanju meje in skupnih akcijah, gradnji vodovodov, telefoniji, popravilu cest in reševanju ob naravnih nesrečah. Graničarji se trudijo, da bi skupaj z obmejnimi prebivalstvom ustvarili boljše možnosti za življenje ob meji, skupno pripravljajo kulturne prireditve in poglobljajo prijateljstvo med mladimi. V prostem času pa skrbijo za okolje svojih stražnic, pridelujejo zelenjavo, urejujejo nasade. Letos so graničarji pomagali tudi urejevati telefonijo v Kobilju. Njihova najbolj pomembna naloga pa je varovanje meje, zato se nenehno usposabljaajo. V svetu, v katerem živimo, popušča napetost, meje izgubljajo svoj nekdanji pomen, pa vendar morajo biti čuvarki vedno budni. Ob dnevu graničarjev bodo organizirana številna tekmovanja in proslave ob meji, na katerih bodo čuvarem meja čestitali za praznik. Čestitamo jim tudi mi iz uredništva Vestnika!

JD

Pšenice preveč, kruh pa dražji

Za letošnji pridelek pšenice kaže, da je rekorden. Tudi lani je bila dokaj obilna žetev, tako da je v kašah in mlinih ostalo še precej zaloga. Kruh in druge pekovske izdelke torej še pečejo iz moke, pridobljene iz lanske pšenice. Kako je potem mogoče, da se je 1. avgusta kruh podražil? Potrošniki so v trgovinah precej negodovali, saj podražitve najbrž ni nihče pričakoval. Poleg tega so cene osnovnih vrst moke maksimirane na dan 30. junija.

V Mlinopeku v Murski Soboti so nam zatrjevali, da drugega izhoda tako rekoč niso imeli. Povečali so se jim namreč stroški za gorivo, električno energijo, razne

storitve in vzdrževanje, pa tudi za reprodukcijski material, ki ga uporabljajo pri pekovskih izdelkih (sol se je podražila s 3,50 na 3,80 din za kilogram, olje z 11,00 na 13,20 din za liter idr.). Zaradi vsega tega so poslovali na robu izgube. Tako jim ni ostajalo skoraj nič za nadaljnja vlaganja, zaposleni pa so dokaj nezadovoljni z nizkimi osebnimi dohodki. Seveda pa so se držali odloka o maksimiranju cen, tako da izdelkov iz moke vrste 500 in 850 niso podražili. Tako kot v Mlinopeku so ravnali v vseh mlinskopredelovalnih podjetjih severovzhodni Sloveniji.

Jože Graj

Ceneje,
vendar
ne poceni!

stran 5

Vestnikov koledar
od 9. avgusta do 15. avgusta
9. avgusta, četrtek, Roman
10. avgust, petek, Zvezdana
11. avgust, sobota, Jasna
12. avgust, nedelja, Klara
13. avgust, ponedeljek, Liljana
14. avgust, torek, Mitja
15. avgust, sredo, Marija, velika maša

Ob koncu tedna bo spet sončno in toplo vreme

Pregovora za ta teden

Ce je Lovrenc (10. avgusta) jasen,
bo grozd trden in vinar glasen.
Ce velika mokri (15. avgust), ma-
la maša straši.

VREME

Potrošnik **Zlatorog**

OD VZHODA DO ZAHODA,
DALEČ NAKROG,
NAJČISTEJŠI KAKOVOSTEN
PRALNI PRAŠEK

OSKAR

UNIVERZALNA DETEGENT ZA STROJNO PRANJE PERIL

AKCIJSKA CENA

3kg samo

49,80 din

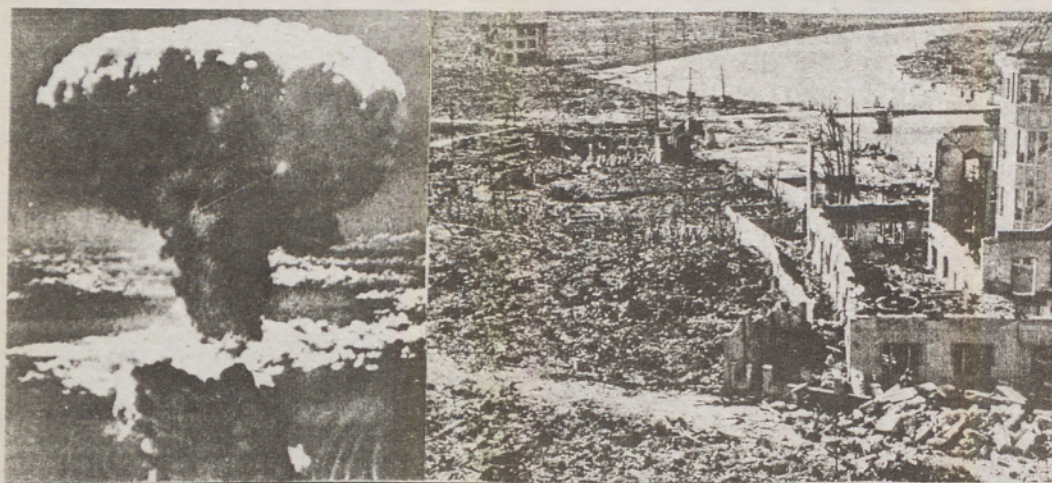
v prodajalnah
Potrošnik

- 1200 DOMAČIH IN TUJIH RAZSTAV-LJALCEV
- VELIKA RAZSTAVA VSEH VRST ŽIVINE
- KMETIJSKA MEHANIZACIJA
- ŽIVILSKA INDUSTRIJA
- UGODNI SEJEMSKI POPUSTI

KMETIJSKI SEJEM

GORNJA RADGONA
18.—26. 8. 1990

POMURSKI SEJEM
VABLJENI

V ponedeljek, 6. avgusta, je minilo 45 let od enega najbolj tragičnih dnevo, ki so se pripetili v zgodovini človeštva. Nad japonskim mestom Hirošima je eksplodirala prva atomska bomba. Ko sta se prah in pepel polegla, se je razkril grozljiv prizor — mesta ni bilo več. Hirošima naj se zato ne ponovi nikjer in nikoli več!

SOVJETSKA ZEZA

Boni za dobro žetev

Sovjetska zveza bi lahko pridelala toliko hrane, da bi lahko prehranila ves svet. Letošnji pridelek pšenice je še večji od rekordne letine 1978, ko so pridelali okoli 237 milijonov ton zrnja. Kljub temu je te dni sovjetski časopis Argumenti na 1. strani zastavil vprašanje: Kaj bomo jedli, tovariši? Vprašanje je na prvi pogled neumestno, toda dejstva govorijo, da v Sovjetski zvezi vsako leto izgubijo približno tretjino žetve zaradi neorganiziranosti in slabega dela.

Pšenico začnejo izgubljati že na poljih. Od okoli 700.000 kombajnov jih je ena sedmina pokvarjenih, precej pa jih je tehnološko zastarelih. Naslednja stopnja izgube je transport. Pogosto pomanjkanje bencina onemogoča prevoz s polj do zbirnih središč. In tako so na njivah gore zrnja, ki ga nima kdo prevzeti in prepeljati. Še hujsi pa je problem pomanjkanja vagonov, ki naj bi žito prepeljali od silosov do mlinov. Prav med žetvijo so namreč v črnomorsko pristanišče prepekljali uvoženo pšenico, ki jo morajo z ladij pretovarjati v vagone, tako da jih za lastno pšenico potem nimajo dovolj.

Vlada Ruske federacije, kjer je največ žitnih polj, je zato objavila konkretne stimulative ukrepe, bone, žetev 90, s katerimi bodo lahko tisti, ki si jih bodo zaslužili, kupovali prek vrste izdelke, ki jih v Sovjetski zvezi najbolj primanjkuje.

Pšenica kriva za prekinitev seje

Čeprav je bilo pričakovati, da se bo na seji Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki je bila sklicana minulo soboto v Beogradu, zapletalo, pa je le malokdo pomislil, da bo zasedanje prekinjeno in odloženo na jesen.

Spor je nastal predvsem zaradi zahteve delegacij Vojvodine in Srbije, da bi razpravljali tudi o položaju v kmetijstvu, zlasti o ceni in odkupu pšenice. Tega predloga pa drugi delegati niso sprejeli, ker za to niso imeli stališča svojih skupščin. Pripravljeno so bili namreč le na razpravo o financiranju federacije in o sredstvih za odpravljanje posledic potresa v Crni gori ter o garanciji federacije za obveznice, izdane za sanacijo bank. Preden so se razšli, so sicer nekateri pred usklajevanjem dnevnega reda marsikaj povedali. Tako je delegat Brana Črnčević iz Srbije menil, da bi rad razpravljati tudi o novi vladi, ki ustanavlja stranko, ne da bi o tem obvestila skupščinske zbornice ali predsedstvo države.

Podpredsednik Zisa Aleksander Mitrovič pa je delegate seznanil z ukrepanjem zvezne vlade in prizadevanji, da bi čim več letošnje bogate pridelke pšenice pospravili v silose, odkupili in je najmanj milijon ton tudi izvozili. Vlada naj bi v začetku septembra sprostila tudi cene moke in kruha, do 1. junija prihodnje leto pa zvezne blagovne rezerve ne bodo ukrepale na domačem tržišču, če ne bo prišlo do monopolnega obnašanja domačih proizvajalcev.

Kdo je bil Kreisky?

Kreisky s svojo politično dejavnostjo ni miroval skoraj do smrti. Marca letos se je pogovarjal tudi s sedanjim zveznim kanclerjem Vranitzkyem.

Minuli tork se je Avstrija poslovila od svojega nekdanjega zveznega kanclerja BRUNA KREISKYGA, ki je bil tudi velik zagovornik sodelovanja in prijateljskih odnosov z Jugoslavijo. Na čelu avstrijske države je bil kar 13 let — od 1970 do 1983. Uveljavil pa se je tudi kot svetovni politik.

Kdo je bil pravzaprav Bruno Kreisky? Rodil se je leta 1911 v bogati meščanski družini na Dunaju kot sin velikega tekstilnega tovarnarja židovskega rodu. Študiral je pravo in že dokaj zgodaj začel politično delovati. Najprej je bil v mladinskih vrstah, kmalu pa že v socialdemokratski stranki, v kateri je že pred izbruhom vojne naredil pomembno kariero. Po priključitvi Avstrije k Hitlerjevemu rajhu je moral v ilegalo. Gestapo pa ga je večkrat prijel in zaprl. Dvakrat so mu tudi sodili. Leta 1938 je pobegnil na Švedsko, v domovino pa se je vrnil leta 1945, a kaj hitro je moral nazaj, saj so ga izbrali za sekretarja avstrijskega veleposlaništva v Stockholmu. Leta 1951 se je spet vrnil na Dunaj in delal v ministrstvu za zunanje zadeve, dokler ni bil še istega leta imenovan za vodjo vladnega kabineta. Leta 1953 pa je postal državni sekretar v ministrstvu za zunanje zadeve. Ko je leta 1959 tedanji kancler Raab sestavil svojo tretjo vlado, je Kreisky postal minister za zunanje zadeve. Leta 1967 pa so ga izvolili za predsednika socialistične stranke. In potem je prišlo zanj odločilno leto 1970, ko je postal zvezni kancler. Bil je velik zagovornik miru, njegovo načelo pa je bilo, da se je treba pogovarjati tudi s »hudičmi«, če je s tem možno doseči kaj dobrega.

Bo peterokraka

zvezda

»ugasnila«

tudi v Srbiji?

Tudi v Srbiji so različni pogledi, kako naj bi se po sprejetju nove ustave imenovala njihova republika: ali socialistična, kakor je še napisano v osnutku nove srbske ustave, ali samo Republika ali pa Narodna republika Srbija. Odgovor na to vprašanje naj bi dala javna razprava. Prav tako ni jasno, kakšna bo nova srbska zastava. Nekateri politiki se zavzemajo, da mora ostati na njej tudi peterokraka zvezda, slišati pa je tudi glasove proti. V predlogu 10. člena so sicer le na kratko zapisali, da ima republika grb, zastavo in himno, določene z ustavo. Ker pa Srbija spoštuje veljavno zvezno ustavno ureditev, doslej ni hotela umakniti z javnih simbolov znamenj avnojske Jugoslavije, kot so to storile nekatere druge zvezne enote.

Se tudi Jugoslavija boji Iraka?

Kot je znano, je predsedstvo SFRJ sprejelo glede napada Iraka na Kuvajt stališče, s katerim je obsodilo uporabo sile, kršitev ozemeljske celovitosti in suverenosti neuvrščene države ter izrazilo zahtevo po brez-pogojnem umiku iraških čet iz Kuvajta. Prav tako je jugoslovansko predsedstvo poudarilo, da je treba vse mednarodne spore reševati s pogajanjem oziroma na miren način. Iz takšnih ali drugačnih razlogov pa se Jugoslavija ni odločila za gospodarske in politične ukrepe zoper Irak. Le-ta nam mora prav letos vrniti precejšen dolg.

IZ BEOGRADA PIŠE

Nastanek zveze reformskih sil, kar je premier Ante Marković objavil na velikem zborovanju na Kozari, še vedno odzvanja tudi v tujakajšnji javnosti. Že je znano, da je večina prebivalstva Jugoslavije za zvezo reformskih sil, čeprav je v raziskavi o tem pritrdilno odgovorilo le 41 odst., ker so se preostali razdelili na dva skoraj enaka dela: proti in vzdržani.

Udeležba na glasovanjih nikdar ni stoodstotna in statistične prognoze često zgrešijo, čeprav samo za las.

Komentatorji se pač ukvarjajo s pravnoformalnimi (pred)postavkami in meljejo to in ono o tem in onem, kar je po njihovem prav in narobe s stališča vladajočih krogov ali približno takšnih. Le nakateri so brez dlake na jeziku zapisali ali rekli, da je Marković prav odmeril čas, kdaj je najbolje potegniti novega asa iz rokava, ker je pač res, da njegov program nima opore v prepirljivi politiki in mu je preostalo le še opranje na zdravo pamet preprostega prebivalstva, ki je v resnici za izhod iz krize, pa naj se imenuje kakorkoli že, in če jim je ponujena priložnost za izbiro, bodo glasovali za najboljšo ponudbo.

Marković in njegova zisovska ekipa očitno verujeta, da je njegov program najboljši, če ne že edini, in da nič ne tvega, ali pa ga je treba šteti za velikega hazarderja, ki gre na vse ali nič, čeprav je mogoče izgubiti v tej veliki igri političnega žonglerstva.

Reformnost

Ce že sprejemajo v svetu to novo zvezo jugoslovanskih razmerij za alternativo Zvezi komunistov, kot slišimo zlasti iz tujine, pa tudi v domačih krajih, vemo, da je tedaj tveganje dvakratno, saj so zdajšnje objube o lepšem, srečnejšem in bogatejšem življenju že prastara lajna, ki jo zelo neradi poslušamo, sprejemljiva pa so samo dejanja, ki naj dokažejo, da je možno boljše gospodarjenje od kapitalističnega, v kakršnega se vračamo, da bi se rešili.

Kako je mogoče boljše gospodariti po zdajšnjem zategovanju pasu, kajpak še ne moremo zvedeti niti od Markovića niti iz njegovega programa, ki nam prinaša vedno znova presenečenja, ki jih v dobršni meri povzroča tudi čedalje večje pomanjkanje časa v tekmi spreminjanja vseh odnosov, ki so bili temelj združbi narodov in narodnosti, so pa že postali prešibki za dograjevanje zgradbe, o kakršni smo prej sanjali, kot pa da jo zares hoteli.

Tekma s časom je vselej nepredvidljiva, zlasti če so dovoljena vsa sredstva, a že zdavnaj vemo, da pri nas že dolgo ne veljajo pravila fair playa, torej ne smemo biti preveč občutljivi za podobnost v Markovićeve igri. Sicer pa dobro vemo, da v politiki in ljubezni ni ničesar, kar ne bi bilo dovoljeno, ali ne?!

Spomnimo se samo Miloševićevega poziva na antibirokratsko revolucijo z vsemi sredstvi: zakonskimi in nezakonskimi, moralnimi in nemoralnimi, dovoljenimi in nedovoljenimi in pogledimo, kaj se zdaj dogaja! Večerne novice so z velikanskim naslovom: Milošević da, socializem ne objavile v intervjuju, ki ga je dal dr. Jovan Drašković o svojem pogovoru s Tudmanom, ki je o tem predstavniku Srbov iz Hrvaške oznanil marsikaj neprijetnega, a na način, ki zanesljivo tudi ni korekten. In kaj pomeni takšen odnos Raškovića, ki je vzniknil iz kninskih mitingov, torej v časih Miloševićevega vzpona? Najmanj politično nezrelost človeka proforsorskega kroga, če že ne nekakšno polariziranje v doslej samih navidezno (?) enotnostih, da o bratstvu ne govorimo.

Kakor vroči poletni dnevi minevajo z velikimi pritiski na človeka, zlasti onega že v letih, tako tudi dviganje politične temperature ogroža marsikoga, zlasti pa politično preobčutljive osebe. Menda se večja tudi število samomorov, ne samo pretepov v afektihi, povzročenih s kavarniškiimi političnimi prepri, napihjenimi z nacionalističnimi strastmi in podgrevani zlasti z medijskimi in podobnim javnim razpravljanjem o vsakovrstnih zločinih iz državljanske vojne, češ da osvobodilne pravzaprav ni bilo...

Reforme so vsekakor na tehnični prevladovanju in obvladovanju resnice, kajti več resnic resnično ni, čeprav nam jih od povsod ponujajo drugačne. Poreformsko obdobje, če se gospodarska reforma izjalo-vi kot 1965. leta, pa nam je tudi še v spominu in si ga kajpak ne želimo.

Viktor Širec

Še vedno bencinska igra

Od prejšnjega četrtka prodajajo nafte derivate na Hrvaški spet po »starih« cenah; torej so se »uklonili« zahtevi Zvezne vlade sveta. Kot strela z jasnega pa je prav tega dne prišla vest, da so v tej republiki povišali cene za 12 odstotkov. Najprej v Sloveniji, pa potem na Hrvaškem in v Srbiji. Posledično storili zaradi dodatnega bencinskega dinarja za ceste, ker je po sedanjih predpisih ta delež neustrezen.

Zakaj je popustila Hrvaška? Očitno zato, ker je Zis zapeljal na kršitelje kaznoval s protiukrepm, in sicer z odvzemanjem dostopa na promet, s čimer bi bile »udarjene« rafinerije. Ina pa odločitev, naj polovico jugoslovanskega tržišča za naftnimi derivati, pripadajo ma niti ene rafinerije, zato ji takšen protiuhek ne grozi, pri čemer pa je spet znižati cene, če bodo to storili drugi. Slovenija pa, kar je jujeju vladni predstavniki, ne bo »popustila«, ker bi sicer morala, da bi pomanjkanja denarja prekinili gradnjo avtocest in prelozila Karavanke. Razen če bo zvezna vlada zagotovila manjkajoča sredstva?

JUGOSLOVANSKI PREBLISKI

Plohl želi, da bi se vse vrtelo okoli njega. Ampak vse, kar je delež rekel, govori, da ne želi dobro pluralizmu sindikata. (France Tomšič, predsednik Novega sindikata, konfederacije novih sindikatov Slovenije)

Tomšič je vse pobrkal. Sindikalna borba med sindikati mora biti, poteka pa naj tako, da je delavci ne bodo čutili na svoji strani. (Rastko Plohl, predsednik Novega sindikata Slovenije)

Če bi bilo po moje, stranke ne bi ustanovljale. Obdariti bi le bi tjevi nasmešek in se tolkel z glavo skozi zid. (Zdenko Kodrič, novinar)

Če mene vprašate, kdo je prvi prispel v Evropo — ni ena država. Da! Vključen sem v vse tri največje svetovne enotnosti. (Milovan Vidak, avtor)

globus

BEOGRAD — Predsednik slovodnega odbora skupnega Nikola Zuroković je seznanjen, da so razen ZTT in Zagreb vsa druga jugoskva železniško-transportna jetja pred stečajem.

BUDIMPEŠTA — Madžarski parlament je v petek izbral novega predsednika prava da Göncza. Kot edini predški kandidat je dobil vseh šestih strank v parlamentu. Star je 68 let, šest let pa zaprt zaradi dogodkov, ko je imel nasprotno tedanja uradna madžarska sovjetska) oblast.

BONN — Minuli mesec ZRN zaprosilo za politično 5750 Romunov, junija pa 118 jugoslovanskih državljanov. Navajajo podatki, je med drugim veliko Romov. Nemške oblasti pa so letos izdale vsaj me je za 3,3 odstotka od prsilcev.

SKOPIJE — Makedonija ogorčena zaradi ravnanja policije pri samostojni Pčinjski. Predsedstvo vsemakedonsko akoje sobranju SR Makedonije zahteva, naj po hitrem odpokliče makedonske milice iz združenega oddela na Kosovo in jih pošlje v Makedonijo.

BEOGRAD — Demokratska stranka Koste Čavotića v ustavnem sodišču Srbije predlog za uvedbo presoso ustavnosti zadrževanja in SZDL Srbije v Socialistično stranko Srbije, ker menijo, da združitev v nasprotju z

ZAGREB — Ministrstvo pravosodje in uprave Hrvaške je prepovedalo dani referendum v občinah severne Like o ustanovitvi skupnosti občin (avtonomije), ker za to zakonske podlage.

MONROVIA — Eneziški riske momariške pehote nedeljo izkrcale v Liberije — tja so poteli s kopterji — in začeli akcijo (evakuacijo) Ameri ki živijo v Liberiji. divja namreč krvava ska vojna.

Madžarska

Volitve, referendumi ... pa nič boljše(?)

Madžari ne želijo voliti svojega predsednika na neposrednih volitvah. To je dokaj nepričakovana ugotovitev, vendar pa stvaren do-
kaz zadnji referendum, ki so ga imeli 29. julija. Udeležil se ga je na-
mre le vsak sedmi volilni upravičenec ali skupno 13,8 odstotka. Tako
torej novega predsednika volil madžarski parlament, skoraj zanes-
ljivo na to izvoljen kandidat vladajoče koalicije.

Kako si razlagati nezainteresiranost Madžarov, da bi si svojega
predsednika izbrali na neposrednih volitvah? Zaenkrat kaže, da so že
v različnih volitvah, opredeljevanj in referendumov, stvari pa ne gre-
do na bolje. Tudi tokrat je škoda številnih milijonov forintov za stvar,
ki ni ničesar spremenila v državi. Naraščata pa inflacija in brezposel-

nost. Gospodarske razmere se utegnejo na Madžarskem še poslabšati
zaradi namere Sovjetske zveze, da jim bodo v tretjem četrtletju zmanj-
šali dobavo nafte za 30 odstotkov pogodbениh količin. To pa bo imelo
neke posledice za madžarski konvertibilni plačilni položaj, proračun-
sko ravnanje in obseg inflacije.

Madžarska menda niti ne zanika trditve Sovjetskega lista, da iz
Sovjetske zveze uvažajo surovine in energente po občutno nižjih cenah
kot svetovni, tja pa izvažajo predvsem tehnično zastarele izdelke, in to
v vrednosti, ki večinoma presegajo svetovne. Na ta način naj bi imela za
okrog 90 milijard forintov koristi.

Predsednik Ante Marković je na srečanju med drugim povedal,
da Jugoslavija vidi svojo prihodnost v skupnem evropskem pro-
gramu. Vse potrebe in nacionalni interesi države, ki težko, a zanesljivo
napredujejo v popolni parlamentarni demokraciji in tržnemu go-
spodarstvu, so tesno povezani z nadaljnjim razvojem demokratičnih
in političnih procesov v Evropi.

Podarili so tudi politični dokument in v
pogodbi osnovne cilje srednjeevropskega povezovanja. Tako si
pripravljajo za vzajemno koristne partnerske odnose, tesnejše
društveno sodelovanje in za reševanje problemov manjšin znotraj
državne meje.

Pentagonala največ o cestah

Med pomembnih dogodkov za Jugoslavijo v minulih dneh je
bil tudi sestanek premierov držav članic Pentagonale (Italije, Jugo-
slavije, Avstrije, Madžarske ter Češke in Slovaške federativne repu-
blike) v Benetkah. Osrednja pozornost so namenili prometu kot te-
mu instrumentu povezovanja in sodelovanja petih držav pod-
pisane pogodbe o območja. Med drugim so se dogovorili, da bodo
pri posredovanju prednost povezave Trst-Ljubljana-Za-
greb, Split in Praga-Budimpešta-Bograd, Linz-Za-
greb, Split in Praga-Budimpešta-Zagreb-Reka.

Predsednik Ante Marković je na srečanju med drugim povedal,
da Jugoslavija vidi svojo prihodnost v skupnem evropskem pro-
gramu. Vse potrebe in nacionalni interesi države, ki težko, a zanesljivo
napredujejo v popolni parlamentarni demokraciji in tržnemu go-
spodarstvu, so tesno povezani z nadaljnjim razvojem demokratičnih
in političnih procesov v Evropi.

Podarili so tudi politični dokument in v
pogodbi osnovne cilje srednjeevropskega povezovanja. Tako si
pripravljajo za vzajemno koristne partnerske odnose, tesnejše
društveno sodelovanje in za reševanje problemov manjšin znotraj
državne meje.

NE NOVIH KRIVIC

V zadnjem času je veliko govora tudi o denacionalizaciji oziroma
nacionaliziranega premoženja v Sloveniji. V ta namen je usta-
novila tudi posebna komisija pri Skupščini Republike Slovenije, ki se
pred črni prvič sestala in sprejela izhodišča za svoje delo, h kate-
remanjela tudi pravne strokovnjake. Sprejeta je bila ocena, da bo
denacionalizacija dolgotrajen proces, ker poplačilo moralnega dolga ne
more biti novih politično-ekonomskih vprašanj, oziroma odpravljanje
ne sme povzročiti novih.

Tudi zaporniki so stavekali

Mediji se je zgodilo minu-
tne, nekaj neobičajnega:
tudi zaporniki KPD
lahko stavkajo, so imeli le eno
pogodbo, in sicer da naj se začne
stavka za amnestijo sloven-
skih obsojenih, tako da bi vse
prejete kazni. Zaporniki, ki so
bili v svojih zahtevih hoteli
z gladovno stavko, je v
minulih dneh dvakrat obiskal
državni sekretar za pravo-
vno, pravno dr. Rajko Pirnat,
ki je bil, da se slovenskemu parla-
mentu, ki je sedel na ponedeljek
in torek, skupaj z republiko skup-
no, da mora izvršni svet
Republike Slovenije do nasled-
njega 9. septembra končati ana-

Irak le začel vojno

Cerpta so bila dana zagotovila, da Irak ne bo napadel Kuvaj-
ta. Tudi v vestniku smo to zapisali — pa je prejšnji četrtek kot
da jasnega prišla vest, da so iraške čete vkorakale v Kuvajt in
začele okupirati. Dan poprej državi namreč nista uspeli zgla-
sati zaradi obmejnih naftnih polj in odškodnine, ki jo je
Kuvajt Irak (okrog 2,5 milijarde dolarjev). Da je iraški predsed-
nik Husein ukazal invazijo v sosednjo državo, pa je menda
v neki časopisno vplival poskus vojaškega udara v lastni državi.
Predsednik Al Aham je v soboto zapisal, da so po ukazu ira-
škega predsednika ustrelili 120 častnikov, ker menda niso hoteli
vendarle napad na Kuvajt. Novico je sicer Irak odločno zani-
mal, vendar naj bi se iraške čete že začele umikati iz Kuvajta,
če informacij iz zdravniških krogov so v prvih štirih dneh
umrlo okrog 800 mrtvih in ranjenih kuvajtskih državljanov.
Irak se tudi govori, da iraške sile v Kuvajtu ropajo državne
zgradbe in menda tudi palačo strmoglavljenega emirja.

OB 23. JULIJU 1990 ZA ŠTAJERSKE SLOVENCE

PREKRETNICA KOT SLEPILNI DIPLOMATSKI MANEVR?

Ponedeljek, 23. julij 1990, ma-
riborska skupščinska dvorana.
Naš časnik ob tem sporoči: Pre-
kretnica za Slovence v Radgon-
skem kotu. Brez vprašanja. In še:
Predsednik Peterle pripravljen
pomagati.

Po 35 letih podpisa avstrijske
državne pogodbe je prišlo do pr-
vega uradnega srečanja predstavi-
nikov matične Slovenije z njenim
skromnim delom zamejske dia-
spore, doslej po krivici zamoče-
vanim, zatajevanim, pozablje-
nim. Pravzaprav bi do te vrste
srečanja moglo priti še veliko
prej; že januarja 1979 v Ljubljani,
ko je ena od tedanjih sdeljiv-
skih sivih eminenc Jože Hartman
pisno odpravil dr. Wolfganga
Gombocza, očeta dvojezičnega
kulturnega društva 7. člen za av-
strijsko štajersko, rokaja iz Rad-
gonskega kota, docenta na filo-
zofskem inštitutu graške univer-
ze, češ: dobrodošli ste, vendar
vas ne morem sprejeti. Tudi dej-
stvo, da je dr. Gombocz nastopal
v imenu 19-članskega odbora za
slovenstvo v Radgonskem kotu,
da je imel za sabo izkustvene, an-
ketne podatke s terena in da si je
utrdil strokovno zaledje v osebnostih
kot so dr. Vilko Novak,
pokojni dr. Tone Zorn, dr. An-
ton Trstenjak in drugi, ni bilo
dovolj, da bi uradna slovenska
politika karkoli ukrenila za nem-
ško-slovensko prebivalstvo, bolj

ali manj avtohtono posejano po
okrajih Radkersburg/Radgona,
Leibnitz/Lipnica in Deutsch-
landsberg. Pač pa so se v tem de-
setletju izumirajoče slovenske
manjšine na avstrijskem štajer-
skem lotili nekateri vidni stro-
kovnjaki, zlasti germanist, prof.
dr. Mirko Krizman z mariborske
pedagoške fakultete, prleški ro-
jak, čigar zajetna, znanstveno-ra-
ziskovalna študija Jezik kot soci-
alni in nacionalni pojav, Primer-
jalno z jezikovnimi odnosi v
Radgonskem kotu, pomeni svo-
jevrsten brevit za vedenje in ra-
zumevanje štajerskega dela slo-
venske narodnostne skupnosti v
Avstriji. Omembe vredni so tudi
javni nastopi geografa prof. dr.
Vladimirja Klemenčiča s filozof-
ske fakultete ljubljanske univer-
ze, ki je kot predstojnik ljubljans-
kega inštituta za narodnostna
vprašanja aprila lani izposloval,
da je ta problem prišel na dnevi
red komisije, za manjšinska in iz-
seljenska vprašanja pri takratni
Republiki konferenci SZDL
pod vodstvom Željka Jegliča. Žal
se iz takratnega besedovanja ni
kaj dosti izcimilo, kot se ni mo-
glo izcimiti iz dvakratnega ome-
njanja v soboški občinski skup-
ščini na pobudo Iva Orešnika in
Andreja Gerencerja; za radgon-
sko občinsko skupščino — vsaj
vprijetni sestavi — štajerskih
Slovencev v Radgonskem kotu
kot da ni bilo.

Dr. Gombocz in njegovi —
predvsem predsednica imenova-
nega kulturnega društva 7. člen
za avstrijsko štajersko mag. An-
drea Zemljič — niso obupali.
Ignoranca velikega brata (matič-
ne Slovenije) in malega brata
(organiziranih koroških Sloven-
cev) jih ni razorožila. Po pred-
lanski ustanovitvi društva so za-
čeli iskati zaveznike na tej in oni
strani državne meje, pri čemer so
jim še kako šli na roko prevratni
dogodki in silovite spremembe v
vzhodni Evropi, utrjevanje vloge
in položaja delovne skupnosti
Alpe-Jadran in seveda vse tisto,
kar je v zadnjih mesecih pretre-
slo deželo na sončni strani Alp.
Vse to je tudi privedlo do pone-
deljka, 23. julija, v mariborski
skupščinski dvorani, kjer sta
vladni predsednik Peterle in zu-
nanji minister Rupel sprejela
Gombocza in Zemljičevu. Izraze-
na je bila pomoč predstavnikom
te naše zamejske diaspore in
upajmo, da ne bo zgolj vladno-
stne narave. In če so se štajerski
Slovenci znašli celo v proglasu
za svetovni slovenski kongres,
smo pripravljeni verjeti, da gre
zares in ne le za slepilni diplo-
matski manevar, ki naj bi potešil
radovednost predsednika sloven-
ske vlade, ki je o štajerskih Slo-
vencih nekoč imel diplomatsko na-
logo.

Branko Žunec

Druga romska šola

Na Dunaju je potekala od
prvega do sedemindvajsetega
julija druga mednarodna po-
letna romska šola, ki je bila
ustanovljena lanske leto pod
pokroviteljstvom Unesca iz
Pariza. Osnovni cilj je pove-
zovanje v evropskem prostoru
ter učenje in oblikovanje
standardnega romskega jezi-
ka iz številnih narečij.

Prva šola je bila lanske po-
letje v Beogradu ter je imela
številne mlade slušatelje iz
Evrope, tudi iz Slovenije. Le-
tos pa je zaškrpalo pri denar-
ju in organizaciji, saj so na
Dunaj odpotovali le štirje
mladi iz Prekmurja. Tudi sa-
ma organizacija šole ni bila
taka kot lani, zato so morali
poslušati snov, ki so jo preda-
vatelji podajali že lanske po-
letje.

mh

MARTINJE—GORNJI SE-
NIK

Bliža se zgodovinski dan

Vse kaže, da bo le prišel
dan, ko iz Gornjega Senika
(Porabje na Madžarskem) ne
bo treba potovati v sosednje
Martinje okrog 70 kilometrov
daleč, temveč bodo lahko sto-
pili le čez mejni prehod, ki je
nekoč tamkaj že bil. To se bo
zgodilo predvidoma 15. avgu-
sta, ki bo dan odprte meje
med tema dvema krajema. Ta
dogodek bodo tudi proslavili
kar najbolj slovesno, o čemer
so se predstavniki teh dveh
vasi in drugi (z naše strani je
bil navzoč tudi predsednik
občine Murska Sobota An-
drej Gerencer) pogovarjali
minuli petek v kulturnem do-
mu v Monoštru.

Dogovorili so se, da se bo-
do zbrali ob mejnem prehodu
ob 9. uri, si izmenjali pozdra-
ve, segli v roke in se potem
vsi skupaj peš napotili na
športno igrišče v Martinju,
kjer bo skupen kulturni pro-
gram. Potem bo nekaj časa za
obisk sorodnikov ali znancev,
nato pa se bodo lahko vsi po-
dali na obisk Gornjega Seni-
ka, kjer bo ob 16.00 meševal
pomožni škof Jožef Smej, sle-
dilo pa bo družabno srečanje
do 20.00, ko se bo treba vrniti
na našo stran.

Ko so se o vsem tudi dogo-
varjali, ne ena ne druga stran
sicer še ni imela uradnih do-
voljenj za izvedbo te manife-
stacije, po ustnih zagotovilih
pa nikjer ne bodo imeli za-
držkov. Če pa bi se vendarle
kaj zapletlo, bo dan odprte
meje 9. septembra.

Ker je 15. avgusta cerkveni
praznik — velika maša — pri-
nas pa še tudi dan graničar-
jev, je pričakovati, da se bo
tega dne zbralo ob prihod-
njem mejnem prehodu Marti-
nje—Gornji Senik precej lju-
di. In prav gotovo bodo vsi
izražali željo, da bi tam lahko
prestopali mejo vsak dan.

Jože Graj

Znižanje cen pijač minimalno

Spet eden od nekoristnih ukrepov? — Pomurski gostinci z znižanjem cen pijače ča-
kajo — Razlika v ceni minimalna, vendar veliko papirjev in obračunov.

Končno bodo alkoholne in
brezalkoholne pijače dobile pravo
ceno, čeprav nekoliko prepo-
zno, saj smo sredi vrhunca turisti-
čne sezone. Tak je bil najpogo-
stejši komentar, ko smo izvedeli,
da je zvezni izvršni svet poslal
vsem gostinskim lokalom depešo
o znižanju temeljnega prometne-
ga davka s 50 na 36 odstotkov.
Se do danes (minilo pa je že več
kot deset dni) niso dobili nobe-
nega uradnega dokumenta o zni-
žanju in to je verjetno eden od
razlogov (ali izgovorov), da se
večina še vedno ni odločila za
znižanje. Drugi razlog je bolj
smiseln in razumljiv — znižanje
cen bi bilo zaradi vse višjih na-
bavnih cen tako minimalno, da
bi porabili veliko časa in papir-
jev za obračunavanje novih cen,
koristi pa ne bi bilo nobene. Pa
poglejmo, kako je v nekaterih
pomurskih gostinskih lokalih.
Natakar v Dianini restavraciji
(svojega imena ni hotel izdati) je
povedal, da še niso spremenili
nobenih cen. Po njegovem mne-
nju bi se morale najprej poceniti
brezalkoholne pijače. Žgane pija-
če in vino, pivo pa ni pretirano
drago.

Franc Kuplen iz restavracije
Vikend v Radencih je dejal, da
cen v minulem tednu še niso zni-
žali, da pa je še marsikaj neja-
sno. Govori se o razbremenitvi
gospodarstva, toda če bi obraču-

nali vse realne stroške, bi morale
biti cene precej višje. Že prej so
na račun svojega dobička znižali
cene za 15 odstotkov, v »zave-
sten minus« pa gredo pri vinu,
saj v nasprotnem primeru ne bi
nič prodali. Znižanje prometne-
ga davka je objavljeno najmanj
dva tedna prepozno, vzrok, da v
Radencih ne znižujejo cen pija-
če, pa je verjetno povezan s sezo-
no (ko se bo vreme poslabšalo,
bo manjša tudi prodaja v gostin-
skih lokalih).

Med redkimi, ki so z zniža-
njem pijač pohiteli (čeprav z ne-
kaj dnevnim zamudom), so gostinski
lokal Grozda iz Gornje Radgone.
Nove cene so zapisali na cenik v
ponedeljek, 6. avgusta, vendar so
razlike tako majhne, da jih gostje
verjetno niti ne opazijo. Tako
stane na primer sedaj liter jan-
ževca 91 dinarjev (prej 93), slati-
na 10 (prej 13), žgane pijače 160
(prej 200 dinarjev), pivo (v ste-
klenici) bo še naprej 18 in pepsikola
8 dinarjev. Pri pepsikoli so
imeli do sedaj nižje uvalne cen-
e, tako da se predvidevano zni-
žanje kaj dosti ne pozna v pro-
dajni ceni, nabavna cena piva pa
se je pred kratkim ponovno zvi-
šala.

Največja razlika se pozna pri
brezalkoholnih pijačah Raden-
ske (namesto 25 stane sedaj liter
le 20 dinarjev) in žganih pijačah.

Feri Gombocz iz Moravskih To-
pljic je povedal, da v njihovih lo-
kalih še niso znižali cen pijač,
vendar o tem intenzivno razmiš-
ljajo. Najprej morajo ugotoviti,
če se bo znižanje sploh splačalo.
Vilijem Kučan iz Jeruzalema Lju-
tomer pa nam je povedal, da so v
njihovih lokalih v dogovoru z in-
spektorjem že pripravili predlog
znižanja cen pijač, kajti njihove
cene so ostale nespremenjene
vse od februarja letos, medtem
ko so se nabavne cene nenehno
spreminjale. Dvig cen, ki so ga
načrtovali za 1. avgust, bi bil to-
rej v njihovem primeru popolno-
ma upravičen. Ker pa se je sedaj
znižal temeljni prometni davek,
bodo cene ostale iste. Tako stane
steklenica laškega piva v Ljuto-
meru 15 dinarjev, liter odprtega
vina 60 in v steklenici 70 dinar-
jev, steklenica slatine pa 10 di-
narjev. Zaradi nižjih cen je tudi
manj v blagajnah, toda količin-
sko se je prodaja tako povečala,
da se jim stroški nekako pokrije-
jo, je še dodal Kučan.

Tako torej nekateri gostinci.
Znižanja cen zaradi manjšega
prometnega davka še ne moremo
pričakovati, vsaj tako dolgo ne,
dokler prodaja ne bo odvisna od
cene, ampak od vročine. Zdaj pa
si je potrebno še napolniti bla-
gajne, kajti nihče ne ve, kako bo
jeseni.

Bernarda B. Peček

NIKOLI VEČ ŽELEZNE ZAVESE

Kot je znano, je bila vzdolž meje med Madžarsko in Avstrijo (ne-
koč tudi med Madžarsko in Jugoslavijo) dokaj visoka in dvojna žična
ograja, za katero se je udomačilo tudi ime železna zavesa. Bila je zato,
da Madžari in drugi iz vzhodnoevropskih držav ne bi bežali na Za-
hod. In takina železna zavesa se je vila tudi med Gornjim Senikom in
Monoštrum. Letošnje demokratične spremembe na Madžarskem pa
so prinesle konec tudi tej ograji. Tam, kjer se je vila, so zdaj mlada
drevesa ali pa je zemljišče prerastla trava. Tako je tudi pri Monoštru,
kjer so uredili manjši spominski park, minuli petek pa so ta dogodek
proslavili s skupnim zborovanjem domačinov in Avstrijcev. Zbralo se
je čez tisoč ljudi. Govorniki z obeh strani meje pa so izrazili željo, da
se železna zavesa ne sme nikoli več vrniti. Otvoritev spomenika demo-
kraciji se je udeležila tudi delegacija občine Murska Sobota, ki jo je
vodil predsednik skupščine Andrej Gerencer. V kulturnem programu
pa so nastopili tudi slovenski muzikantje in pevke iz Sakalovec in Slo-
venske vasi. Konec železne zaves pomeni tudi za porabske Slovence
nekaj velikega.

Jože Graj

Tam, kjer se je še letos vila visoka žična ograja vzdolž meje med Madžarsko in Av-
strijo, so zdaj mlada drevesa ali pa je zemljišče prerastla trava. Pri Monoštru so
uredili tudi manjši spominski park oziroma spomenik demokraciji.

KAKO BO JESENI?

Na lendavskem Zavodu za zaposlovanje je bilo konec prijavljenih 706 ljudi, kar je sicer nekoliko manj kot mesec prej. Vendar to nikakor ni kazalec zmanjševanja števila brezposelnih, ampak je posledica večjega števila začasnih zaposlitve v letu. Cisto upravičeno pa se v občini sprašujejo, kako bo v jeseni, ko bo prostih zelo malo delovnih mest za iskalce zaposlitve. Večjega števila dodatnih mladih iskalcev zaposlitve, ki bodo vno mesto iskali prvič, pa se odpira tudi vprašanje zaposlitve podjetij, ki so tik pred stečajem in bodo jeseni gotovo dobili njeno delovno knjižico.

Po zadnji analizi je največje povpraševanje po prostih delovnih mestih v kovinarski in tekstilni industriji, med bolj izstopajo mi kadri pa je med iskalci službe največ ekonomskih tehnikov. Med iskalci zaposlitve pa je tudi velik odstotek starih do 26 let. Edina pozitivna tendenca v zadnjem času na področju zaposlovanja je bilo zaposlovanje trgovcev in gostinskih delavcev, kar je večjem številu odprtih trgovin in gostiln ni presenetljivo.

Na Zavodu za zaposlovanje za zdaj tehnoloških oziroma čajnih presežkov nimajo na seznamu, vendar se bo jeseni brezposelnih prav zaradi njih prav gotovo zelo povečalo. Tako posameznih podjetij, kot je na primer TLO, pričakujejo celo brezposelnih.

V kaotičnih razmerah, ki v tej krizi nastajajo, pa je opaziti veliko nepravilnosti, kot je zaposlovanje po zvezah. Zaradi pomanjkljivosti v zakonih ostajajo v takih primerih za Zavodu za zaposlovanje nemočni, ko se po dogovoru postavljajo delavci na delovna mesta, ne da bi upoštevali čakajoče na delo in natečaje, ki jih pogosto razpišejo prek Zavoda za zaposlovanje.

Tako ostajajo mladi iskalci službe na cesti. Med mladimi pa so spet najbolj ogroženi tisti z nizkim socialnim statusom. Tja jih ne sprejemajo, čeprav so na Zavodu za zaposlovanje vključeni sofinancirani njihovo plačo med pripravništvom. V izrednih skrajnih primerih, vsaj kar se tiče zaposlovanja, o primernosti razmišljajo veliko, saj jim je pomembnejša delovna izkušnja kot uvajanje mlade delovne sile. Ali pa je morda zadeva bolj kompleksna in bolj tragična za občino?

Največ upov na področju zaposlovanja vlagajo v ustanovitve novih podjetij domačih podjetnikov in tujih partnerjev, pa za zdaj ni prav veliko.

Milan Jerše

Vsak ima svojo resnico v žepu

Štefan Smej

Nepolitični pluralizem pomurskih skupščin

Do pred kratkim sem upal, da je v pomurskih občinskih skupščinah vsaj stanovski pluralizem. Da političnega ni, kljub volitvam in kljub novemu sistemu, to sem spoznal, že na prvem zasedanju soboške občinske skupščine, na katerem sem bil kot poslanec. Po tem ko so vse štiri občinske skupščine sprejele odloke o znižanju »prispevnih stopenj za družbene dejavnosti in gospodarsko infrastrukturo«, čeprav sem bil samo pri sprejemanju tega »razbremenilnega« odloka v eni skupščinski dvorani, vem, da tudi stanovskega pluralizma ni. Ali to pomeni, da imamo spet monistične skupščine kakor doslej? — Da in ne. V immanentnem smislu, če gledamo na skupščino kot na glasovalno telo, v katerem se ekstrapolirajo politične volje posameznikov ali raje interesov posameznih interesnih skupnih ali lobijev, saj skupščine, ki bi bila bazična, ni nikjer na svetu — zaradi česar se je tudi pojavila alternativa oziroma državljanske pobude, ki se pojavljajo občasno, kadar je to pač zaradi konsenza ob nekem zelo zadevajočem problemu možno — v tem oziru je vsaka posamična pomurska občinska skupščina monistična. O tem pričajo izidi glasovanj, pri katerih je šlo za odločitve, ki so za poslance teh skupščin zunajpolitične narave. To so tiste odločitve, ki se tičejo bodisi melioracij, komasacij in podobnega.

Politični akterji v skupščinah s svojim glasovanjem določajo, kaj je politični in kaj ni. Tisto, kar ne spada v njihovo razumevanje političnega, sprejmejo brez razlikovanja, oni torej storijo, da nekaj je oziroma ni politično dejanje. — V določenih obdobjih skupščinskega dneva pa se vseeno artiklira pluralizem. Stanovanjski pluralizem, ne strankarski. Tam okrog desetih do enajstih, ko je v vsakdanjem življenju zaposlenih na vrsti malica, postanejo poslanci tega stanu, ne glede na strankarsko pripadnost, aktivnejši, medtem ko se kmetom to isto dogaja okrog pol dneva. V tem času postanejo razprave ostrejšje, zaostrovalec pa so vsakokrat iz stanu tisti, ki jim takratno sedenje v skupščini moti bioritem. — Pluralistične so skupščine tudi takrat, ko se delijo funkcije in sestavljajo komisije, kajti vse to imamo poslanci za pravo politično področje, v teh primerih so v igri oni sami. — Ob sprejemanju omenjenega odloka za razbremenjevanje gospodarstva je bilo v soboški občinski skupščini mogoče razločiti tri struje. Najmočnejša je struja racionalistov, to je tisti, ki imajo izredno zmožnost včutevanja in so v našem primeru prihajali izmed tistih, ki so jim z odlokom »rezali« denar. Racionalisti začnejo svoj nastop za govorniškim odrom takole: »Glasoval bom sicer za ta odlok, vendar ne smemo pozabiti... Pozabiti naj ne bi smeli, da so družbene dejavnosti tako ali tako na slabem, čeprav pa je tudi res, tako navadno nadaljujejo, da so tako v zdravstvu, šolstvu, socialnem varstvu in kulturi še notranje rezerve. Premetenci so druga struja, to so tudi s političnim instinktom in v tej vlogi se zelo pogosto izkažejo kmetje, tudi v našem primeru so se, komaj čakajo na to priznanje in v racionalističnih obudijo še slabo vest. Tisti tretji so pri glasovanju proti ostali v majeni manjšini, to je donkihotska struja.

Odprite današnji časopis! Tisk je verno zrcalo zapiranja v lastne narodne, republiške in pokrajinske okvire, propagator krepitve »svoje« države, zaokroževanja »svoje« nacionalnega gospodarstva ter postavljanja na piedestal »svoje« političnega in kulturnega prostora. S tem pa je do neke mere tudi most, po katerem se je in se še vedno prebija interes politične birokracije do naroda. Novinarstvu v očitno razcepljeni jugoslovanski družbi, v kateri so kriza in napeti mednacionalni odnosi na stečaj odprli vrata nacionalizmu, ni uspelo ostati ob strani. Pa če to še tako neradi priznamo — zajele so ga plemenske strasti, ki so se razplamtele v mejah republiško-pokrajinskih dvorišč. Ni mu uspelo vzdržati pritiska svoje nacionalne države in njene oblasti, ki je potrebovala centralistično-unitaristično ali kakšno drugo resnico, tako da je postalo orodje v rokah centrov moči in varuh naše nesloge.

Povezava med politiko in novinarstvom je seveda nekaj, kar obstaja že od nekdaj, toda javna beseda še nikoli doslej ni bila absolutizacija narodnih programov ter njihove izločitve iz temeljnih in skupnih značilnosti jugoslovanske družbe. Javna glasila so v skladu z naravo stvari prevzela vlogo glasnikov narodnih interesov, pri čemer so Jugoslavijo in jugoslovanstvo postavile v ozadje. Zato se žal velikokrat zgodi, da globoko zabredejo v kalne vode nacionalizma.

Če hočete izvedeti resnico o tem, kar se dogaja v Jugoslaviji, morate vsak dan brati Novo Makedonijo, Večernje novosti, Pobjedo, Delo, Vjesnik, Oslobođenje, Borbo, Politiko, Politiko Ekspres, Večernji list, Dnevnik, večer itd., torej vseh 27 dnevnikov, kolikor jih je pri nas. Da bi kdo zmožl v enem dnevu prebrati vso to kopico naših časni-

kov, do katerih bi se le težko dokopal, je seveda zgolj utvara, ne pa resničnost. Po drugi strani pa ima Jugoslavija danes, predvsem po zaslugi javnih glasil, kar osem resnic o družbeni stvarnosti, število pa se lahko spreminja in je odvisno od političnih gibanj. Ali pa je to morda le osem laži, ki zvišujejo temperaturo v čedalje bolj vročem mednacionalnem kotlu in so državo prignale na rob propada. Zares ni težko uganiti, kdo je popeljal ljudstvo, ki se je »zgodilo«, na mitinge, prav tako kot ni potrebna posebna modrost, če hočemo uganiti, kdo konfrontira jugoslovanske narode, s svojim programom homogenizacije pa odpira velik maneverski prostor za neovirano delovanje nacionalizma na jugoslovanskem obzorju. Ali vas to ne spominja na Goebbelsov totalitarni recept, na njegovo zavzemanje za tisočkrat ponovljene

laži, ki potem neizogibno začno spominjati na resnico, in sicer celo tistega, ki si jih je izmislil.

Žal je ta hip težko verjeti, da lahko novinarstvo zdrobi okove politike iz svojega okolja, se upre njeni moči, da bi častno, kot se za novinarstvo spodobi, obsodili protijugoslovanske tendence, ne samo na sosedomem, temveč tudi na svojem dvorišču. Zares demokratičnih odnosov namreč ni mogoče graditi in dopolnjevati, če časopisi svojih strani ne odpro tudi tistim, ki razmišljajo drugače. Ko to rečemo, seveda mislimo, da je treba tudi pri različnih mnenjih in stališčih izhajati iz novinarskega kodeksa in resnice. Če bi se v našem poklicu vedno tako ravnali, potem nam zdaj ne bi bilo treba govoriti o medijski vojni na jugoslovanskem informativnem prostoru.

Vse to potrjuje več kot nujno potrebo po odkritem dialogu in izmenjavi mnenj. Na koncu ne smemo pozabiti tudi na to, da »mnoge republiške resnice« niso »republiški pečat«, zato ni čudno, da jih kot takšne tudi preberemo. Ob tem ostaja kopica vprašanj, toda najboljši odgovor nanje je — resnica, najmočnejše novinarsko orodje. Mar ne?

Milan Jerše

Ukrepe v zdravstvu sprejemajo

s težkim srcem

Ukrepe, ki so jih pripravili na sestanku direktorjev Pomurskega zdravstvenega centra, smo že predstavili, sprejel pa jih je že tudi delavski svet lendavskega zdravstvenega doma. Razlogi so znani, lendavski zdravstveni dom ima milijon 320 tisoč dinarjev neplačanih opravljenih storitev, zaradi republiškega zmanjšanja denarja pa ne bodo dobili še 4 milijonov dinarjev, ki bi jih potrebovali po prvih finančnih izračunih. Med ukrepi, ki jih je sprejel delavski svet, je tudi, da bi uvedli stalno nočno pripravljenost zdravnika za obisk bolnika na domu. Zdravniki zdravstvenega doma se s tem niso strinjali in so mu nasprotovali, zato so se dogovorili za drugo možnost. Tako bodo delali v treh izmenah, koliko pa bodo s tem privarčevali, bodo lahko povedali konec meseca. Izmensko delo namesto dežurnih zdravnikov bo tudi pomenilo, da bodo morale biti zunanje ambulante v času izmene zdravnika v Lendavi zaprte.

Puconska KEMA (prej PKP) pod novim vodstvom

Po inšpekcijski prepovedi obratovanja učinkoviti ekološki ukrepi — Izjavljani upi o izdatnosti rudnika v Kušanovcih — 0(b) izidu glasovanja Drvarič:Filipič 8,5:0,5

Najmanj dvakrat v tem letu se je separacija v Puconcih — do 1. januarja še tozdr Proizvodnja kremenčevega peska pod streho ruške tovarne dušika, poslej pa samostojno podjetje KEMA — znašla na očeh in ušesih javnosti. Prvič, ko so po 31 letih zamenjali direktorja — bil je to Štefan Filipič (18. junija) izdal odločbo o prepovedi spuščanja odpadne tehnološke vode. Slednje je hkrati pomenilo takojšnjo ustavitev dela.

Kaj po 90 in 14 dneh, šestih mesecih in treh urah?

Od prvega julija prvi mož puconske separacije Branko Drvarič, ki se ga spomnimo po večkratnih ognjevitih nastopih v republiški skupščini v prejšnjem sestavu, sicer dotlej komercialist PKP, pojasnjuje, da so za 14 dni prenehali s pranjem primarne rudnine in poslali delavce na prisilne dopuste.

»Tako po inšpektorjevi prepovedi smo imeli kakih tri tisoč ton izpada v proizvodnji, pri čemer so najbolj trpeli zaposleni, ki so morali na slabo plačan izredni dopust. Kaj to pomeni za naše poslovanje, še nismo izračunali. Ko smo po 14 dneh separirali že oprano rudo, nam je uspelo očistiti usedalniki, kar je omogočilo razlivanje vode, ki se po dveh, treh urah, kolikor potuje od našega izpusta, kjer je povsem zamuljena, do izliva v Puconski potok, toliko usede, da

vsebuje tri- do petkrat manj netopnih delcev,« zatrjuje direktor Drvarič in dodaja, da zato ne prihaja več do tolikšnega in takšnega onesnaževanja okolja. To pa že sodi v ekološko odpravo posledic, povzročenih z odvajanjem tehnološke vode iz obrata v Puconski potok in rečico Leda-vo. Resnost novega vodstva, da se za vselej znebi predznaka enega največjih onesnaževalcev okolja v Pomurju, potrjuje naročilo opreme iz rudnika v Boru — pripel naj bi v 90 dneh — ki bo omogočila celovito čiščenje odpadka iz separacije. Naloženi zalogaj ni majhen, očitno pa premišljeno izbran. »Po treh urah izpiranja sledi ura in pol odmora. S tem onemogočamo, da bi umazana voda neposredno vdrla v preliv. Priključili smo tudi dodatno črpalko in trenutno voda, ki se zliva v Puconski potok, sploh ni umazana. Če pa ne bi ustavili proizvodnje, bi po kakih petih urah spuščali v potok rumeno vodo, ki kljub vsemu ne vsebuje toliko zamuljenih, netopnih delcev kot prej,« dopoveduje Kemini podjetnik, medtem ko z »bataši« na nogah lazimo po bližnji goščavi okrog ohrata.

— Branko Drvarič: »Novo vodstvo že ukrepa.«

— KEMA Puconci — koliko časa še onesnaževalec okolja?

Mladi v nevarnosti sprememb

V povojni zgodovini smo se že nekoč navadili, da so prav mladi največje žrtve eksperimentiranja političnih modrecev. V preteklosti so bili poleg mladih trpeč in molčeč sloj ljudi tudi kmetje, odkar pa so se le-ti organizirali, so mladi ostali sami v takem položaju.

Resda je bila prejšnja ZSMS le ponavljalec idej partije s skrbno izbranimi najbolj pridnimi mladeniči, a se je v političnem življenju priznaval tudi politični obstoj, čeprav organizacija še zdaleč ni zastopala interesov mladih. Danes pa mladih kot političnih subjektov preprosto ni. O njih se sicer razpravlja v zvezi z zaposlovanjem, šolanjem in podobno, vendar pa zgolj kot o porabnikih, ki so prej ovira kot sredstvo, da se pride iz ekonomske krize. Nekateri bi jih najraje kar zbrisali iz družbenega življenja, da bi s sredstvi, ki jih uporabljajo za nje, lažje reševali družbo iz krize, kar dokazuje tudi omejevanje sredstev na področjih, ki so neposredno povezane z mladimi.

Mlada generacija, ki je za gospodarsko krizo še najmanj kriva, pa ostaja po šolanju in mnogih odreka-

njih, ki jih danes zahteva izobraževanje brez služb. Propadajoče gospodarstvo tudi v Pomurju zaposluje čedalje manj novih delavcev, čeprav so mladim še pred nedavnim obljubljali delovna mesta.

Čas sprememb je tudi čas negotovosti. Na nobene norme in vrednote se mladi ne morejo opreti pri svojem delu, ker so se vse svete resnice izkazale za laži. Mladi se čutijo prevarani, vendar so vzgojeni v duhu, da je za napake kriva družba v celoti, zato del krivde prenašajo tudi nase. Zato so še bolj nemočni v kolesju družbe, vzgojeni v duhu, ki je daleč od podjetniškega boja na tržišču dobrin in idej. Izobraževalni sistem je očitno deloval zelo uspešno: rezultat so ljudje, sprijaznjeni z usodo, poslušni, ponižni in naivni. Preobrat v družbenih odnosih je prišel prehitro, saj ga zavest ljudi

ne more popolnoma sprejeti in prilagajati svoje zmožnosti s čisto obubožanim duhom. Najbolj trenutno uveljavljajo tist, ki so v vočasno došli znotraj sistema naučili smejeti se znotraj »režima«. Ti se danes že govorijo kot uspešni podjetniki in to šele postali.

Na drugi strani pa je mladih, ki ostajajo brez služb. Ti v teklosti je Pomurje vedno bilo spodbudna kriza in strah, da so pobrali cul in se »trebuhom za kruhom« delavcev in priseljencev in delavcev več skoraj nikjer. Se pozneje želijo v razvitejših državah, ki so jih vzgajali delati na so način po načelih neopredelnosti, nekvatitve in pripadnosti podjetja.

Zato politiki mladim obljubljajo prihodnost, kar je nekaj let ali desetletij. To o »žrtvovanju« pa že uči dolga vpljajo, da mlade pri delu ovira kot motivira.

Prepričan je, da je v vodi le še četrtna prejšnje umazanije, s pripombo, da v tehnološkem postopku še ne uspevajo z razbarvanjem vode. Vsakih deset dni laguno z usedenimi netopnimi delci očistijo, kajti v tem času se nabere tudi nekaj sto ton mulja, povezanega s Keminiim obratovanjem. Drvarič: »V naši rudnini je zdaj do 15 odstotkov zamuljenih delcev, ki jih v separaciji ne moremo odvzeti.«

Namesto 15 kar 40 odstotkov jalovine

Ob pogledu na visoko leseno zgradbo (na posnetku), ki se zdi, da bo vsak hip razpadla, v resnici pa že desetletja kljubuje vsakršnim vremenskim nevšečnostim, se sama po sebi vsiljuje prispodoba: tudi PKP, zdaj KEMA, je — pod Filipičevo taktiko — kljuboval(a) različnim »prepihom«. Kako bo »pometal« Drvarič? »Vedno smo sorazmerno dobro gospodarili in trenutno je toliko naročil, da vseh ne uspevamo pravočasno izpolniti. Sodeč po teh gibanjih, smo lahko optimisti, čeprav nas, kot vse druge firme, spremlja nelikvidnost.«

Svojčas si je puconsko vodstvo veliko obetalo od rudnika v Kušanovcih. Drvarič: »Ta čas izkoriščamo zaloge kremenčevega

peska v Puconcih. Kušanovski rudnik je sicer bolj izkoriščen, po dveh letih izkoriščenost je bila 100%. Ljubljane naredil naša država. Sprva je bilo namenjeno kazanih približno odplak, dejansko pa je bilo okrog 40 odstotkov. Zato smo več nas torej pride do tega, hkrati pa se na vse to ne bomo ozirali, če nam vse se ne bo izšlo, če naj s tako jalovo hajališče še izkoristimo.

Na vprašanje, če se bodo govmi dovedenimi »prepihi« »stojali« stoletja, odgovorja Branko Drvarič, da je rezultat glasovanja na delovnem svetu, kjer jih je bilo desetih, da bi celovit sanacijski program KEMA izpeljala do konca. Če ne bo upeha, bi se morali tje s sto zaposlenimi prepraviti povzemamo iz enega izmed poročil.

Branko Drvarič

9. AVGUSTA 1991

Tisti v mlajših zrelih letih se še spominjajo, kako so nekoč mlače opravljali z mlatilnico, ki jo je običajno poganjal traktor. Tisti v zrelih letih se spominjajo tudi mlače z maganjarom, s samohodnim parnim strojem, ki je poganjal mlatilnico, vendar se ni sam premikal in so za to potrebovali konjsko ali kravjo vprego. Slednji se v Pomurju ni ohranil, ostal pa je maganjar, za kar so poskrbeli vaščani Polane in njegov lastnik Jože Merklin iz Motovilec. Štefan Barbarič iz Polane je poskrbel, da so stroj usposobili za delovanje, Karel Flisar iz Vešice je posodil mlatilnico in Polančani so se pred štirimi leti odločili za prvi prikaz mlače z maganjarom. Prireditev je postal tradicionalna in tudi minulo nedeljo so si jo ogledali številni obiskovalci in radovedneži od blizu in daleč. Tam je nastala tudi pričujoča fotoreportaža.

V Polane je maganjar nazadnje »zaščakal« pred štirimi desetletji, minulo nedeljo pa je bil stroj spet narejen, da opravi svoje nekdanje poslanstvo. Tokrat bolj za folkloro kot zares.

KOT NEKOČ, PRED ŠTIRIMI DESET-LETJI

Okrog poldneva je kompozicija krenila proti prizorišču mlače za vaško-gasilskim domom, za njo pa številni radovedneži.

Snope so zmetali na mlatilnico...

Vmes je bilo potrebno poskrbeti še za kurjavo, da bi bilo v maganjaru dovolj »dampfa«.

... ženske so jih odvezovale, »vmelegale« pa spuščali v mlatilnico.

Ob koncu pa še spominjska fotografija in obljuba, da bodo prihodnje leto spet »mašinili«.

Tekst: Ludvik Kovač
Fotografije: Nataša Juhnov

PO »BIOŽETVI« NA BUKOVNICI

Baboševe njive kot poskusni bio-poligon

Poročali smo že o opravljeni žetvi rži na šestih hektarjih negojenih in neškropljenih površin v vasi Bukovnica, na t.i. Baboševih njivah, kjer naj bi po zadnjih podatkih pridelali kakšno poldrugo tona rži na hektar ali skupaj okrog deset ton. Torej bolj za vzorec ali po besedah direktorja podjetja za pridelavo, predelavo in prodajo zdrave hrane Goričko, ustanovljenega v okviru sestavljenega podjetja ABC Pomurka: »Niso toliko pomembne količine pridelka, kolikor kakovost in namen, da razplevelimo površine, ki so bile že dolgo zapuščene. Poskus, da bi rž prodali ljubljanskemu Žitu, je spodletel; je imajo dovolj v zalogi. Dogovarjamo se z mlinsko-predelovalno industrijo iz Celja, in če tudi tu ne uspemo, bomo šli v najboljšo, čeprav zamudno in z velikimi stroški povezano varianto: rž predelati v integralne moke in prek zasebnih pekarn ponuditi

tržišču črn, ržen, pogojno rečeno, biokruh.«

Kaj bo na tem bukovniškem polju prihodnje leto? Direktor Albin Kerec: »Navezali smo stike z avstrijsko firmo z Dunaja, ki je že pred letom pokazala zanimanje za pridelavo biopoljsčnin pri nas. Zanj nameravamo pridelovati sojo in lečo, pri čemer nas čaka velika odgovornost, kajti pridelek za Avstrijo bo moral biti stodostotno bio. Kontrola bo opravljala — kot neke vrste neodvisni kontrolor za biološko hrano v Evropi — firma iz Nizozemske.« Podjetje Goričko seveda ne bo ostalo zgolj pri projektu Bukovnica. »Gre bolj za poskus, če je biološka pridelava hrane sploh mogoča. Očitno je in zato bomo šli v širjenje površin v

sami vasi Bukovnica, kjer naj bi z zlozbo pridobili od 25 do 30 hektarjev obdelovalne zemlje. S kmetovalci se tudi dogovarjamo, da lahko postopno pristopijo k biokmetovanju, hkrati pa nameravamo najeti okrog 30 hektarjev Panonskih površin v okolici Hodoša. Predvidevamo torej, da bi bilo kakih 60 hektarjev obdelovalne zemlje za tovrstno pridelavo ravno prav za rentabilno in uspešno poslovanje našega podjetja,« je prepričan Kerec. Podjetje Goričko naj bi ob vsem tem skrbelo za svetovanje in kooperacijo — v navezi z ljubljanskim Mikrokosmosom — vendar se bodo morali kmetovalci suagovornati po »bioparavolnih igrah«.

Branko Žunec

»Vojna« v Markovcih

V minulih vročih dneh je bilo v Markovcih na Goričkem še posebej vroče. Temperaturo so dodatno dvignili geometri iz Ljubljane, ki so na terenu domačinom pojasnjevali, kje bodo imeli po novem zložbo okrožene parcele. Gre namreč za zložbo (komasacijo) okrog 300 hektarjev zemljišč, potem ko so prej opravili nekatera agromelioracijska dela. Kot je to pač skoraj povsod, pa vsi lastniki niso zadovoljni z deljenimi parcelami. Nekateri so hoteli z geometri obračunati celo izično. Pogosta tarča napadov pa je tudi predsednik komasacijske odbora Adolf Časar, ki mu očitajo in grozijo, ker da je sodeloval z geometri pri dodeljevanju parcel.

»Da, pri nas je tudi zbiralnica mleka in te dni je bilo skoraj nemogoče delati zaradi raznih groženj in žaljivk. Zato smo jo hoteli celo preiti. Upam pa, da se bodo strasti sčasoma vendarle umirile. Vsak bo dobil odločbo in se bo lahko pritožil, tako da še ni vse odločeno. Lahko ko zatrdim, da sam neposredno nisem imel nobenega vpliva, kje bo kdo dobil zemljo. Pravzaprav smo predlog posebej obravnavali na sestanku v Gornjih Petrovcih in takrat ni bilo pripomb, ki jih ne bi mogli rešiti. Res pa je, da so geometri naredili potem nekaj manjših sprememb, in to v želji, da bi bilo za vse skupaj še boljše.«

Prav gotovo je poseg na zemljiščih, kot je zložba, vse bolj nujen, če želimo odpraviti razdrobljenost parcel, poceniti pridelavo hrane in imeti več pridelati. To pa se ne da izvesti tako, da bi šli vsem lastnikom na roko, pa najsi bo delil kdorkoli. Najbolj boleče se je to pokazalo pod Lipo, pa tudi v drugih krajih so bili spori. Toda s strpnostjo in vsaj malo tolerance se da tudi to zadovoljivo rešiti.

Jože Golob

GORENJE COMMERCE

Vatimo vas na razstavnem prostoru Gorenja na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgani od 18. do 26. 8. 1990. Predstavljamo in prodajamo izdelke Gorenja z izredno ugodnimi sejemskimi popusti.

● Stranki, ki bo na sejmšču kupila Gorenjev izdelek, bomo povrnil denar za vstopnico.

● Izdelek bomo brezplačno dostavili na dom. ● Pri nakupu naših izdelkov v razstavno-prodajnih centrih Gorenja v Mariboru, Lendavi in na Polju v času mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgani veljajo isti prodajni pogoji kot na razstavnem prostoru.

● Vsak dan dopoldne in popoldne bomo za vas pripravili predstavitve delovanja, uporabe in prednosti naših gospodinskih aparatov, mikrovalovnih pečic in varilnih aparatov Gorenja Varstroj.

Prisrčno vabljeni!

GOBEMJE COMWEBCE

ABC POMURKA

agromerkur

proizvodnja perutninskega mesa p.o. Murska Sobota

ABC POMURKA Agromerkur, proizvodnja perutninskega mesa M. Sobota objavlja za nedoločen čas prosto delovno mesto

VETERINARJA

Pogoji: diplomirani veterinar z opravljenim strokovnim izpitom, 2 leti delovnih izkušenj in voziško dovoljenje kategorije B.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od dneva objave na naslov ABC POMURKA, Agromerkur, Murska Sobota, Iva Lole Ribarja 4. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh od dneva objave.

FRANCEKOVO
PREMIŠLJANJE

— Ubogi poštar, dal sem mu le za eno pivo. Kdo pa dobi tistih 50 špricerjev, kolikor je pošta zaračunala za provizijo od mojih 6 tisočakov?!

Kompasova »mejna veriga« sklenjena v Pomurju

Podjetje Mejni in turistični servis Kompas je spremljajoča služba mejnih organov. Danes so med njimi partnerski odnosi, čeprav včasih ni bilo tako. Danes upoštevajo Kompas kot celoto, ne le posamezni objekt.

Minuli teden se je v Pomurju mudila direktorica Mejnega in turističnega servisa VERONIKA ŠKETA in po pogovoru z Izvršnim svetom SO Gornja Radgona smo ji postavili nekaj vpra-

Kako ste zadovoljni z rezultati pogovora?

»To je bilo pojasnjevanje zgozeleno, prav tako pa smo prvič na mizo naše programe in predstavili naša razmišljanja o področju. Odprte so bile tudi dileme, kako je Kompas tu ostal v preteklosti in kako hi-jo je bil na določenih področjih. To so bila odprta širša razmišlja-nja. Kompas v povezavi s delom Radgone in turizmom. Na konkretno vprašanje pa težko odgovorim. To se nas sprejeli in dogovorili so se za nepretrgano sodelo-vanje in usklajevanje vseh turisti-čnih programov, za katere je pač podjetje Mejni in turistični servis pristojen.«

INTERVJU

Torej se boste še pogovarjali in dogovarjali kako naprej?

»Prav v tem prvem obisku na radgona ugotovili, da se lahko dogovorimo. To je bil prvi obisk občinski strukturi. V tem mesecu želimo obiskati tudi druge, kjer imamo naše ob-veznosti in začetki dialog z novimi partneri na naš skupni na-črt.«

Kakšno je vaša vloga v osemdesetih letih?

»Kompas je bil navzoč že leta 1964. leta — takrat smo odstopi-li, ker nas je cesta obšla. Načrte smo imeli narejene za Jurkoviče-vo ulico v Gornji Radgoni, po-tem pa nas je cesta v bistvu obšla in smo mi odšli. Od 1981. leta do danes smo preuredili štiri hiše na Kerenčičevi ulici v Gornji Radgoni, postavili provizoričen ob-

Veronika Šketa, direktorica Kompasovega podjetja Mejni in turistični servis

ustvarjenim zadovoljnih 800 članov kolektiva.«

Kakšen je vaš moto, kaj želite ustvariti na meji?

»Vstopni imidž v Jugoslavijo. In tega imamo. In opravljati vse storitve, ki jih potrebuje potnik pri prestopu meje in vnosu blaga. Če malo razdrobim — mi smo že uvedli izplačilo davkov na presežno vrednost. To delamo že več kot mesec za avstrijskega partnerja, zdaj pa bomo začeli še za nemškega. Odmev je poziti-ven tako pri naših kot tujih državljanjih. Čez mesec bomo začeli tudi izplačevati davek na blago, kupljeno v Jugoslaviji, česar še nihče ne dela, je pa zakonito možno izpeljati. Torej vodilo je: kompletna storitev pri prehodu državne meje.«

Kakšni so konkretni načrti za Pomurje? Po zaslugi vašega pod-jetja je bilo že do sedaj veliko na-rejenega.

»Kompas je bil navzoč že leta 1964. leta — takrat smo odstopi-li, ker nas je cesta obšla. Načrte smo imeli narejene za Jurkoviče-vo ulico v Gornji Radgoni, po-tem pa nas je cesta v bistvu obšla in smo mi odšli. Od 1981. leta do danes smo preuredili štiri hiše na Kerenčičevi ulici v Gornji Radgoni, postavili provizoričen ob-

jekt v Gederovcih in brezcarin-sko trgovino, podobno trgovino v Kuzmi, v prihodnje pa bomo našo dejavnost razširili tudi na mejni prehod na Hodošu. Ta čas kupujemo zemljišče za brezcarin-sko trgovino, nato še za mejni in turistični objekt. Podoben objekt bomo zgradili tudi v Gederovcih. Računamo celo, da se bo uredi-lo, da bo tovarni promet speljan iz Gornje Radgone na prehod v Gederovcih. Tako bi se lahko uredil ta center, ki ga je Kompas predlagal v ureditvenem načrtu. Govorim o začetku Kerenčičeve ulice od mostu dalje.«

Torej obljublja mesto Gornja Radgona, da boste, če se bodo rešili tovarnega prometa, iz tranzit-nega mesta ustvarili nekaj druge-ga — nekakšno brezcarinsko co-no?

»No, jaz tega ne morem obljubljati. Jaz si samo želim, da bi promet res bil speljan iz Gornje Radgone, ki bi bila lahko po vzor-u sosednje Radgone izredno le-po mesto, saj ima prav tako tradi-cijo, zgodovino in lepe hiše, čutiti pa je tudi pripravljenost ljudi. Kompas bo seveda sodelo-val v okviru svoje registracije. In če bomo v okviru svoje dejavnosti polepšali v smeri proti meji Jurkovičevo ulico in uredili Ke-renčičevo, je Kompas naredil zelo veliko. Prav gotovo pa se s šir-jenjem v nekem kraju poveča tu-di želja še bolj sodelovati v tem kraju.«

Bi lahko konkretno povedali, za kakšne načrte gre?

»To pa drugič. Danes tega še ne morem reči. Začetek je dober in obstaja obojestranski interes, da se dela naprej.«

Je pri tem konkurenca izključe-na ali ste pripravljeni tudi sodelo-vati?

»Mi vedno sodelujemo s kon-kurenco na kakovosten način. Na način, ki ga trg dolgoročno dovoljuje in zagotavlja.«

Bernarda B. Peček

PLAT ZVONA ZA SOBOŠKO PANONIJO

Delavski svet ni sprejel predloga za urejanje razmer. Brez dela v avgustu 250 delavcev. Prodaja zastala, količinska proizvodnja manjša za 53 odstotkov. Razpro-daja osnovnih sredstev?

Nekaj več kot kot 660 zapo-slenih v soboški Panoniji pre-staja v tem trenutku gotovo eno najtežjih preskušanj v do-seđanji zgodovini tega podje-tja. Čeprav je v zadnjih letih tu že večkrat prihajalo do občas-nih težav, so jih vselej uspeli nekako preseči, nikoli pa do-končno rešiti. Posledice eksten-zivnega zaposlovanja v prete-klosti, ki je bilo pomembnejše, koliko novih delavcev bodo za-poslili, namesto tega, kaj bodo ti delali, so prihajale vedno bolj do izraza, dokončno pa iz-bile na površje, ko so se začele gospodarske razmere pri nas zaostrovali.

V Panoniji so se razmere zdaj tako zaostrole, da njihovo reševanje ne bo možno brez večjih posledic, ki jih bodo ču-tili zaposleni. Osnovni problem je predvsem v nezasedenosti proizvodnih zmogljivosti, ki so posledica pomanjkanja naročil in slabe prodaje njihovih izdel-kov, brez dela pa je tako vedno več zaposlenih. Če so imeli od aprila do julija na prislilnih do-pustih povprečno 90 ljudi me-sečno, operativni plan za av-gust kaže, da bo brez dela že čez 250 delavcev. Te socialne probleme so do zdaj skušali ne-kako reševati, vendar je samo po sebi umevno, da je takšno reševanje socialnih problemov v nasprotju z ekonomskimi me-rili in ukrepi, zato tako ne mo-rejo nadaljevati. Vodstvo pod-jetja je zato predlagalo nekatere ukrepe, ki bi jih bilo potreb-ne izpeljati, če želijo razmere vsaj nekoliko omiliti. Tako naj bi ukiniteli nadomestila za pre-voze na delo in malice, tisti, ki bodo morali zaradi pomanjka-nja dela ostati na dopustih, pa naj bi prejeli le 50 odstotkov osebnega dohodka. Prav tako bi morali preiti na novo struk-turno organiziranost na pro-gramskih načelih s fleksibilno

prilagoditvijo tržišču, saj imajo več različnih programov.

Na zadnji seji delavski svet takšnega predloga ni sprejel, saj neposredno posega v pravi-ce delavcev in z očitkom, da se takšnih ukrepov ne poslužujejo tudi v negospodarstvu, na po-dročju splošne in skupne pora-be. V Panoniji si prizadevajo, da bi nastali položaj rešili po normalni samoupravni poti, če jim tega ne bo uspelo, pa raz-mišljajo tudi o tem, da bi se do-govorili z banko, ki je njihov največji upnik, za stečajni po-stoppek. To pa je že gotovo skrajnost, ki si je ne želijo niti delavci niti vodstvo podjetja.

Kot že rečeno, so takšne raz-mere posledica močno zmanj-sane prodaje, saj je proizvodnja v Panoniji pretežno usmer-jena v kmetijski program, pov-praševanje po njem pa je na tr-žišču vedno manjše. Tako je bi-la v prvem polletju količinska proizvodnja manjša za 53 od-stotkov, predvsem na račun družbenega sektorja, ki ne ku-puje tako rekoč ničesar, pa tudi v zasebnem sektorju kmetijstva se je prodaja zmanjšala za 34 odstotkov. Kar zadeva koope-racijsko proizvodnjo in prodajo na zahodnih tržiščih, jim ne-kako še uspeva ohranjati lan-skoletno raven, povsem pa je odpovedalo vzhodno tržišče, kjer je bil samo v prvem polle-tju izpad izvoza v vrednosti 2 milijona dolarjev.

Vse to so seveda dejstva, na katerih je treba graditi ukrepe za reševanje nastale problema-tike. V prvi vrsti predvsem z ra-cionalnejšo zaposlenostjo in odpravo tehnoloških oz. eko-nomskih presežkov delavcev. V podjetju zdaj že delajo poseb-no anketo o socialnem položaju njihovih delavcev, kar pa bo le eden od kriterijev za reševa-nje presežkov delavcev. Pose-ben problem je tudi podkapita-

liziranost podjetja, ki je že do-segla višino 22 milijonov dinar-jev, zato razmišljajo o prodaji nekaterih osnovnih sredstev in zemljišč, ki jih v tem trenutku nujno ne potrebujejo. Pri tem omenjajo predvsem poslovne prostore v ulici Štefana Kova-ča v Murski Soboti in stavbno zemljišče v Beltincih. S tem naj bi dobili vsaj 15 milijonov di-narjev, razliko pa bi morali iz-kati v dogovoru z banko. Prav tako načrtujejo tudi drugačno organiziranost, tako da bi vsak program zaokrožili v program-sko tržno celoto, s tem da bi or-ganizirali materialno podjetje, ki bo imelo večinski delež v posa-meznih programih. Lotevajo se torej strogega ekonomskega principa, ki bo temeljil na po-polni racionalizaciji in na ta način bodo ugotavljali tudi vse ekonomske presežke. Ponovno pa je treba poudariti, da bodo problematiko slednjih skušali v prvi vrsti reševati v dogovoru s skupnostjo za zaposlovanje in s socialnimi programi, za kate-ra se zbirajo sredstva v republi-ki in državi. Za določen čas se-veda sporazumno, saj računajo, da se bo že prihodnje leto povpraševanje po njihovih iz-delkih nekoliko povečalo in bi tako lahko ponovno zaposlili tiste, ki bodo začasno ostali brez dela. Razvijajo pa tudi ne-katere nove programe, za kate-re ugotavljajo nove tržne mož-nosti. Skoraj zagotovo pa je, da si takšnega obsega zaposleno-sti, kot ga imajo, v Panoniji ne bodo mogli nikoli več privoščiti. Provojdna tega ne prenese, 3,49 milijona dinarjev izgube v letošnjem prvem polletju pa potrjuje, da ob polovični zase-denosti proizvodnih zmogljivo-sti na takšen način tudi ni mo-žno reševati problematike za-poslenosti.

Ludvik Kovač

OBČANI MURSKÉ SOBOTE POSKUSNO ZA JUGOSLAVIJO

Tomšičevem naselju v Murski Soboti in 132 stanovanj prebivalcev v blokih na ulici Štefana Kovača.

V preverjanje primernosti postop-ka, kako rešiti okolje, so vključili tudi krajanje Moravskih Toplic in Staho-vec. Od občanov omenjenih območij zbirajo biološke odpadke, steklo, pa-pir, pa tudi druge odpadke, npr. pla-stiko. Druga, kot so olja, topila in podobno tačas se ne zbirajo.

Treba je omeniti, da so gospodin-jstva ob lično urejenih zbiralnikih za odvečne stvari prejela tudi urnik od-voza zavrženega. Posebej je potrebno omeniti, da je Komunalno podjetje iz Murske Soboté našlo skupen jezik z za okolje škodljivimi snovmi s firmo Roth iz sosednje Avstrije.

Naši in avstrijski komunalci so si Pomurje izbrali za vzorčni primer ekoloških rešitev, s katerimi bodo po-skušali pozneje prodreti v širši slo-venski prostor, pa tudi na območja Jugoslavije. Firma Roth pa se je v zadnjem času s svojimi zaščitnimi programi uveljavila tudi v CSSR, na Poljskem, Madžarskem in drugih vzhodnoevropskih državah, kjer do-slej zaščitni okolja niso posvečali po-sebne pozornosti.

V soboški občini temelji poskus reševanja okolja pred odpadki na že doseženih izkušnjah v sosednji Av-striji. Komunalnemu podjetju Sobotá je začasno na voljo oprema (vozila za odvoz odpadkov), pa tudi zabojniki firme Roth v vrednosti 2 milijona ši-

lingov. Prav s slednjo, ki ima velike izkušnje v vnovčevanju oziroma s predelavo bioloških in drugih odpad-kov, bo Komunalno podjetje v Mur-ski Soboti ustanovilo mešano podje-tje. Pri odločitvi jim že tačas »gre na roko« velik posluh za zdravo okolje v sosednjih zahodnih državah. Gre za ugodna posojila in ekologiji namenje-ne programe, ki so oproščeni davkov.

Hvale vredna je odločenost, da se tudi mi zavzemamo za ohranitev oko-lja, seveda pa bo potrebno še veliko časa, da bomo tudi pri nas uredili odlagališča za izrabljene baterije, to-pila, barve, spreje in podobno. Tudi časi, ko v tujini zbirajo tako imeno-vani odpisani kosovni »presežek«, po-

hištvo, hladilnike in drugo, so pri nas še zelo daleč, saj za ustrezne službe nimamo nameščenih strokovnjakov. Pri slednjem vprašanju gre predvsem za biokemike za organizirano prede-lavo biološkega odpada v kompost.

Ne gre pa prezreti, da v razvitih za-hodnih državah oddajalce surovin »nagradijo« s tem, da praktično za-stojni dobijo kompost, pozornost pa jim namenjajo tudi v posebnih časopi-sih. Da zdravemu okolju dajejo po-sebno pozornost, pa potrjuje tudi dej-stvo, da so izdali tudi ilustrirano pravl-jico, ki mlade oblikuje in vzgoja v zaščitnike okolja. Vse to je tako blizu in hkrati daleč od nas. Vendar predvi-deno mešano podjetje Komunala-Roth v Murski Soboti, ki je poskusno za vso Jugoslavijo, daje upanje, da se bomo tudi mi pravičasnó rešili pred ekološko katastrofo.

Boris Hegeduš

BLISK, MURSKA SOBOTA, p. o.
Bijedičeva 3, 69000 MURSKA SOBOTA

MURSKA SOBOTA, p. o.
Bijedičeva 3, 69000 MURSKA SOBOTA
Telefon: 069/23 715, 21 241
Telefax: 069/25 310

PREVIJANJE ELEKTROMOTORJEV

popravljamo in previjamo vse vrste elektromotorjev

pooblaščen smo za servisiranje ELEKTROKOVININIH izdelkov (elektromotorji s črpalkami) v garan-cijskem roku

pregled, mazanje in čiščenje popravljamo zastonj

ESTNIK, 9. AVGUSTA 1990

MITSUBISHI COLT 1.3 GL

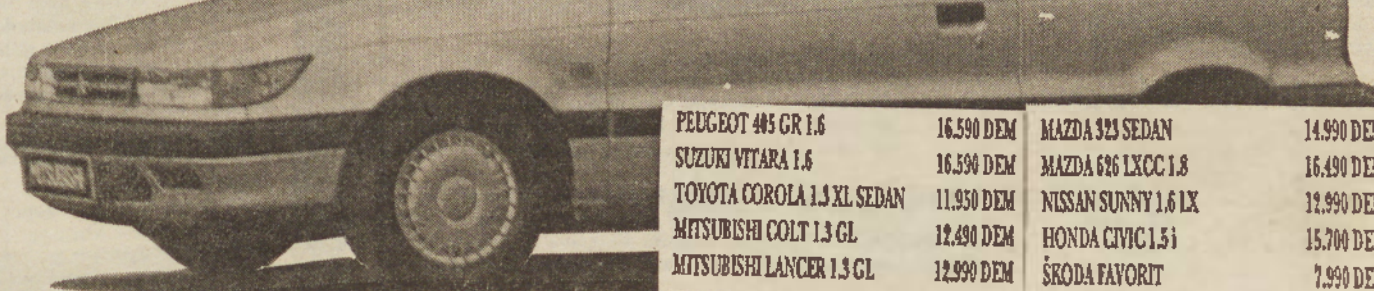
Naredite kupčijo leta že ta mesec !

12.490 DEM

CLASSIC MARKETING d.o.o.

Ljubljana, Naubergova 17
Tel.: (061) 302-686
od 9.-12. in 16.-19. ure
SOBOTA: zaprto

Gornja Radgona, Karjuzova 5
Tel.: (069) 74-113
od 9.-16., SOBOTA: 9.-14. ure

PEUGEOT 405 GR 1.6	16.590 DEM	MAZDA 323 SEDAN	14.990 DEM
SUZUKI VITARA 1.6	16.590 DEM	MAZDA 626 LXCC 1.8	16.490 DEM
TOYOTA COROLA 1.3 XL SEDAN	11.990 DEM	NISSAN SUNNY 1.6 LX	12.990 DEM
MITSUBISHI COLT 1.3 GL	12.490 DEM	HONDA CIVIC 1.5 i	15.700 DEM
MITSUBISHI LANCER 1.3 GL	12.990 DEM	ŠRODA FAVORIT	7.990 DEM

TURISTIČNO ZAVAROVANJE

Do odhoda je še pet minut

Če doma niste pozabili nič od tega, potem imate s seboj vse za mirno potovanje in lagodne počitnice.

1. Potni list in osebna izkaznica
2. Vozovnice
3. Denar in denarnica
4. Zelena karta
5. Zobna ščetka
6. Iгла, sukanec
7. Sončna očala
8. Žepna knjiga
9. Fotoaparati in film
10. Zavarovalna polica
Turističnega zavarovanja

Posebej pazite, da se pred potovanjem ali letovanjem ne boste pozabili zavarovati pred vsimi neizglednimi in neprijetnostmi, ki vas lahko doletijo. Če vas v potovalni agenciji niso opozorili na zavarovalno polico turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav, stopite do najbližjega poslovnega mesta Zavarovalnice Triglav in nemudoma izpolnite zavarovalno polico. Z njo si boste zagotovili povrnitev stroškov, ki bi na

potovanju nastali zaradi okvare ali tatvine avtomobila, prometne nesreče, izgube ali poškodovanja prtljage, nenadne bolezni, prekinitve potovanja in podobnih neprijetnosti. Zavarujete se lahko sami, s celo družino ali s organiziranimi skupinami. Možnosti za nezgodo je veliko, pred vsemi se lahko zavarujete z eno samo zavarovalno polico Turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglav.

Za varno potovanje — Turistično zavarovanje

zavarovalnica triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

— Srečanje

DRAGOCENA LOVSKA TROFEJA

Ernest Bransberger, znani plešarski obrtnik iz Murske Sobote, ni prišel med ljubitelje zelene bratovščine zaradi svoje nagnjenosti, saj ga je v mladih letih bolj pritegoval nogomet in je nekaj časa igral celo za soboško Muro, temveč je postal lovec povsem naključno. Zaradi bolezni se je moral odpovedati nogometni žogi, zdravnik pa mu je priporočal za sprostitve eno od dejavnosti, ki je povezana z naravo. Izbirati je moral med lovstvom in ribištvom. Odločil se je za lovstvo in se včlanil v Lovsko družino Cankova, kjer je gospodar in vodja lovskočuvajske službe. Tako je med ljubitelji zelene bratovščine že blizu trideset let. V tem času je z izredno sposobnostjo za kolektivno delo veliko pripomogel k aktivnosti svoje lovske družine, zlasti pa se je izkazal pri pospeševanju lovstva in utrjevanju lovske discipline, kar bi morala biti vršina

slehernege lovca. Ponaša se tudi s številnimi lovskimi trofejami: srnjakov, jelenov in divjih prašičev, ki krasijo njegovo lovsko sobo in je hkrati njegova delovna soba.

Njegova najdragocenejša lovski trofeja pa so vsekakor rogovi srnjaka, ki ga je uplenil pred kmetom v svojem rojstnem kraju Korošcih (na fotografiji Nataša Korošcih). Strokovna komisija pri Lovski zvezi Slovenije je trofejo la s 169,40 točke, kar je podprmo Slovenije in absolutni prvak Pomurja, za najboljšo slovensko vrstno trofejo pa zaostaja le za deset točk. Ta trofeja mu veliko pomeni, več kot priznanja Lovske zveze Slovenije — red za lovski zaslugi druge in tretje priznanja z republiških in državnih tekmovanj v streljanju na gnanse golobe, ki jih je osvojil pa Zveze lovske družine Slovenije pod njegovim strokovnim sveto. Sicer pa je lovstvo postalo njegov vsakdan, brez katerega ni di v prihodnje ne bo mogel bi

F. Marko

Prvi signal kableske TV že septembra

Kljub dopustniškemu času se te dni v Murski Soboti marsikaj dogaja. V delovni skupnosti mestnih krajevnih skupnosti so v teku priprave za sprejem novega referenduma za krajevni samoprisevek v obdobju 1991—1995, ki bo v letošnjem decembru. Programe zanj že pripravljajo, v jesenskem času, takoj po dopustih, pa naj bi opravili še javne razprave, na katerih bodo prišle do izraza pobude in želje občanov. Hkrati načrtujejo reorganizacijo mestnih krajevnih skupnosti, s čimer pa ni rečeno, da bodo tudi zmanjšali njihovo število, ampak se navedeno za racionalnejši način dela.

Kot nam je povedal tajnik soboških mestnih krajevnih skupnosti, Štefan Flisar, se prav te dni končujejo nekatere naložbe širšega pomena. To so v prvi vrsti dela v ulici arhitekta Novaka, zlasti ureditev okolice železniške postaje. Postavljena so svetlobna telesa nad dvema prehodoma za pešce in ulična razsvetljava v tistih delih Murske Sobote, ki je doslej niso premogli. Konec tega meseca pa naj bi začeli s povezavo z Gregorčičevo ulico, ki bo postala pomembna vzhodna obvoznica. Skupno s komunalnim podjetjem in hotelom Diana pa so na mestnem kopališču v dva bazena spustili toplo vodo iz dveh vrtin. Poleg ogrevanja z geometalno vodo bodo v kratkem montirali izmenjevalce, ki bo omogočal kopanje v ne preveč vroči vodi.

Mnoge občane pa zanima, kako je s kabljskim televizijskim omrežjem. »V tem trenutku so že plačana glavna

postaja, 2000 metrov kablov in antenski sistem. V vseh pogodbah, ki smo jih podpisali z dobavitelji teh aparatov in kablov, so dogovorjeni roki, po katerih pričakujemo prvi signal za kabljsko TV že 1. septembra letos. To bo najprej omogočeno trgovskim organizacijam, kot so Dom tehnike in blagovnica Potrošnika, Elektrotehna, Agrotehnika in Jeklotehna, in gostinskimi obrati. Z videotehniko in televizorji želimo opremiti prodajalne in s tem pritegniti čim več ljudi, da bi se odločili za priključitev na kabljsko televizijsko omrežje. Le-to bodo naj-

prej dobili tisti deli Murske Sobote, kjer imajo največ podpisov. Doslej jih je 2200, »vendar Štefan Flisar. In kako bo mudniki? Zadnji rok je bil 23. avgust, ko jih je večina sklenila pogodbo plačala prva dva obroka. Seveda pa je čas, da se morebitni novi razpisniki oglašijo na sedežu mestnih krajevnih skupnosti na Kodjevi 4. Soboti in tam podpišejo pogodbo. Kot zamudniki pa bodo seveda plačali 30 odstotkov višjo ceno kot drugi.

Milica

Niki

Spominki — ucniki

Quelka Juhnov

Kiosk na Titovi ul. v M. Soboti

Stanovanje: GRAD 178/a, ☎ — 069/77-749

RAZVIJANJE BARVNIH FILMOV!

tehnostroj

Tehnostroj, industrija vozil in kmetijske mehanizacije Ljutomer p.o., Ljutomer, Prešernova c. 40

razpisuje

na podlagi sklepa delavskega sveta

natečaj

za pridobitev najugodnejšega ponudnika za prevzem prehrane (malic in brezalkoholnih pijač) v družbeni prehrani Tehnostroj

Ponudbe bomo zbiral 15 dni po objavi oglasa oziroma do 20. septembra. Za morebitne dodatne informacije se oglašite po telefonu številka 81 615 ali osebno v direkciji podjetja.

SGP POMURJE, p.o.
MURSKA SOBOTA
ŠTEFANA KOVAČA 10

OBVESTILO

Čenjene kupce obveščamo, da smo začeli v gramoznici Ivanci prodajati kakovostno mivko, primerno za zidanje, po zelo ugodni ceni 64,00 din/m³.

IZREDNO UGODNI NAKUPI!

Kmetijsko trgovsko podjetje Marko Slavič Ključarovci 19

Prodaja:

- Sipove kmetijske stroje na trimesečno odplačilo
- Prikolice Tehnostroj na trimesečno odplačilo
- V zalogi umetna gnojila po ugodni ceni
- Pri nas lahko kupite tudi betonsko železo, armaturne mreže in ves gradbeni material (vreča cementa stane le 46 din, apno 29 din, strešna kritina Kikinda le 5,30 din)
- Posebej poudarjamo, da pri nas prodajamo po najugodnejših pogojih izdelke Križevskih opkarn

Odprto vsak dan od jutra do večera!

Pokličite nas po telefonu: (069) 87 731

IZREDNO UGODNI NAKUPI!

PORTRETI RUSKE CARSKÉ DRUŽINE NA ČRNEM TRGU

Car Nikolaj II., zadnji ruski monarh, doživlja 72 let po tem, ko so ga v Jekaterinburgu ustrelili boljševiki, nepričakovano renesanso. Vsaj v glavah 4.000 članov nove Monarhistične stranke, ki carja povzdigujejo v pravega mučenca in dobrotnika svoje dežele. Portrete carske družine prodajajo na črnem trgu po oderuških cenah, časopisi pa z velikim uspehom poročajo o podrobnostih iz družinskega življenja Romanovih. Na neuradnih razstavah, ki javnost seznanjajo s carjevim družinskim življenjem, obiskovalce nagovarjajo z damami in gospodi. Ena takih razstav, ki so jo pred kratkim odprli v Moskvi, ima naslov Družinski album. Obiskovalci si lahko za spomin kupijo portrete osebnosti, ki uradno še vedno veljajo

za zločince in sovražnike ljudstva. Med njimi so tudi podobe kontrarevolucionarjev, na primer admirala Aleksandra Kolčaka ali generala Denikina. Kolčak je s svojimi protiboljševističnimi četami julija 1918 pohitel v Jekaterinburg, da bi carja rešil iz rok boljševikov. Prišel pa je prepozno. Carja so skupaj s celo njegovo družino 16. julija usmrtili.

Nova Monarhistična stranka Rusije se zavzema za to, da bi potomec Romanovih ponovno sedel na prestol. Eden od ustanoviteljev stranke Sergej Jurkov-Engelgart je celo nastopil na televiziji, obdan z mladeniči, oblečenimi v uniforme carske vojske iz časa ob prelomu stoletja. Zahteval je, naj se ruski vojski ponovno

vrne čast, ki je bila osramočena. Monarhistično gibanje se povezuje tudi z rusko pravoslavno cerkvijo. Iz njenih krogov je bilo že slišati zahteve, naj bi Nikolaja II. razglasili za svetnika.

Seveda ni nobenega dvoma, da ima monarhistično gibanje svoje korenine v zadnje čase okrepljenem ruskem nacionalizmu. Ta ima dolgo tradicijo, kajti že v 19. stoletju je gibanje slovanofilov zavračalo odpiranje ruske države proti Zahodu. Tudi monarhisti delujejo z enakih pozicij. Borijo se proti večstrankarskemu sistemu in proti prevzemanju zahodnega parlamentarnega sistema. Ne zahodna demokracija, ampak monarhija naj bi obdržala Rusijo skupaj.

RAZPOKANI KRIST

Kip Kristusa odrešnika, ki že več kot šest desetletij širi mogočne roke nad Rim de Janeirom, je postal najbolj znan simbol tega velikega brazilskega mesta in najpomembnejšega južnoameriškega pristanišča. Desetletja dolgo je vabil k svojemu podnožju na strmi hrib nad mestom domačini in množico turistov. A zob časa je načel tudi to svetovno znamenitost. Kip je hudo obolel in je potreben nujnega zdravljenja.

Med ploščicami salovca, iz katerih je kip sestavljen, so se že pred leti pojavile razpoke in razpokice kot posledica rjavenja in upogibanja notranjega železnega ogrodja. Lani se je od kipa odtrgal več kot deset kilogramov težak kos, del Kristusovega plašča. To je bilo zadnje znamenje, da se je treba nemudoma lotiti zdravljenja. Restavratorji so se prejšnji mesec lotili dela.

37 metrov visok in 1200 ton težak kip so temeljito pregledali in ugotovili, da se bo brez obnove razsul. Ocenili so, da bo popravilo stalo okrog 2 milijona dolarjev, česar pa brazilska vlada ne zmore. Na pomoč sta priskočila televizijska družba Globo in Shell do Brasil ter sklenila plačati stroške popravila. Kip bodo obnovili tako, da bodo postavili novo ogrodje iz nerjavečega železa, ponovno bodo položili tudi več tisoč ploščic, na koncu pa bodo kip še zaščitili s silikonsko prevleko.

GOMOLJIKE IZ EPRUVETE

Ameriška biologa Moshe Shifrine in Randy Dorian sta vzgojila gomoljiko »na ameriški način«. Ameriški kupci so jih do sled kupovali na italijanskih in francoskih trgih. Pogosto so morali odšteti tudi več kot milijon lir za kilogram črne gomoljike, odselej pa jo bodo lahko kupili v Kaliforniji. Ta sicer ne bo tako okusna kot italijanska, bo pa cenejša in obstojnejša. Prodajali jo bodo namreč v prahu ali vloženo v olivnem olju.

Minilo je skoraj trideset let, odkar je Moshe Shifrine začel iskati način, da bi gomoljiko vzgojil v laboratoriju. Pred dve letoma se mu je to ob pomoči Randyja Doriana tudi posrečilo. Vzgojil je črno gomoljiko v umetnem in nadzorovanem okolju, v epruveti. Gomolji so zelo majhni in dozorevajo leto dni, medtem ko v naravnem okolju za to potrebujejo sedem let. Shifrine pravi, da bo skušal njihovo velikost in okus še izboljšati.

ČE NISTE VEDELI...

Prvi zakon o obveznem privezovanju z varnostnim pasom v avtu je bil sprejet v državi Victoria, Avstralija, leta 1970.

NADLEŽNA FOTOGRAFIJA

Naselje Banovci se zadnje čase ponaša z dokaj urejenim videzom. Poškodene trate pred hišami, ki so polne cvetja, nova asfaltna prevleka skozi naselje... Vse to daje Banovcem videz turističnega naselja. Toda... le nekaj metrov stran, če pri kapelici v središču vasi zavijete na cesto Banovci-Križevci, vas bo po vsakem nalivu ustavil ta košček — gre približno za 20 metrov ceste —, kolesarji imajo obilo težav z ravnotežjem, še huje pa je, če v to vodo in v te hude luknje zaide sofer avtomobila, ki ceste ne pozna. Mar Banovci ne bi mogli žrtvovati še nekaj denarja, da bi odstranili oz. popravili to svojo sramoto?

D. L.

Ljubljencek Wille

Komaj petnajst dni ima, pa že tehta 55 kilogramov. Kaj bo šele, ko bo odrasel! In ko bo odrasel, bo res kaj videti, saj Wille je nosorogec. Neka družina v Južni Afriki se pač ni odločila za kanarčka, papagaja, mačka ali psa, temveč za nosoroga. Kaj je v tem tako nenavadnega, res ne vemo. Upajmo, da imajo primerno veliko stanovanje in da bo Wille tudi čez leto dni vsaj tako približno srčkan, kot je danes.

MOLČEČI ČLOVEK

V španskem letovišču Marbelli so ubili Charlesa Wilsona, člana legendarne skupine, ki je leta 1963 izvedla največji rop poštnega vlaka v britanski zgodovini. Neznani napadalec je osemindesetletnega Wilsona ustrelil na vrtu njegove hiše. Vse kaže, da je šlo za obračun med tihotapci mamili.

Wilson je bil najverjetneje idejni vodja napada na po-

kazov» pa so ga izpustili. Zadnja leta je živel v Španiji v Marbelli, ki je znano zatočišče britanskih kriminalcev. Svoj čas so mu rekli »molčeči človek«. Ko so mu namreč sodili zaradi poštnega ropa, je na sodišču spregovoril vsega skupaj le kakih deset besed. Najbolj znani član roparske skupine Ronald Biggs živi v Riu de Janeiru, zunaj dosega britanske policije.

CEZARJEV PALEC

Na olimpiadi umetnosti v Seulu je razstavljen ta velikanski palec, ki ga je izdelal francoski slikar in kipar Cezar. Je v bronu, visok šest metrov in težak šest ton.

NAJMOČNEJŠI ČLOVEK NA SVETU

Davu Gaudarju, ki ga imenujejo najmočnejši človek na svetu, se je posrečilo z lastno močjo potegniti naprej ameriški bombnik B 52. Gaudarjev nastop je bil osrednja atrakcija letalske razstave v britanskem mestu Boscombe. Letalo, ki ga je Gaudar potegnil za pet centimetrov, tehta 108 ton.

Dobra kupčija z lasmi

Indijci in Indijke so znani po gostih črnih laseh, ki jih skrbno negujejo. Njihovi iznajdljivi sodržavljeni z njimi trgujejo, saj so človeški lasje na svetovnem trgu zelo iskani. Vsako leto izvozijo okoli tri tisoč ton las, ki jih v Evropi in Aziji uporabljajo za izdelavo lasulj in v kemični industriji. Največ las zberejo v južnoindijskih templjih, kamor vsak dan k obrednemu britju glave prihaja na tisoče vernikov. Za kilogram kratkih las plačajo izvozniki samo 30 rupij, za lase srednje dolžine plačajo 300, kite daljše od 30 centimetrov pa njihovim lastnikom prinesejo 700 rupij (za dolar je treba odšteti 17 rupij).

PRED

ROJSTVOM OPERIRAN

Mali Blake je bil obsojen na smrt, še predno se je rodil. Med razvojem v telesu njegove matere mu narava ni bila mila, odpela se mu je luknja v prsno in trebušno votlino. Trbušni organi so pritiskali na pljuča in srce ter grozili, da bodo zadušili, takoj ko bo prišel na svet in bo primorani dihati z lastnimi pljuči. Pred leti bi bila s to igro usoda malega Blakea odločna. Danes pa ni tako. Blake je rodil in diha nemoteno s svojimi pljuči. Namesto smrti je pred njim življenje. Zbogom za to ima sodobna prapredna kirurgija, ki je sposobna vesti operacije na zarodku v telesu matere.

Prav Blakov primer je najnovejši dosežek, s katerim se lahko predporodna kirurgija pohvali. Zdravniki univerzitetne klinike Kalifornijske univerze so operirali Blakea, ko je imel do rojstva še sedem tednov. Odprli so materino prsnato zarodko in spravili organe na njihova prava mesta, zašili luknjo. Po tem posegu je mati normalno donosila in rodila. Otrok je bil normalen in ozdravljen.

V zgodovini kirurgije ni bilo tega zahtevnega posega na zarodku še ni bilo. »Zadnja se nova doba predporodne kirurgije,« je dogodek komentiral dr. Eugene Pergament.

SAJ NI RES, PA JE

V svoji razmeroma kratki pevski karieri — umrl je komaj 40 let star — si je italijanski tenor Enrico Caruso nabral za 9 milijonov dolarjev premoženja, kar je bila za tiste čase fantastična vsota.

B&M

edoo

Murska Sobota, Ciril-Metodova ulica 50,
tel.: (069) 22 219, 22 809, 21 136
Telefax: (069) 21 136
Za prvo osemetko proti kanalu

Ponudba, kot je doslej še nismo imeli!

Prek tisoč presenečenj iz uvoza!

- puloverji različnih barv in krojev, jopice in majice
- perilo
- kopalne obleke in kopalke
- srajce
- bluze
- otroške hlačke (kratke in dolge)
- otroški kombinizoni
- džins
- dokolenke
- nogavice
- dežni plašči
- velika izbira drugih tekstilnih izdelkov

POLETNA RAZPRODAJA PO ZELO UGODNIH CENAH!

• v zalogi evropska kakovost nogavic Edon

ŠE VEDNO VELJA UGODNO OBROČNO ODPLAČILO, BREZ OBRESTI IN NA VEC KOT ŠEST MESECEV!

NAREDI SAM

ZELENI BALKON

V toplih poletnih dneh povečamo stanovanje za en prostor: uredimo balkon tako, da je na njem prijetno sedeti zvečer, ko se spusti hlad, ali pa zjutraj, ko posijejo prvi sončni žarki. Na zelenem balkonu prevladuje zelena barva, za barvni dodatek poskrbijo cvetoče lončnice. Rože razpostavimo na stojala, vzpenjalke se oprijemajo stene. Obarvani oporniki letov. Oblazinjena klopa je zložljiva, kadar potrebujemo na balkonu prostor, jo skrijemo v steno. Mizico odnesimo na ograjo, kadar pa je ne potrebujemo, jo snamemo in pri-
stavimo v kot.

ŽENSKESO ALERGIČNE NA NIKELJ

Znanstveniki so ugotovili, da je vsaka osma ženska alergična na nikelj. To alergijo pogosto povzroča ponikljanje nikelja na mestu, kjer pride do stika s njim, se naredijo priprave jedi, saj je v vseh go-

zroči alergične izpuščaje po vsem telesu. Vsebujejo ga orehi, mandeljni, oves, stročnice in kakav, zato bi se morali alergiki popolnoma odreči tem živilom. Toda nikelj pride lahko v hrano tudi ob pripravi jedi, saj je v vseh go-

Mali leksikon

Pred sončenjem (pretanner, pre-bronzage): sredstva s snovmi, ki pod vplivom sončnih žarkov pospešujejo nastajanje melanina, in s tem hitrejšo porjavitev.

Na soncu (sunblock, ecran total): varnostna in zaščitna sredstva z visokim odstotkom snovi, ki učinkujejo kot svetlobni filtri, sredstva z visokim svetlobnim zaščitnim faktorjem.

Po sončenju (after — sun apres soleil): sredstva, ki kožo

umirjajo, osvežujejo in obnavljajo. Zato skrbijo naslednje sestavine: slezen, mentol, vitamin E, alos vera in druge.

Za ohranjanje barve (ten — prolonger, prolongateur de bronzage) po vrnitvi z dopusta uporabljamo sredstva, ki vsebujejo snovi za porjavlost brez sončenja in ohranjajo kožo še dolgo rjavo.

SREČNO POT NA POČITNICE

Počitnice načrtujemo precej naprej, med potovanjem pa radi improviziramo, čeprav je za otroke zahtevno in bi morali zanj narediti skrben načrt. Natresli vam bomo nekaj nasvetov.

Nekaterim otrokom je med potovanjem slabo. Preden se odpravimo na pot, naj pojedjo lahek obrok. Dajmo jim tabletko proti slabosti. Dojenčki so najvarnejši v košari na zadnjem sedehu, za silo jim

posteljemo tudi v kopalni kadi. Glavno je, da posteljico varno pritrdimo z jermeni.

Najmanj na dve uri se ustavimo in izstopimo iz avta, da si pretegnemo noge in vzdihnemo svežega zraka. Otrokom prija, če se lahko razgibajo.

Vožnja, ki traja dlje kot šest ur, je za otroke mučenje. Prenočimo, da se odpočijejo in zjutraj v hladu nadaljujemo pot.

Novost v Krogu!

● Trgovina na drobno

● prodaja živil ● vseh vrst pijač ● drobne galanterije ● gospodinjskih aparatov in tekstilnih izdelkov ter vseh vrst spominki

TRGOVINA NA DROBNO VALERIJA, Murnova 2, KROG, tel. 26 128

PELJEMO SE NA DOPUST

Dolga vožnja — kratek čas

Dolga vožnja je za otroke naporna in dolgočasna, zato sitnarijo in spravljajo utrujene starše ob živce. Koristno je, če imamo v zalogi nekaj domislic, s katerimi zaposlimo otroke.

Za besedne igre ne potrebujemo pripomočkov in ne priprave. Naštevamo besede — na primer imena cvetlic. Otroci naj tekmujejo med seboj, kateri jih našteje več. Večji otroci lahko celo ponovijo zaporedje imen in na koncu dodajo ime nove cvetlice. Podobno si lahko izmišljamo stavke, otroci pa jih nadaljujejo. Opazujemo avtomobilske tablice in črke na njih. Otroci naj povedo besede, s katerimi se začnejo te črke. Večji otroci naj povedo kraj, ki ga te črke predstavljajo.

Motivne igre so za malo večje otroke. Pred potovanjem priskrbimo fotografije znamenitosti, mimo katerih se bomo vozili (most, grad, reka, trdnjava itd.). Med vožnjo naj otroci skušajo ugotoviti oziroma odkriti te znamenitosti.

ČESEN

V česnu je veliko vitaminov (zlasti A, B, C) mineralov (natrij, fosfor, kalcij), malo pa sladkorja in maščob. Česen je zelo zdrav in primeren tudi za začinjanje dietnih jedi. V sto gramih česna je samo 41 kalorij.

POMEMBNE MALENKOSTI IN MODROSTI

Kjerkoli in kadarkoli se sončite, ne uporabljajte kolonjske vode in parfumov in ne brišite se z odisavljenimi robčki. Eterično olje, ki ga vsebujejo dišave, sončni žarki dobesedno vžgo, in kot ve-

čni spomin na poletje ostanejo na koži rjave lise. Če boste klub trdnim sklepom kdaj nepredvidni in vas bo sonce malo ožgalo, opečene kože ne smete mazati z oljem, temveč ji privoščite blažilno oblogo iz skute, sveže pinjenega mleka, jogurta ali borove vode (dobi se v vsaki lekarni). Tudi pri oblačnem nebu lahko dobite sončne opekline, če ste nepredvidni in pretiravate, saj ultra vijolični žarki prodirajo tudi skozi oblake.

Koža ni povsod enako občutljiva. Najbolj občutljivi deli telesa so pleša, čelo, nos, rame, kolena in nart. Tudi na glavo in oči med sončenjem ne smemo pozabiti. Kdor je pameten, nosi pokrivalo s širšimi kraji, pa tudi sončna očala.

POTOVALNA ALI MORSKA BOLEZEN

Tako težko pričakovani dnevi dopusta se za večino začnejo s potovanjem in za marsikoga tudi s slabostjo. Mnogih ljudi, zlasti otrok, se v avtu ali na ladji loti potovalna bolezen, ki ji rečemo kar morska bolezen. Če potujemo z vlakom ali letalom, je redkejša. Napoveduje se s hladnim znojem in vrtoglavico, človeku postane slabo, šibijo se mu kolena in navsezadnje bruha. Vzrok slabega počutja je preobčutljivost organa za ravnotežje v srednjem ušesu, preobčutljivo se odziva na guganje, premetavanje, na katero ravnotežni organ ni navajen. Kdor ve, da med potovanjem rad zbolijo, naj ne hodi na pot s polnim želodcem, pa tudi ne s praznim, ker bi bilo to prav tako narobe. Pol ure pred začetkom potovanja naj vzame sredstvo proti slabosti. Najboljše je, da prosi za recept svojega zdravnika.

NASVET

VOSEK

Ko ste na dopustu na morju, se nemalokrat zgodi, da stopite na morskega ježka. Bodice, ki se sasadijo v nogo, so velika nadloga. Kaj storiti, če se vam to zgodi?

Če stopimo na morskoga ježka, se njegove iglice takoj odlomijo in obično v koži. To ne samo da boli, ampak se kaj rado tudi vname. Pomagamo si takole: Prižgemo svečo, pokapamo prizadeti podplat z voskom, počakamo, da se strdi (da bo šlo hitreje, vtaknemo nogo v mrzlo vodo), nato odtrgamo vosek s podplata in iglice bodo ostale v njem.

ZAJEC S ČESNOM

Za štiri osebe potrebujemo: Očiščenega in razkosanega zajca, (1,2 kg), sol, poper, 2 žlici masla ali margarine, 2 glavici mladega česna, 1/8 litra belega vina, peteršilj, 2 lovorjeva lista, timijan, 400 g kisle smetane, 500 g francoske štruice.

Razkosanega zajca operemo, dele obrišemo do suhega in natreemo s soljo in poprom. V veliki kozici segrejemo maščobo. Zajce dele zapečemo po porcijah in na majhnem plamenu, da se z vseh strani zlato rjavo obarvajo. Popočene kose zložimo v pekač. Glavici česna razdelimo na stroke. Odstranimo le zunanjo, debelo lupino. Stroke zapečemo na maščobi v kozici, nato jih damo k zajcu. Maščobo iz pečenice odlijemo, v kozico pa nalijemo vino in pristavimo na štedilnik, da prevre. Nastane omaka, ki jo kuhamo toliko časa, da povrne polovico. Prelijemo jo čez zajce dele v pekaču. Iz pol šopa peteršilja, vejice timijana, in lovorjevega lista povežemo dišavni šopek, šilja, vejice timijana, in lovorjevega lista položimo v pekač k zajcu. Zalijemo s pravzaprav dva šopa. Šopka položimo v pekač k zajcu. Zalijemo s kislo smetano. Pekač tesno pokrijemo z alu folijo in postavimo na srednjo rešetko v segreto pečico. Pečemo pri 225 stopinjah eno uro.

NASVET

Katran naj nas ne spravi v obup

V vročih poletnih dneh se nam lahko zgodi, da stopimo v katran, ali primemo za pokatranjeno površino. Glavni del umazane kože s peskom in vodo. Trdovratni ostanek namažemo s surovim maslom ali oljem za sončenje, malo počakamo in potem obrisemo s

papirnatim robčkom. Gre odlično! Katranove madeže na oblačilih odstranimo s petrolejem. Najprej na zakritem kosčku blaga preskusimo odpornost barve, potem namočimo madež. Seveda pa moramo nazadnje oblačilo še oprati.

RADIO MURSKA SOBOTA

5 NAJ

1. Vouge — Madonna

2. Sacrifice — Elton John

3. Immagine 92 — Toto Cutugno

4. Pijmo ga, pijmo — Magnet

5. Nancy iz Ljubljane — Big Ben

Časovnice — duplirnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Tatarska 29, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5

Čudaja 21 232 je na sporedu RMS (UKV 87,6 Mhz ali SB 648 kHz) ob petkih, od 18.00 do 19.00.

PESTNIK, 9. AVGUSTA 1990

Iskanje izgubljenega morja

RDEČI LOKVANJ VAS PRIČAKUJE

Pravzaprav se ne ve, kdo ima več koristi drug od drugega; obala Blatnega jezera s Keszthelyem ali zdraviliški Hévíz. Najbrž pa drži, da sta le 6 kilometrov oddaljena kraja najpomembnejši turistični mesti v Zalski županiji. Leta 1985 naj bi v županijo prišlo 250 000 gostov, od tega kar 2/3 v omenjena kraja.

Pod od Keszthelya do Hévíza je bila kratka. Zdraviliško in letoviško mesto se je kopalo v soncu. Pred vodom v kopališče na jezeru pa je bila velika gneča. Že pri blagajni se pokaže, da to ni navadno kopališče in zdravilišče. Vsak dan prodajajo tri različne vstopnice, rdečo od 8.00 do 10.00, modro od 10.00 do 12.00 in zeleno od 12.00 do 17.00, ko kopališče zaprejo. Se sprašujete zakaj tako? Zakaj stanje vstopnice le dobre štiri ure? Samo zato, da se kopalci ne bi predolgo namakali v vodi. Je zdravilna, toda če predolgo čepite v njej, je lahko tudi nevarna.

Prelep pogled se vam odpre: jezero, pokrito z lokvanji, mnogo plavalcev in zanimiva arhitektura lesenih zgradb. Pojdimo po vrsti.

Jezero, ki meri 47 500 m², je glavna značilnost Hévíza. Iz globine 40 metrov počasi bruha topla voda. Vsak dan priteče na dan 86 milijonov litrov, kar pomeni, da se voda v jezeru zamenja v 28 urah.

Lokvanji, kopalci in zanimiva arhitektura — tudi okolje je tisto, ki naredi zdravilišče privlačnejše.

Termometer se je povzpел na trideset stopinj Celzija, v vodi pa je še bolj vroče, od 33 do 36° Celzija. Če prav pomislim, je v tem primeru kopalcem, ki pridejo iz vode, potem hladno!

Najbrž je bolj prijetno spomladati in jeseni, ko je nekoliko manj vroče. Sicer pa se lahko tudi pozimi vržete v jezero, pa vam ne bo hladno, saj je takrat na termometru še vedno zadosti stopinj (26–28° C).

Toda zdaj je tu poletje in ne zima. Veliko kopalcev se drenja v kopališkem delu, veliko pa jih

je tudi v zdraviliškem kompleksu. Le-ti se na jezero napotijo prek velikega hodnika, ki je speljan na sredini jezera. Takšno »kolišče« pa je polno različnih prostorov, od garderobe, kabin, okrepčevalnice... Vsako leto pride 50000 gostov, ki se želijo zdraviti, nekateri kar v bolnišnici, sanatoriju, nekateri pa živijo tudi v hotelih.

Voda je zdravilna, primerna predvsem za boleznj gibal. Tu so v ospredju revmatična obolenja, poškodovana hrtenica, pa tudi mišična in živčna obolenja. Že prej smo rekli, da je lahko tudi nevarna. To pa zato, ker se v mulju, ki nastaja v globinah, nabirajo radioaktivni mehurčki. Sicer pa je možno, da dobite zdravilne snovi tudi na drugačne načine, ne le prek kože, s kopanjem in blatnimi kopelmi. Uporabljajo tudi metodo inhalacije, nekateri pa vodo tudi pijejo.

Toliko torej o zdravilnosti. Tukaj je tudi »umetniški vtis«. Najprej sama narava, beli, pa tudi rdeči lokvanji (pravijo tudi, da so rdeči indijski lotusov cvet), ki so prava paša za oči. Tudi lesene stavbe delujejo domače in sproščeno.

Lahko bi pisali še o hotelih. Največja in najboljša sta Thermal, ki je nekoliko starejši, in novejši Aqua. Skoraj 80 % njunih gostov prihaja iz Avstrije in zahodne Nemčije. Tu je še veliko zasebnih sob, pa tudi različnih delavskih domov. Imajo filmsko gledališče, v katerem vrtijo predvsem nemške in madžarske filme.

Pa še nekaj imajo v Hévízu. Veliko parkirišče, ob katerem so lično urejene stojnice, prodajalne in okrepčevalnice. Za mnogo turistov, ki se le na kratko ustavijo v zdravilišču, je to kraj, kjer se lahko odpočijejo, okrepčajo in tudi kaj kupijo. Zaradi vsega tega vam ne bo žal, če se boste tu kdaj tudi ustavili. Tudi to je namreč delček izgubljenega morja.

Silva Eöry

Moški pa kar v Ameriko!

Če bi srečali Ivano v domači vasi, bi si mislili, da je le ena od mnogih starejših ženic, ki vsa drobna in sklonjena glavo hiti po opravih. Verjetno bi ji tudi prisodili mnogo manj let, kot jih ima v resnici.

In v resnici? Ivana Magdič z Račkega Vrha 2 se je rodila 5. maja 1902. leta, pri štirinajstih letih je ostala brez mame, čez dve leti brez očeta (ker je odšel po svetu), nato pa je čez nekaj let še sama pospravila kovčke in se vkrčala na ladjo za Ameriko.

Ko smo jo obiskali na Račkem Vrhu, kjer stanuje pri hčerki in njeni družini (in jim je v veliko pomoč pri delu), je najprej presenečeno dejala, da ne ve, kaj naj bi nam povedala. Potem pa se ji je jezik kar razvezal. Začeli smo s težkimi časi po prvi svetovni vojni:

»Mama mi je umrla 1916. leta. Čez dve leti je oče odšel v Ameriko, šest otrok pa je živel pri babici v Logarovcih. Ko sem dopolnila 18 let, sem odšla gospodarit na našo »domovino« v Berkovce. Že pri babici sem veliko delala na njihvah, tako da sem se nekako znašla. 1922. leta sem se poročila, vendar bi za izplačilo potrebovala veliko denarja. Tako pa z možem nisva bila gospodarja na svojem. Čez nekaj let je tudi on pospravil kovčke in odšel v Ameriko, da bi zaslužil nekaj denarja. 1927. leta sem odšla za njim. Štiri leta sem vzdržala tam, potem pa je bilo vse hujše. Ves čas sem bila bolna, dela pa ni bilo. Tiste čase je bila velika brezposelnost, mož je včasih delal le po dva dni. Tako je bilo 1930. in 1931. leta. Skrbela sem za prehrano šestih delavcev, vendar nisem vzdržala. Ko sem odšla domov, pa mi je mož čez čas pisal, da škoda, ker sem odšla, češ da se je ravno »odprlo« za delo.«

Tako je mož ostal v Ameriki (sčasoma tudi pozabil na dom), ona pa je živela in delala na njegovi domačiji (iz tujine se je pravzaprav vrnila, ker sta ji njegova starša pisala, naj pride delat na kmetijo).

Ivana Magdič živi zdaj na Račkem Vrhu in poznajo jo vsi krajanj. Kako ne bi, prej je bila njihova hiša že od nekdaj zbiralnišče ljudi — peji je bila tukaj gostilna (imel jo je stric Magdič), zdaj trgovina. Kaže pa, da se bo tradicija ohranila, kajti pravnikinja, ki obiskuje srednjo gostinsko šolo, ima voljo, da bi delala v domači gostilni.

Kljub letom Ivana še ni bila pri zdravniku. Najlepše ji je doma, pravi, še posebej, če ima kakšno delo. V tridesetih letih ni bila zadnjič v Ameriki, čeprav se ji je takrat prav vse uprlo in zarotilo proti njej. Z ladjo je potovala tja 14 dni in skoraj ves čas plovbe preživela na palubi in opazovala valove. Ladja je bila majhna, valovi veliki — sereda taka vožnja ni bila posebej prijetna. 1948. leta je

Ivana Magdič z Račkega Vrha je bila že dvakrat v Ameriki, kljub temu pa ima najraje slovensko domače kraje.

odšel v Ameriko (v Kanado) tudi sin. Pregovor je in 1964. leta je drugič odpotovala čez veliko morje. Pri sinu je preživela leto in pol. Lepo so se zabavali, imela je vse, kar je hotela, kljub temu pa je vleklo domov med slovenskoroške nribe.

»Oče, mož, sin in vnuk — vsi moški so odšli v Ameriko. Včasih so odhajali zajo, da bi kaj pridelali in nato prišli domov, danes pa jih v tuje kraje vleče nekaj drugega. Danes tam ni nič kaj boljšega. Tu je Amerika, kajti tam morajo za denar, ki ga zaslužijo, trdo delati deset ur in več,« je ob koncu še dejala Ivana Magdič.

Bernarda B. Pečel

KAM NA IZLET?

Te tople dopustniške dni eni preživljajo na morju, drugi v planinah ali v kakšnem drugem izbranim kraju, nekateri pa ste se letos odločili ostati doma. Pa nič hudega! Tudi vi lahko dopust preživite prijetno in zabavno. Predlagam vam, da se odpravite na izlet po Pomurju. Na vsakem koraku boste odkrili kakšno drobno znamenitost, kos lepote, česar prej niste opazili.

Poleg bogatih naravnih znamenitosti so naši kraji polni kulturnozgodovinskih spomenikov. Če omenimo samo nekatere, so to ohranjena stavbna spomenika iz obdobja romanike — cerkvi v Selu in Turnišču — gotška cerkev v Martjancih, cerkev v Bogojini, ki je Plečnikova mojstrovina prezidane stare cerkvene stavbe, baročni grad v Murški Soboti in še veliko kapelic in znamenj. Eden najzanimivejših kulturnozgodovinskih spomenikov sredi gričevnate goriške pokrajine je rotunda v Selu. Pred popotnikom, ki se iz soboške smeri mimo Martjanec počasi povzpne na Goričko, se pri Fokovcih svet nenadoma prevesi proti vzhodu v dolino Kobiljanskega potoka. Na dnu doline in po njenih južnih pobočjih pa se medtem že pokažejo prve hiše vasi Selo. Rotundo lahko razločimo sredi zelenih travnikov onkraj vasi. Niti vaska pot ne pelje prav mimo cerkvice, tako je odmaknjena od sveta. In prav to jo je verjetno ohranilo svetu in našemu času.

Ljudsko izročilo pravi, da so selansko rotundo postavili templarji iz Murške Sobotne. V dobi reformacije je prišla v protestantske roke, sredi 18. stoletja pa so

rotundo spet prevzeli katoliki. V današnji obliki je srednjeveško stavbo spremenila še večja prezidava sredi 19. stoletja ki je vanjo tako močno posegla, da ji tudi spomeniška restavracija leta 1956 ni mogla v celoti vrniti pr-

hitekturi in še povečujejo spomeniško vrednost tega objekta. V tehničnem pogledu so te prezidave slikarje delane na zunanosti, ki je starejši od tehnične strukture. Selanska rotunda ni karolična. Prej kakor z velikostjo nas priča s svojo majhnostjo in skromnostjo, kljub temu pa tako daje vtis velikega doživljanja.

Metka Lipičič

Plačujemo previsok krvni davek

Ni dvoma, da plačujemo previsok krvni davek na naših dotrajanjih cestah, ki niso narejene za sodobna vozila zdomcev in tujih turistov. Ko se znajdemo na naših, ponekod še »predpotopnih« cestah — tudi domači vozniki niso nikakršne izjeme — je trenutek nepazljivosti dovolj, da pride do katastrofe.

Menim, da z 18 leti kljub teoretični polnoletnosti vozniki ne obvladajo dovolj svojih jeklenih konjičkov. Šele ko naredijo izpit, se začnejo učiti in dobivati izkušnje v vožnji. Ni potrebna vojna, saj se kar lepo pobijamo na cestah. Očitno previsok krvni davek ni dovolj za objestneže. Posebno poglavje so vozniki tovornjakov s prikolico, ki niso dovolj pozorni na kolesarje in pešce.

Le z nekoliko strpnosti do vseh udeležencev v prometu, s srčno kulturo in previdno vožnjo bomo zmanjšali število nezgod. Že starši in šole bi vsekakor morali bolj temeljito pripravljati na dobudneže za obnašanje na cesti. Nesreča nikoli ne počiva!

Jože Kaučič

Nekoč so krajanj v Kobiljanskem vodu iz takih pokrajinskih vodnjakov, danes jih je vedno zamenjal vodovod, ki pa jih je še videti po vasi. Njim so posebno skrb namenili kobiljski gostilni. Vse kega bodo očistili in popravili ogrado, ker naj bi rabili za požarno varnost.

K. Štavanja

Na Bistricah radi plešejo

Sotiš, šamarjanka, mlinček... plesi, ki so bili nekoč v naših krajih za staro in mlado, so na Bistricah še vedno ohranjeni kot malokje. Plešejo jih na gostijah, veselnicah in raznih drugih prireditvah. Mogoče ne bi bilo tako, če pred osmimi leti ne bi ustanovili folklorne skupine z osmimi zakonskimi pari, čez štiri leta pa je začela delovati še mladinska skupina prav tako z osmimi pari. Vse so spremljali domači muzikanti. Žal je mladinska skupina lani prenehala delati, ker je večina fantov morala k vojakom, dekleta pa so se poročila. Tako imajo zdaj le eno, skupno folklorno skupino, ki šteje 10 parov. Letos so se predstavili na medobčinski folklorni reviji v Radencih, gostom hotelu Lipa v Lendavi in na prvomajskem pikniku v Petišovcih, pripravili pa so tudi samostojno prireditev v našem kraju je lipau. Tudi sedaj vneto vadijo, kajti čaka jih nova preskušnja — Folklorno popoldne — ki bo 12. avgusta v Kantini pri Srednji Bistrici. Prikazali bodo splet prekmurskih plesov in razne družabne igre. Predstavila se bo tudi otroška folklorna skupina Bistrica, v goste pa so povabili še folklorno skupino iz Dokležovja, ki bo zaplesala splet štajerskih plesov in prikazala »kak so dečki v vogledi šli.« Ker vstopnine ne bo, pričakujejo, da se bo zbralo veliko obiskovalcev.

Jože Graj

Krajanj Murških Črnc so začeli graditi prizidek — dvorano k vaško-gasilskemu domu. Pred kratkim so zabetonirali prvo ploščo, pri gradnji pa pomagajo tudi vaščani in gasilci. Predsednik GD Murški Črnci Jože Gjorek je povedal, da bo dvorana pod streho do konca avgusta.

Bodo Šiftarjev mlin vrnili?

Leta 1948 so Pavlu Šiftarju odvzeli 450 kvadratnih metrov poslovnih prostorov in vso opremo. Zdaj zahteva zadoščenje

Tisti, ki smo rojeni med vojno ali po njej, sicer vemo, da je bilo nekoč življenje težje, kot je zdaj, pa vendarle vseh razmer ne moremo dovolj prepričljivo dojeti. Recimo povojne nacionalizacije, to so kmetom jemali zemljo, ker so jo imeli preveč; ko so podpirali zasebna podjetja in ... Vse to menda za blaginjo ljudstva, da ne bi bilo več izloščanja človeka po človeku.

Eden iz množice tistih, ki jim je bilo odvzeto premoženje, je pred- in medvojni podjetnik Pavel Šiftar iz Murske Sobotice. V začetku leta 1940 je dobil od očeta Ludvika mlin in oljarno, sam pa je imel že prej žago. Osem let pozneje, 28. aprila 1948. leta, so se pri njem oglasili »delegat« Franc Ficko, zastopnik okrajnega ljudskega odbora Ciril Tručl, uslužbenec mlinskega podjetja

oljarno (9 krat 9 metrov) in poslopje žage 15 krat 8,5 metrov. Skupaj torej 452 kvadratnih metrov poslovnih prostorov. Še več: tudi vso opremo. Seznan je predolg, da bi navajali vse. O odškodnini seveda ni bilo govora. Priznane pa mu tudi niso bile terjatve dobaviteljev, pa tudi ne njegove obveznosti do posojilodajalca. Oboje je moral pozneje poravnati sam iz povsem osebnih prejemkov. Do teh pa je prišel šele po nekaj letih, ko se je končno zaposlil.

Pavel Šiftar iz Murske Sobotice, ki je imel mlin, oljarno in žago ob Ledavi, ima vso dokumentacijo o lastništvu, prav tako pa vse papirje o racionalizaciji. Tako bo lahko uveljavljal odškodnino, ko bodo za to pravni temelji. Žal pa ne bo mogel več pridobiti objektov, kajti novi lastniki z njimi niso ravnali kot dobri gospodarji in so jih v glavnem prodali. Pred kratkim se je soboški Mlinopek na hitro znebil še zadnje stavbe, nov zasebni lastnik pa je pohitel (čeprav so mu nekateri to odsvetovali) in je stavbo že začel preurejati v poslovne prostore.

To je samo ena iz množice »zgodb« o podražavljanju zasebne, včasih celo osebne lastnine. Na Združenje lastnikov razlaščenega premoženja v Ljubljani, poštni predal 584, kamor je tudi Pavel Šiftar poslal dokumentacijo, pa je prišlo že čez tisoč podobnih zahtev. Krivica mora biti popravljena, kajti nacionalizacija je bila (razen morebitnih izjem) grob poseg v premoženje in integriteto ljudi. Pravica do zasebne lastnine je bila v imenu svobode poteptana s tragičnimi posledicami za posameznika in njegovo družino. Štefan Sobočan

Soboški Mlinopek je pohitel in pred kratkim prodal še eno Šiftarjevo poslopje. Nov lastnik pa tvega in ga preurejuje.

Foto: Jože Gabor

Franc Kolbl ter zapisnikarica Oroslava Kuštor. Namen in cilj obiska: nacionalizacija oziroma prehod omenjenih osnovnih sredstev v državno lastnino. Osnova za ukrep je bila v 4. členu zakona o nacionalizaciji. Pavel Šiftar je tako bil v nekaj urah ob mlinsko poslopje, veliko 12 krat 9 metrov, vzeli so mu mlinsko skladišče (8 krat 8 metrov), garažo in pisarno (9 krat 8 metrov).

Franc Kolbl ter zapisnikarica Oroslava Kuštor. Namen in cilj obiska: nacionalizacija oziroma prehod omenjenih osnovnih sredstev v državno lastnino. Osnova za ukrep je bila v 4. členu zakona o nacionalizaciji. Pavel Šiftar je tako bil v nekaj urah ob mlinsko poslopje, veliko 12 krat 9 metrov, vzeli so mu mlinsko skladišče (8 krat 8 metrov), garažo in pisarno (9 krat 8 metrov).

LETOVANJE OTROK

Solovška občina je organizirala tudi to leto v okviru otroškega letovanja otrok ter izmenjave otrok iz Madžarske, Avstrije in Italije. V Baški je prav te dni zadnja, mednarodna izmena, v kateri je približno sto naših otrok ter gostov iz treh držav. Od družin, ki so štirinajste julija je bilo 36 otrok, starih med dvanajst in trinajst let, na Madžarskem ter dvajset srednješolcev tudi v juliju v Italijo. Letovanja v Baški pa se je udeležilo še približno 240 predšolskih in šolskih otrok.

Kot kaže, letovanja želijo otrokom omogočiti počitnice, še posebej tistim, katerih družine niso materialno dobro situirane. Sicer imajo izdelan poseben razpored, po katerem glede na materialno stanje starši pospevajo del, drugo pa dajo iz sredstev otroškega varčevanja.

Pravi kosci — Kako so nekoč želi in mlatili lahko vidimo na raznih prireditvah, kakršna je bila v nedeljo v Polani (Mladost) na potjo, pa nedolgo od tega v Spodnji Ščavnici; kdor pa se je peljal po cesti med Martinijem in Ženavljami, je lahko videl kosce tudi »v živo«. ŠTEFAN ČASAR, 63-letni kmetovalec iz Ženavlj, se je tako kot lani tudi letos odločil, da bo rženo polje pokosil s pomočjo žene, ki je delala »povresla«, pobirala poimenovali so ga žagala v snope, kasneje pa oba skupaj v kopice. Tako sta delala tri dni, zdaj pa ju čaka doma še mlačev s cepcem. Vse naenkrat, ampak sta našla dobrega kupca iz Avstrije, ki potrebuje slamo za »vrvinec«.

Jože Graj

PESTREJŠA LENDAVSKA TRGATEV

Turistično društvo Lendava bo tudi letos organiziralo prireditve Lendavske trgateve 90, ki se bo začela v soboto, 8. septembra, povrniti kupin izdelkov, ki jih bodo izdelali domači kmetje. Organizatorji si želijo, da bi sodelujoči vnesli v prireditveni več svojih idej, veselja in šegavosti.

J. G.

POLETNO POTEKANJE

Zadnji bivolji rezervat v Evropi

Pravijo, da novinarji tudi na dopustu ne počivajo. Kamorkoli pridejo, jih zanima vse in venomer jih spremlja radovednost. Kar zvedo ali vidijo, se znajde v njihovih beležnicah ali na fotografijah. Moja pot je letos vodila na Madžarsko v bližino Blatnega jezera, v najmlajše termalno kopališče sosednje države — Zalakaros. Čez mejni prehod v Dolgi vasi se popeljete prek Lentija in Baka proti Keszthelyu ter še pred tem največjim mestom ob Blatnem jezeru zavijete v vasi Zalaapati na desno in po 18 kilometrih udobne vožnje ste v Zalakarosu. V dobrih dveh urah pride te na območje Malega Balatona, ki ga turisti bolj malo poznajo, je pa to zanimiv kraj, poln zgodovinskih in naravnih zakladov. Utaboril sem se torej v Zalakarosu in se od tod popeljal do dveh znamenitosti, do zadnjega bivoljega rezervata v Evropi v Kapolnapusztu in mestu, kjer sta nekoč delovala slovanska prostovedlja svetnika Ciril in Metod.

Mali Balaton raj za ptice in živali

Ta kraj, velik kot naše Prekmurje, je bil nekoč zaliv Blatnega jezera, v katerega se je izlivala reka Zala. Ščasa se je zaradi usedlin spremenil v močvirnato poplavno območje, zaraslo s trstiko in drugimi vodnimi rastlinami. Konec preteklega stoletja so regulirali reko Zala, ki se sedaj izliva v Blatno jezero. Pred nekaj leti so ta kraj zaščitili. Danes je tu raj za ptice, posebej vodne in druge vodne živali. To je tudi shajališče številnih rib.

nes je tu raj za ptice, posebej vodne in druge vodne živali. To je tudi shajališče številnih rib.

Do rezervata se lahko pride iz dveh smeri. Preko mejnega prehoda Dolga vas, po cesti proti Keszthelyu, ali prek mejnega prehoda Goričani prek Nagykanizse. Vožnja z avtomobilom traja slabi dve uri.

čev. Na zaščitenem ozemlju je prepovedana vsaka zidava in poseg v naravo.

Kapolnapuszt — bivolji rezervat

Sredi Zalakarosa je več napisov, ki opozarjajo turiste, kaj si je v bližini možno ogledati. Poleg številnih čard je tudi smerokaz, ki pravi, da je le 6 km vstran bivolji rezervat. Kaže, da so to pot izmerili »na oko«, saj je do rezervata veliko dlje. Najprej se zapeljete skozi mestce Zalakaros in še kar precej daleč do K-

45-glava bivolja čreda, edina v Evropi, na jutranji paši v rezervatu v Kapolnapusztu na Madžarskem. Ali so tem ponosnim, močnim vlečnim živalim tudi tu dnevi šteti?

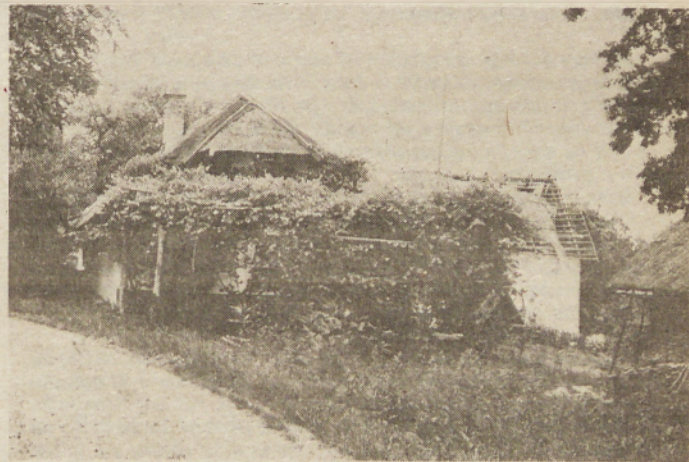
NEKOČ VAS, KAJ PA DANES?

Dan je bil lep. Pravi poletni. Sonce je žgalo z neizmerno močjo. V ustih se je nabiral prah, ki se je dvigal z makadamske ceste. Pot je vodila na 353 metrov visok hrib, na katerem so po skupinah posejane hiše. Iwanfalua, Ivanova vas.

To je bila torej vas, o kateri govore listine že v štirinajstem stoletju. Danes je to Janezov breg (Janos hegy, Jankeberg), del porabskega Gornjega Senika. Trijezično poimenovanje nam izpričuje, da je hrib na stičišču treh držav, treh svetov: ogrskega, nemškega in slovenskega.

60-letna Ana Mukič je ena tistih, ki je pred leti zapustila domačo hišo in se preselila v dolino. Domačija na Janezovem bregu (v ozadju na fotografiji) pa zapuščenost sameva. In ni edina.

Nekoč je bil Janezov breg drugi center Gornjega Senika. Zdaj pa se vedno bolj prazni. Leta 1960 so bile naseljene še 103 hiše, danes jih je le 43, pa še v teh živijo povprečni stari ljudje.

Veliko se je spremenilo. Marsikdo živi bolje, hkrati pa so se mnogi zaselki in vasi spraznili. Vendel Mukič pravi: »Leta 1960 smo imeli na Gornjem Seniku 330 stanovanjskih hiš in v vseh teh letih jih je 96 ostalo praznih. Če pogledamo Janezov breg, so številke še bolj zgovorne, saj je od 103 hiš zdaj praznih že 60, torej več kot polovica.« Janezov breg tako doživlja usodo mnogih podobnih krajev na naši strani Goričkega, ki so zaradi slabih poti, odmaknjenosti in pomanjkanja delovnih mest ostale odrezane od sveta. Mladi pa so šli. Na Gornjem Se-

polnapuszte, kjer je rezervat. Območje je veliko kakih 40 hektarjev. To je predvsem močvirnati predel z malimi otočki, poraslimi z akacijo in grmičevjem. Rezervat, ki je trenutno edini v Evropi, so ustanovili leta 1976. V njem je 45-glava bivolja čreda, od tega je 29 odraslih živali. Že ob vstopu v rezervat vas napisi opozarjajo, kako se je potrebno obnašati, da ne skalite miru živalim, ki na prvi pogled kažejo, da so mirne, toda vsak nepričakovan gib jih vznemiri. Rezervat je nastal tako, da so zbrali vse še živeče bivole v državi, nekaj so jih pripeljali iz drugih držav, tako da v Evropi danes le tu živijo na prostem v naravnem okolju. Njihov čuvaj »Imre bači« je povedal, da imajo bivoli svoj dnevni urnik. Zjutraj se radi pasejo po otočkih, potem se radi uležajo in po spanju jih nagon vleče v močvirje, zarijejo se v blato in vodo in le glavo molijo iz nje. Navsezadnje je bivol vodna žival, ki avtohtono živi še na Cejlonu in nekaterih delih Indije, kjer jih imenujejo arni.

Bivole so nekoč uporabljali kot vlečne živali, menda so za 50 odstotkov močnejši od vseh drugih goved. Nekoč so jih tudi na Madžarskem gojili zaradi okusnega mesa in mleka. Tehnika jih je nadomestila, število bivolov je drastično padlo, ostala je le ta čreda, ki pa bo žal tudi izumrla, saj država več ne podpira rezervata.

Jani D.

»MED IGLAMI IN PANTLIKI POZVAČNOVEGA JEŽA«

Minili so štirje foklorni dnevi pod znakom »pozvačnove« sekirice, z njimi še štirje pospravljalni in štirikrat štirje ali pa še več tistih pripravljanih dni 20. beltske Pesmi in plesa, ki družita narode. Bilo je pisano in vihravo kot »pantliki«, a tudi grenko in bo-deče, kakor iglice »pozvačnovega« ježa...

Težko je reči, še težje potrditi, kaj je kdo na dvajsetem fokalnem festivalu našel zase. Večina v prvi vrsti bogat in tu in tam atraktiven prikaz večji del izvirne ljudske kulturne zapuščine, bodisi plesne, glasbene ali pev-ske folklore slovenskega ali kate-rega drugih narodov, nekateri kaj obrobnega, kakor živopisje različnih noš ali običajev, tretji kakšen spominek, kaj zanimivega, veselega, nevsakdanjega ali okusnega... Vsi in vsakdo so to-rej prišli z upanjem, da nekaj najdejo in doživijo in po domala stoddostnih zagotovilih ob koncu folklornega rajanja v Beltin-cih so se jim pričakovanja izpol-nila. Številni obiskovalci, ki ga poznavači ocenjujejo na okoli 7000 udeležencev povprečno na posamezni festival, je ostalo v pričakovanih okvirih — kljub številnim velikim prireditvam v kraju (veličastna nova maša) in okolici...

In bolj kaka kdaj doslej je bilo opaziti letos staro »bolezen« obiskovalcev, zvečnega domačih, med njimi tistih, ki so nekoč na-stopali v nošah beltske folklo-re; prepričani, da vstopnine, ki je znašala manj kot na običajnih prireditvah (nogometne tekme, plesi, disko bari itd.) ni treba plačati. In je mnogi niso, tudi na (vjudno!) opozorilo redkih pa-rov pobiralcev, ki so ob tem, da so morali to očitno neprijetno nalogo iz prostovoljnih in tej pri-reditvi dolga leta zvestih nagibov opravljati ob ciničnih in celo vul-garnih pripombah teh »ljubite-ljev folklorne«... Tega niso počeli tisti, ki nimajo kaj dosti pod palcem, saj so bili primeri, da je družina z več otroki (pa ne ena) po vsej sili želela plačati tistih 30 ali 40 dinarjev tudi zanje, čeprav so imeli le-ti prost vstop — am-pak tisti, ki znajo drugje na mah potrošiti milijarde. Poznavači, večkratni obiskovalci prireditve

so zatrjevali, da je bilo na nedelj-ski prireditvi nekaj tisoč obisko-valcev: če upoštevamo, da je ocena tega nezanesljiva, a le mo-goča in jo primerjamo z niti ne sedemstotimi vstopnicami, je smešno verjeti, vsaj tistemu, ki je na prireditvi bil, da so festival spremljali samo nastopajoči, red-ki gostje in otroci...

Slednji so imeli od festivala navsezadnje največ in po njihovi pripravljenosti za sodelovanje, če si jih zaprosil zanje, so bili da-leč bolj zanesljivi v izpolnjeva-nju tistega, kar so obljubili, ka-kor njihovi odrasli vzorniki, tudi tisti, ki so delali (ali naj bi) v or-ganizaciji po svoji službeni dolž-nosti. Pravijo, da je to, da se ni-kakor ne moreš zanesti na dano besedo, v naši družbi (tudi de-mokratsko prenovljeni) neizogibno dejstvo. Smo pač Balkan-ci, pri delu nas ni, po »bitki« pa smo generali vsi! Nenavadno veliko predlogov, pobud, idej in ponudb za delo ali obžalovanj, da jih pač nihče ni poklical zra-ven, so izrazili številni »kritični« komentatorji vsakovrstnih doga-janj iz domačih logov — po festi-valu. Navsezadnje prej tudi niso mogli, saj so morali prireditve spremljati celostno, priprave na-njo pa bodisi z zasluženega let-nega dopusta ali pa iz prijetne sence domačega vrta ali gostin-skih lokalov.

A še vedno so bili tudi taki, ki so dali »dušo in srce« festivalu, četudi so pomagali samo pri nje-govi tehnični izvedbi! Brez teh bi beltska prireditve že zdavnaj usahnili in so bili tudi tokrat po-leg še vedno konstantnega števil-a gledalcev glavnih razlog, da je spet kot že vsakokrat doslej pre-vladalo prepričanje o potrebnosti prirejanja festivala. Med zanes-ljivimi posamezniki (prostor in bojazen, da kdo ne bi izpadel, ker jih ni malo, ne dovolj jeta imenske navedbejo tudi taki, ki

dobri del letnega dopusta žrt-vujejo festivalu. Tako je pač, vsa-kdo ima nekaj rad, zato temu posveča svoj prosti čas in se od-poveduje zasebnim užitkom na račun svojega zanimanja za do-ločeno dejavnost. Le da v »bel-tinskem primeru« nekaj ne »šti-ma«: z ugodnimi in pohvalnimi ocenami posameznih prireditve festivala v vseh letih doslej se vseskozi postavljajo vsi — tisti, ki storijo kaj zanj in tudi tisti, ki pomagajo nič ali zelo malo, žrt-vujejo pa še manj. Pa zakaj bi, saj tudi brez tega, po njihovem, festival mora biti, to je vendar ohranjanje ljudskega bogastva, srečevanje kultur različnih nara-dov in narodnosti, ne nazadnje tudi turistično pomembna pri-re-ditve, ki nosi ime Beltinec v svet...

Pa smo tam! Ime Beltinec, to-da kakšno? Če začnemo pri, mi-lo rečeno, svinjskem Črncu, ki ga ob vrodu v zanemarni park z grajsko ruševino v prvem planu in kupi odpadkov, kjer je le koli-kor toliko zaraščen prostor, vidi festivalski gost ali gledalec, temu pejsazu pa primakne še dejstvo o pomanjkanju parkirnega prostora in zanemarnosti domala vseh prostorov in zgradb skupne-ga pomena. In čeprav se družba (beri: kulturna skupnost, zavod za spomeniško varstvo) še briga za kak dinar v okviru svojih mož-nosti in četudi najde človeka-za-sebnika, ki je za ta revni dinar, od katerega bi radi dobiček še drugi, kljub njegovi strogi na-membnosti, čeravno se navsezad-nje ta pljuča Beltinec po dolgih letih, v katerih nihče ni mogel pokositi niti trave in kopriv, na-vsezadnje le spodobno uredijo, bi nekateri le radi vsaj z avtomo-bili in drugimi vozili pokazali svoj standard na travnatih površ-inah prireditvenega prostora. Po-trebna so bila leta, da je bil po-

stavljen prometni znak o prepo-vedani vožnji po parku; luči ob poti vanj še vedno ni (sklepi pa so na papirju že leta), kdo ve, ko-liko časa pa bo potrebno, da izgi-ne nesnaga iz Črnca in zelenih površin, morda pa ne tako veli-ko, da bodo družbeni objekti (nekateri so že stalno vzdrževani in urejeni) rešeni zanemarjeno-sti... Izboljšanja na tem po-dročju ne bo prinesla še taka de-mokratizacija družbe in izgovar-janje na realsocialistično prete-kllost, še posebno v brezvladju, kakršno v družbi in v Beltincih samih je, temveč le pošten plju-nek v roke in (končno!) tudi kakš-na osebna odgovornost...

Veliko odmevov na festival prihaja na ušesa Beltincev. O programu vseh prireditve je sli-šati izredno pohvalne ocene, ni mogoče natančno ugotoviti ali je bila boljše atrakcija češka fol-klor ali natančno izbrušen in skrajno prizadevno prikazan ve-černi program marokovcev ali pisana nedeljska revija z vsem, kar jo je spremljano, poznavalci so bili večinoma navdušeni nad etnografsko razstavo, tisti, spro-stitve in ljudskega veselja željni, so našli svoje pri Zvezdi na ve-černi zabavi... V glavnem velik plus za prireditve, bi lahko rekli.

Če ne bi bilo tistega značilne-ga, tudi drugje ob podobnih ak-cijah navzočega vprašanja: kol-i-ko so pa prireditelji »mafno!«, torej (bogato) zaslužili pri festi-valu? Saj so, tu ni kaj, vseh dvaj-set let doslej, ker se sicer stroški poprečno tristo nastopajočih (le-tos skoraj petsto!) in drugih, ki sodelujejo pri tem, ne bi pokrili. Nobena finančna služba namreč doslej festivalnega obračuna ni zapisala z rdečimi številkami. In vselej je šlo pri pridobivanju ne-izbežnih sredstev, manjših kot marsikje drugje ob tako obsežni organizaciji. Le za pokritje, saj je bil tudi kakšen malenkostni za-služek društva, ki je prirejalo fe-stivale, v bistvu strošek, samo da porabljen ob akcijah, ki so jih kudovalci morali opraviti za plači-lo storitev na festivalu (recimo povračilni nastop udeležencev festivala, brezplačen nastop

kakšnemu sponzorju itd.). Kul-turna blagajna razen obveznega dinarja ni mogla dati kaj več, problem negotove vstopnine (vreme, prej omenjena »praksa« obiskovalcev in še kaj) se ni mo-gel ustrezno vkalkulirati, od pro-daje pijače v zakulisju dogajanja (prireditve je ostala v prvi vrsti kulturna) ni padlo kaj bistvene-ga... Če želiš v tem primeru le kaj napraviti, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten posel, poln požiranja raznih očitkov, ki ti da-jo vedeti, da si ne bodeš potreba, traja pa celo večnost, preden kje najdeš kako paro, pa še za tisto moraš ponekod, kjer niso ravno plitvega žepa, krepko razglašati, kaj napraviš, moraš iskati solde sam. To pa je težak in za amate-rje skrajno neprijeten pos

PROMETNIH NEZGOD MANJ, VENDAR HUJŠE

Prometna varnost v Pomurju ni zadovoljiva, nekateri podatki pa kažejo izboljšanje na nekaterih področjih. Na splošno ugotavljamo, da je prometna varnost še vedno slaba, kar pa ni v celoti odvisno od slabih cest, ampak so velikokrat tudi drugi subjektivni vzroki (alkohol, objestnost, prometna nekultura). V prvem polletju tega leta je bilo v Pomurju obravnavanih 140 prometnih nezgod s telesno poškodbo, kar je za 12,5 % manj kot v enakem obdobju lanskega leta, ko je bilo obravnavanih 160 hujših nezgod. Tudi prometne nezgode z manjšo materialno škodo so se zmanjšale za 19 % oz. od 378 na 308. Navidezno smo torej dosegli zastavljene cilje akcije MINUS 10 %, saj je tudi skupno število telesno poškodovanih manjše za 15 %, od tega je lahko telesno poškodovanih za 35 % manj, hudo telesno poškodovanih udeležencev v prometu pa je bilo za 12,5 % več kot v enakem obdobju lanskega leta. Bistveno slabše pa je stanje na področju najhujših prometnih nezgod, to je s smrtnim izidom, saj je na pomurskih cestah umrlo 17 udeležencev v prometu, kar je za 30,7 % več kot v prvem polletju leta 1989, ko je umrlo na cesti v Pomurju 13 udeležencev v prometu. Kljub povečanju kontrole prekrškov hitrosti je še vedno med vzroki prometnih nezgod neprimerna oz. neprilagojena hitrost na prvem mestu, na drugem in tretjem pa sta izsiljevanje prednosti in vožnja pod vplivom alkohola. Med povzročitelji je največ voznikov osebnih avtomobilov, sledijo pa jim vozniki koles z motorjem in kolesarji.

nasprotno pa so najbolj ogroženi kolesarji, saj jih je kar 5 umrlo v prometnih nezgodah, sledijo pa po 4 pešci in vozniki osebnih avtomobilov, 3 sopotniki in 1 voznik motornega kolesa.

Glede na kategorijo ceste se je največ prometnih nezgod zgodilo na magistralnih in regionalnih cestah, in to največ ob sobotah ter popoldne. Prav zaradi tega je tudi nujna sanacija magistralnih cest in z zadovoljstvom lahko v jeseni pričakujemo začetek gradbenih del na najbolj kritičnih odsekih, vzporedno pa tudi gradnjo posebnih površin za pešce in kolesarje ob magistralnih cestah. Ob tem pa pristojni organi ne smejo pozabiti tudi na nižje kategorije cest, ki jih je tudi treba

vzdrževati in obnavljati, saj sicer kakovostnega premika na področju prometne infrastrukture ne moremo pričakovati.

V okviru preventivnih akcij milica še naprej sodeluje s sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, AMD-jem, Zavarovalno skupnostjo TRIGLAV ter vzdrževalci cest, predvsem še pri akciji MINUS 10 %, ALKOHOL V PROMETU — NE, HVALA, ki pa bistvenih rezultatov še ni dala, proti pričakovanju slabše pa se izvaja tudi akcija ISČEMO 1000 DOBRIH VOZNIKOV, ko miličniki v imenu Zavarovalne skupnosti tudi delijo nagradne kupone dobrim voznikom. S tem ne trdim, da med vozniki na naših cestah ne bi na-

šli dobrih voznikov, vendar med pogoji za ta »naziv« in s tem možnost dobiti še nagradni kupon je, da ima voznik med vožnjo ob lepem, tudi sončnem vremenu prižgane zasenčene luči. Pri tem je potrebno poudariti, da so prižgane zasenčene luči ob normalni dnevni svetlobi nedvomno koristne, še posebej pri večjih hitrostih, daljših vožnjah in pri tistih vozilih, ki so zaradi barve slabo vidna (siva, črna ipd.). Zaradi tega svetujem voznikom, da čimveč uporabljajo luči, vendar ne le zaradi nagradnega kupona zavarovalnice, ampak zaradi svoje varnosti v prometu. Želim vam srečno vožnjo!

Marjan HORVAT

JUBILEJI

STO LET GASILSKEGA DRUŠTVA PUŽEVCI

Poleg Strukovec imajo v soboški občini najstarejše podeželsko gasilsko društvo v Puževcih, ki letos praznuje 100-letnico. Kaže, da so na tem območju najprej došli potrebo po organiziranosti gasilstva, kar so tudi narekovali številni požari, ki so uničevali premoženja. Med ustanovitelji gasilskega društva v Puževcih so bili: Štefan Šiftar, Janez Temlin, Janez Šiplič, Janez Vukan, Franc Zelezen in Zoltan Temlin. Že pred ustanovitvijo so se v Puževcih zavzeto lotili dela in si leta 1888 zgradili orodjarno, kjer so shranjevali gasilsko opremo. Skrbeli pa so tudi za pridobivanje novih članov. Za gasilsko društvo v Puževcih je značilno,

da je bilo ves čas obstoja izredno aktivno ne glede na različne družbene ureditve. Bilo so tudi med prvimi v soboški občini, ki so se lotili organizacije borovih gostuvalj. Poleg osnovne dejavnosti — skrbi za varstvo pred požari — so bili gasilci v Puževcih nosilec kulturnega življenja.

Po osvoboditvi so se še zavzete lotili dela. Leta 1952 so začeli graditi tokrat največji gasilski dom na podeželju, ki danes ni namenjen le gasilcem, temveč vsem krajanom. V njem sta tudi trgovina in zbiralnica mleka. Društvo je sodobno opremljeno za potrebe svojega območja, ima tri motorne in eno ročno brizgalno ter orodno vozilo. V kratkem pa naj bi kupili še drugo orodno vozilo. V društvu delujejo članska in mladinska desetina, v kratkem pa nameravajo ustanoviti še pionirsko. Dobro so-

delujejo s sosednjimi gasilskimi društvi in z društvom Črna na Koroškem.

Stoletnico delovanja bodo gasilci v Puževcih proslavili v nedeljo, 19. avgusta 1990, ob 10. uri pri gasilskem domu. Po besedah dveh najbolj delavnih članov gasilskega društva — predsednika Štefana Temlina in blagajnika Štefana Šiftarja, s katerima smo se pogovarjali — se na visok jubilej že daj časa intenzivno pripravljajo, saj ga želijo dostojno proslaviti. Ob jubileju bodo pripravili razstavo o prehojenih poti in izdali bilten. Zaslužnim bodo tudi podelili priznanja. Pričakujejo, da se bo praznovanje 100-letnice gasilskega društva v Puževcih udeležilo več gasilskih društev iz bližnje in daljnje okolice.

Feri Maučec

V lendavski občini bodo kmalu odprli občinsko odlagališče odpadkov, ki so ga uredili v gozdu pri Dolgi vasi. To pomeni, da bodo sčasoma tam odlagali vse odpadke in tedaj naj ne bi bilo več krajevnihih in neuradnih odlagališč. Vprašanje pa je, ali je (bo) zavest ljudi tako visoka, da ne bodo še naprej odlagali odpadkov kjerkoli. Taki posnetek je nastal ob cesti Trnje—Odranci. Domnevamo, da na tem mestu odlagajo odpadke predvsem Odrančani. Žal je tudi ta prostor, kot marsikje drugod, podobna, ki kaže naš malomaren odnos do narave in okolja, zato seveda ne more biti v čast nikomur. Ko bi vsaj belo tehniko oddali Dinosu ali Surovin? Tako pa roma vse tja, kamor ne sodi. Še zlasti pa ne na rob ceste!

Foto: Š. S.

EKIPA SOBOŠKE VOJAŠNICE NAJBOLJŠA — Ob letošnjem dnevu obmejnih enot je soboška vojašnica pripravila drugo tekmovanje gasilskih enot. Sodelovalo je 25 ekip gasilcev, civilne zaščite in vojakov. Pomerili so se v suhem tridelnem napadu in štafetnem teku z ovirami. Pri članih A je zmagala ekipa soboške vojašnice z 856 točkami pred Markišavci, 850, in CZ Apače, 841 točk. Pri članih B pa je bila najboljša ekipa Gornje Radgone z 864 točkami pred Gerlinci, 858, in Hodošem, 837 točk. Posebej velja pohvaliti vojaške soboške vojašnice, ki pod strokovnim vodstvom Atona Rančigaja in Slobodana Radmilovića dosegajo odlične tekmovalne dosežke.

Foto: F. Maučec

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTI

SMRT NA ŽELEZNIŠKEM TIRU

Po dolgem času smo imeli v naši pokrajini spet dva mrtva v prometnih nesrečah. Voznik avtomobila je prezrl prometno signalizacijo na nezavarovanem železniškem prehodu v Stari-Novu vasi, drugi voznik avtomobila pa je iz neznanega vzroka zapeljal v hrib pri naselju Nasova.

NI UPOŠTEVAL PROMETNE SIGNALIZACIJE

30. julija se je zgodila prometna nesreča v Stari-Novu vasi. Voznik osebnega avtomobila Emil Jelen iz Stare-Nove vasi je vozil po lokalni cesti proti nezavarovanemu železniškemu prehodu. Ni upošteval prometnih opozoril in je z nezmanjšano hitrostjo zapeljal na tir v trenutku, ko je iz Ljutomerja proti G. Radgoni peljal tovorni vlak, ki ga je upravljal Alojz Zorman iz Huma. Kljub zaviranju je vlak zadel avtomobil in ga potiskal še 188 metrov. Jelen je na kraju nesreče umrl.

KOLESAR IZSILIL PREDNOST

30. julija se je zgodila prometna nesreča na Kobilju. Voznik motornega kolesa Igor Toplak iz Beltincev je peljal po Kobilju. Pri hišni številki 152 mu je z desne strani na nepreglednem delu ceste izsilil prednost kolesar — otrok T. G. s Kobilja. Motorist kljub zaviranju ni mogel preprečiti trčenja, otrok se je hudo poškodoval, motorist pa lažje.

OTROK STEKEL PRED AVTOMOBIL

2. avgusta se je zgodila prometna nesreča v Stanjevcih. Voznik osebnega avtomobila Dragutin Tomović od Jurija je peljal po lokalni

cesti skozi Stanjevece. Iz nasprotna smeri je pripeljal traktor s prikolico, naloženo s travo. Z dvorišča bližnje hiše je nenadoma stekla skupina otrok, da bi se peljali na traktorski prikolici. Dvema je to uspelo, tretji, 3-letni B. Š. iz Stanjevca, pa je stekel na cesto in pred avtomobilom. Otrok se je hudo poškodoval.

DOTRAJAN DIMNIK POVZROČIL POŽAR

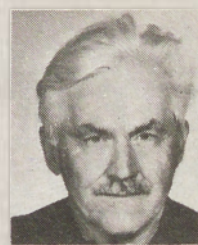
4. avgusta je zagorelo na gospodarskem poslopju Vojka Eršta z Melinca. Ugotovljeno je bilo, da je požar nastal zaradi dotrajalega dimnika, ki je spjeljal iz kuhinje, v kateri je gospodinja pripravljala hrano za svinje. Škode je za okoli 200 tisoč dinarjev saj je zagorelo celotno gospodarsko poslopje, veliko 27 x 6 metrov.

ZAPELJAL V HRIB OB CESTI

6. avgusta se je zgodila prometna nesreča v bližini Nasove. Iz neznanega vzroka je voznik osebnega avtomobila Stanko Markoč iz Zg. Ščavnice pri naselju Nasova zapeljal v hrib ob cesti in se tako hudo poškodoval, da je na kraju nesreče umrl. Voznik je bil v avtomobilu sam.

KAKO SO ZAVAROVANI NAŠI ŽELEZNIŠKI PREHODI?

V prihodnjih številki Vestnika bomo podrobneje pregledali naše železniške prehode. Vse namreč kaže, da premalo skrbimo za varnost, saj so nekateri prehodi premalo zavarovani, ali pa je prometna signalizacija ob njih pomanjkljiva.

Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

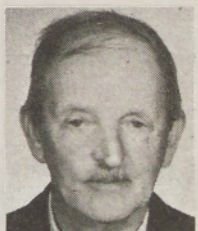
Nepričakovano nas je v 66. letu starosti zapustil naš dobi in skrbni mož, oče, brat in sorodnik

Jože Kumín

iz Murske Sobote
Kroška ulica 12

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, ki so priskočili na pomoč, prijateljem, znancem in stanovalcem bloka v Kocljevi 12 c za darovano cvetje in vence in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Globoko žalujemo: žena Emilija, sin Vitomir, hčerka Zita z možem Viktorjem, sin Milan z Božo, Hermina z Natanko in drugo sorodstvo

Utihi je tvoj glas,
obstalo je tvoje srce,
ostali so sledovi tvojih pridnih rok
in spoznanje, da se nikoli
več ne vrneš med nas.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je po daljši bolezni zapustil naš dragi oče, dedek in pradedek

Franc Lovrenčec

iz Ižakovca

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, posebno Aniki Perša, Amaliji Žižek, Mariji Mesarič in vsem drugim prijateljem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in darovali za sv. maše.

Posebna hvala dr. Jožetu Zadravcu za večkratni obisk med boleznijo, župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavnici KS Mariji Žižek za poslovitne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Žalujemo: hčerka Tilika z družino, hčerka Olga, hčerka Marija z družino, sin Štefan z družino, sin Jože z družino, sin Janez ter vnukinja Zdenka z družino

Kako zelo nam manjkaš ti,
povsod te iščejo oči.
V domovih naših je praznina,
spomin na tebe še živi,
čeprav te več med nami ni.

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je tragično, za vedno zapustila naša draga mama, oma, stara mama in sestra

Marija Vogrinčič

iz Topolovca

Ob tej težki in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom za vso pomoč v najtežjih trenutkih, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, sožalje.

Čustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Prisrčna zahvala g. duhovniku in cerkvenim pevcem za pogrebni obred, govornici KS pa za poslovitne besede.

Žalujemo: hčerka Verica z družino, hčerka Marija z družino in sin Jože z družino iz Kanade ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

22. septembra bo minilo 10 let, odkar nas je za vedno zapustil dragi oče, stari oče in brat

Štefan Vogrinčič

iz Topolovca

Zahvaljujemo se vsem, ki se z lepo mislijo postavite pri njegovem grobu, mu poklonite cvetje ali prižgete svečo. V naših srcih živi in bo živel do konca naših dni.

Žalujemo vsi tvoji

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

RADIO
MURSKA SOBOTARADIO
MURSKA SOBOTARADIO
MURSKA SOBOTARADIO
MURSKA SOBOTARADIO
MURSKA SOBOTARADIO
MURSKA SOBOTARADIO
MURSKA SOBOTA

5.30 Prebujajte se z nami! (jutranja oddaja z murskega vala bo poleg vas v do- brem in slabem!), 8.00 Ko- nec jutranje oddaje. 16.00 Poletno popoldne (veliko bomo igrali in manj govorili, ob petih pregledali aktu- alno dogajanje in ob šestih izpolnjevali vaše glasbene želje v oddaji 21 232!), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

5.35 Boj za obstanek. 10.25 Kultura naslija. 10.55 Vno- vič v Bridesheadu, angl. na- daljevanka. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Mesta — mostovi: Most na Soči. 18.40 Pet prijateljev, angl. nadaljevanka. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.54 Zrcalo tedna. 20.15 V 80 letih okoli sveta, angl. seri- ja. 21.10 Zakon v Los Ange- lesu. 22.00 Tv dnevnik 3. 22.20 Poletna noč.

Program LJ 2:

17.00 Satelitski programi. 18.35 35 let z Ayseniki. 18.45 Skupščinska kronika. 19.15 Bruselj: Atletski mi- ning, prenos. 21.00 Porto- rož: Melodije morja in son- ca, prenos. 22.30 Atletski minigame, prenos. 23.30 Melodije morja in sonca. 23.55 SP v košarki — Jugoslavija, prenos.

HTV

9.50 Poletni spored, mla- dinski spored. 19.30 Dnev- nik. 20.00 V mestu. 21.00 Pli 90. 21.50 Dnevnik. 22.10 Kultura. 23.15 Pro- gram plus. 1.30 Program plus ekstra.

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve. 14.00 Mladinski spored. 18.00 Družinski magazin. 18.30 Knight Rider. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Primer za dva. 21.20 Zakon v L. A. 22.00 Filmske novitete. 22.50 36 ur.

Drugi program

16.40 Moselbrück (n). 17.30 O medvedih in lu- jih. 18.00 Tri dame z žara. 18.30 Glasbene želje. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Na mejah medi- cine. 21.20 Zlata roža Mon- treux. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Šport. 22.50 Umetni- ci.

TV MADŽARSKA

9.10 Madžarska stoletja. 9.35 Počitniška matineja. 10.30 Zgodbe iz mesta. 10.55 Gospodar, 2. del. 11.05 Video novice. 16.05 Formula 1. 16.20 Zlati poklonček. 17.00 Teko. 17.30 Reportaža. 18.00 Otko. 19.00 Vprašanja manj znanih. 20.05 Gentle- man v inozemstvu, TV film. 21.15 Panorama. 22.15 Ibe- ro-amerikanec. 22.45 Tele- sport. 23.45 TV dnevnik.

16.00 Najlepše želje s če- stitkami in pozdravi. 16.30 Reklame, obvestila, glasba. 17.00 Aktualno. 18.00 Naj- lepše želje s čestitkami in pozdravi. 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

9.00 Spored za otroke: Radovedni Taček, Zlata ptica. 9.15 Moja družina in ostale živali, angl. nadalje- vanka. 9.45 Čudežna leta, amer. nanizanka. 10.10 Zgodbe iz šolke. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Iz tujih kuhinj. 18.20 Senca opoldne, izobr. oddaja. 18.40 Cvetlične zgodbe. 18.55 Ciciban, dober dan. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.54 Utrip. 20.15 Zrebanje 3x3. 20.30 Oborožen rop, angl. film. 22.15 Tv dnevnik 3. 22.40 Poletna noč.

Program LJ 2:

17.00 Satelitski programi. 18.15 Danes skupaj. 18.45 SP v košarki — Jugoslavija: Portoriko, posnetek 2. pol- časa. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Glasbeni večer. 21.20 Poročila. 21.25 Tv feljton. 22.10 Okno, zabavna odda- ja. 23.10 Satelitski progra- mi.

HTV

9.15 Ponovitve, mladins- ki spored. 19.30 Dnevnik. 20.00 Kapetan Grom in vo- jaki bodočnosti. 20.35 Čas za ljubezen (f). 22.15 Dnev- nik. 22.30 Šport. 22.55 Pro- gram plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitve. 14.40 Mladinske oddaje. 18.00 Srečanje. 18.30 Nogomet. 19.00 Kolo sreče. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Film po željah. 21.50 Izdaja (f). 23.35 Za- ljubljen lopov (f).

Drugi program

16.00 Združene igre nardo- lov. 17.00 Bosonog v poste- loj (n). 18.30 Avstrija v sli- ki. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Margaret Bourke — White (f). 21.50 Šport. 22.20 Zaba- vni večer.

TV MADŽARSKA

7.00 Sončnica. 9.05 Ver- ske minute za protestante. 9.10 Za otroke. 10.15 Polip, pon. 11.15 Panorama, pon. 12.15 Naš ekran, v srbohr- vaščini. 12.55 Formula 1, trening. 14.25 Adio, Texas, western. 16.00 Hišni prija- telj. 16.15 Šaman v Evraziji. 16.50 Barkochba. 17.45 Varstvo okolja. 18.35 Sose- dje, pon. 19.30 TV dnevnik. 20.10 Singapurski vrtovi. 20.25 Kriminalka. 22.05 So- žitje. 22.45 Šport. 24.00 R. Strauss: Salome.

9.00 Nedeljska kuhinja (mozaična oddaja z razli- čnimi vsebinami. Upamo, da bo vsak našel kaj zase — prve pol ure glasbeno ogre- vanje in humor, nato eno uro Srečanje na pomur- skem valu in od pol enaj- stih do dvanajstih ekskluzi- vni gost kuhinje, ki ga lah- ko po telefonu sprašujete tudi vi!). 12.00 Madžarska oddaja. 13.00 Panonski od- mevi. 13.30 Minute za kme- tovalce. 14.00 Novice. 14.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi.

TV SLOVENIJA

9.40 Otroška matineja. 10.30 Pet prijateljev, angl. serija. 10.55 Zgodbe iz mest, zabavnoglasbena oddaja. 11.30 Ansambel Ottavia Brajka. 12.00 Kmetijska odda- ja. 15.55 Praški panopti- kum, češkoslov. nanizanka. 17.00 Tv dnevnik 1. 17.10 Beau Brummel, angleški film. 19.05 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Poziti- vna ničla, nadaljevanka. 21.05 Zdravo. 22.25 Tv dnev- nik 3.

Program LJ 2:

16.00 Nedeljsko športno popoldne. 19.30 Tv dnev- nik. 20.00 Razglednice mest, angl. serija. 20.50 Sa- telitski programi. 21.50 Športni pregled. 22.20 Sate- litski programi.

HTV

12.00 Resna glasba. 13.00 Poslovna ženska (n). 13.55 Nedeljsko popoldne. 16.15 Potopis. 17.00 Trener leta (f). 18.45 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Če enkrat potrkaj na moja vrata (n). 21.10 Zabavna glasba. 21.40 Dnevnik. 22.50 Pro- gram plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitve. 14.15 Mladinske oddaje. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Deljene mize (tv f). 22.20 Giuditta (opereta).

Drugi program

9.00 Matineja. 13.30 Šport. 18.00 Tri dame z ža- ra. 18.30 Avstrija v sliki. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Celjisti (f). 22.15 Nežne sestrice (f). 23.40 Mike Hammer.

TV MADŽARSKA

8.00 Biblijsko sporočilo. 8.05 Za otroke. 9.00 Dia- mant smrti, 6. del. 9.55 Dok. film. 13.40 Formula 1, VN Madžarske. 16.25 Priče preteklosti. 16.40 Glasbeni film. 17.35 Tv ki- no, najava. 17.50 Verske mi- nute za unitarce. 18.15 Del- ta. 19.00 Teden: aktualno- sti, reportaže. 20.00 Dnev- nik. 20.15 TV kino: Dobro- jutro, Babilonija, italijan- sko-francoski film. 22.15 Telešport. 23.30 Video stra- ni.

5.30 Prebujajte se z nami! (še vedno je poletje, še ved- no se hladimo, če se le mo- remo, še vedno smo na po- čitnicah — kljub vsemu murski val valuje predvsem za vas!). 8.00 Konec jutran- je oddaje. 16.00 Poletno popoldne (naj bo to veselo, sproščeno in predvsem glasbeno obarvano radijsko popoldne, ki mu bomo do- dali pregled novic ob petih in enourno oddajo za najmlajše. To sem jaz. So- delujte. 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

9.00 Spored za otroke: Nina in Ivo, Alice in njena družina. 9.30 Utrip, Zrcalo tedna. 10.00 Nacionalni fol- klorni ansambel Danzas Maracaibo. 14.35 Zdravo. 15.55 Poletna noč. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Mozaik: Utrip, Zrcalo tedna. 18.40 Radovedni Taček. 18.55 Cvetlične zgodbe. 19.10 Ri- sanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Gospa ministrca, ko- medija. 22.15 Tv dnevnik 3. 23.35 Poletna noč.

Program LJ 2:

17.00 Satelitski programi. 18.55 Senj, izobr. oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Klub 10, zabavnoglasbena oddaja. 20.50 Po sledih na- predka. 21.20 Izbor iz JRT 2.

HTV

9.55 Poletni spored, po- novitve, mladinske oddaje. 19.30 Dnevnik. 20.00 Solo- monov sin (drama). 21.05 Obzorja. 21.35 Dnevnik. 22.00 Program plus.

TV AVSTRIJA

1990 Prvi program 9.00 Ponovitve. 13.55 Mladinske oddaje. 18.00 Družinski magazin. 18.30 Knight Rider. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Šport. 21.15 Ma- gnum. 22.10 Film danes. 22.40 Blow up (f). 0.30 Mike Hammer.

Drugi program

17.00 Vinariji. 17.30 Lipo- va cesta. 18.00 Tri dame z žara. 18.30 Glasbene želje. 19.00 Štajerski utrip. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Tekmeci na stezi. 21.15 Šiling. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Skrivno- stne sanje. 23.10 Nočni stu- dio.

TV MADŽARSKA

8.25 Ponovitve: Teden, Delta. 9.55 Prenos zaseda- nja madžarske Skupščine. 17.50 Katoliški dnevnik. 18.00 Koledar 1990, poljud- noznanstveni magazin. 19.00 Cimbora; Ferenc Keszeli. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Nekaj minut z Gy- lom Kabošom. 20.20 Nag in svoboda, filmska kome- dija. 22.00 40-letnica Inšti- tuta za balet. 22.40 Kiseli dež, dokumentarni film. 23.25 TV dnevnik.

5.30 Prebujajte se z nami! (ob tem pa izberite še svojo pesem tedna, povejte, kaj vas žuli ali pa, kaj vas ne, srkajte kavo ali čaj in ob ra- diu uživajte poletje!). 8.00 Konec jutranje oddaje. 16.00 Poletno popoldne (mozaična poletna oddaja je namenjena predvsem sprostivni in vaši dobri volji. Če se vam je pravkar izte- kel dopust, nikar ne obu- pujte, naslednje leto vas ča- ka novil), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

9.30 Živ žav. 10.20 Alpski večer. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnev- nik 1. 18.10 Spored za otro- ke: Čisto pravi gusar, Zlata ptica. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Music- hall, franc. nadaljevanka. 20.50 Montreux jazz festi- val. 21.55 Tv dnevnik 3. 22.15 Poletna noč.

Program LJ 2:

17.00 Izbor iz JRT 2. 19.00 Mednarodni festival pevskih zborov narečnega petja 90. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zabavni torek. 21.00 Zrebanje lota. 21.05 Izbor iz JRT 2, Satelitski progra- mi.

HTV

9.55 Poletni spored, po- novitve, mladinske oddaje. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zakrij ji obraz (drama). 21.05 V ospredju. 2.05 Dnevnik. 22.30 Program plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitve. 13.00 Mladinski spored. 18.00 Družinski magazin. 18.30 Knight Rider. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Čudovit planet. 21.07 Rally (n). 22.10 Neva- ren trikotnik (f). 23.40 Sen- ca na oknu.

Drugi program

19.30 Čas v sliki. 20.15 Kviz. 21.07 Zunanja politi- ka. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Dok. oddaja. 23.55 Salzbur- škí vtisi.

TV MADŽARSKA

8.05 Avtomanija, pon. 8.30 Mornarji, naprej, sov. film. 9.45 Telovadba za in- valide. 9.55 Prenos zaseda- nja madžarske Skupščine. 16.50 Oddaja v nemščini: Poročila in Naš ekran. 17.25 Lovčev sin, nemška serija. 17.55 Diamantna plošča, spored I. Horvatha. 18.30 Četr ure za gospo- darstvo. 18.45 Verske minu- te za žide. 19.30 TV dnev- nik. 20.05 Polip, 12. del. 21.05 Iz Skupščine. 21.35 Dok. film. 22.30 Koncert.

5.30 Prebujajte se z nami! (Če ste utrujeni od poletja in njegove vroče razposaje- nosti, počivajte! Ob tem lahko poslušate radio saj to ne zahteva dodatnih napo- rov. Dobro jutro!), 8.00 Ko- nec jutranje oddaje. 16.00 Poletno popoldne (poleg že znane poletne sproščene usmeritve, vas to- krat čaka rubrika Poslušaj- mo vas, v kateri od 18.15 do 19.00 odgovarjamo na vaše telefonske želje (21 232), obenem pa sprejemamo no- ve), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

9.15 Alice in njena družič- na, amer. nanizanka. 9.30 Gospa ministrca, komedija. 11.40 Music-hall, franc. na- daljevanka. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Po sledih napredka. 18.40 Moja dru- žina in ostale živali, angl. serija. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.58 Zürich: GP v atletiki, prenos. 23.05 Tv dnevnik 3. 23.25 Poletna noč.

Program LJ 2:

17.00 Satelitski programi. 19.00 Prastara ovijalka, izobr. oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Film tedna: Ameriška zasanjanka, ame- riški film. 21.45 Svet poro- ča. 22.45 Satelitski progra- mi.

HTV

9.55 Poletni spored, po- novitve, mladinske oddaje. 19.30 Dnevnik. 20.00 Spek- ter. 20.50 Poreč. 22.10 Dnevnik. 22.35 Program plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitve. 14.00 Mladinski spored. 19.30 Knight Rider. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Dobrodošli v klubu. 22.15 Videoteka. 23.30 Ta sem, ki ga iščeš (dok. f). 0.55 Mike Hammer.

Drugi program

9.00 Matineja. 14.30 Mla- dinski spored. 18.30 Avstri- ja v sliki. 19.00 Avstrija dan- es. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Zamizati na eno oko (f). 21.50 V zadnjem trenutku

TV MADŽARSKA

9.10 Počitniška matineja, filmi za otroke. 10.05 Lin- da, 5. Ognjevitve lutke, pon. 13.55 Prenos zasedanja madžarske Skupščine. 17.25 Video novice. 17.40 Rehabi- litacijski magazin. 18.05 Bolnica v predmestju, češka serija. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Kaznivo dejanje v de- kliški šoli, češka kriminalka v treh epizodah. 21.55 Iz oči v oči. 22.55 Atletika, Ve- lika nagrada Mobil.

5.30 Prebujajte se z nami! (v našem tedenskem pregle- du sporeda je to zadnji dan, nikakor pa ta četrtek ni zadnji, v katerem se boste prebujali z Radiom Murska Sobota!), 8.00 Konec jutran- je oddaje. 16.00 Poletno popoldne (da vam ne bo dolgčas niti vas ne bomo preveč obre- menjevali, se bomo le red- ko oglašali z govorom, veli- ko pogostejše z glasbo. Lepe počitnice!), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

9.00 Grizli Adams, amer. nanizanka. 9.30 Zakon v Los Angelesu. 15.55 Polet- na noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Dinarški gozd, izobr. oddaja. 18.40 Čudežna leta, amer. nani- zanka. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.00 Mihaj- lo Lomonosov, sovjetska nadaljevanka. 21.10 Gala koncert iz Maribora (ope- ne arije). 21.55 Tv dnevnik 3. 22.15 Poletna noč.

Program LJ 2:

17.00 Satelitski programi. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Boj za obstanek. 20.30 Kultura in nasilje, izobr. oddaja. 21.00 Izbor iz JRT 2.

HTV

9.55 Poletni spored, po- novitve, mladinske oddaje. 19.30 Dnevnik. 20.00 Spek- ter. 20.50 Poreč. 22.10 Dnevnik. 22.35 Program plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitve. 14.00 Mladinski spored. 19.30 Knight Rider. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Dobrodošli v klubu. 22.15 Videoteka. 23.30 Ta sem, ki ga iščeš (dok. f). 0.55 Mike Hammer.

Drugi program

18.30 Glasbene želje. 19.00 Štajerski utrip. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Notranje politič- na oddaja. 21.20 Kultura. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Klub 2.

TV MADŽARSKA

8.50 Mornarji, naprej, 2. del. 10.00 Živi svet barja. 10.25 Stari, kriminalka, pon. 11.25 Telovadba za in- valide. 16.15 Panonska kro- nika. 16.35 Svetovna revija mladinskega tenisa. 17.50 Velemlate sveta: Varšava. 19.00 Otroški verouk. 19.15 Zrebanje lota. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Nekateri imajo radi mrzlo, ital. film. 21.30 Videoklipi. 22.00 Do- mače ogledalo. 23.20 Četr- ure za gospodarstvo. 23.35 TV dnevnik.

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

Ona: Viharna odločitev te bo pripeljala na dokaj nesigurna tla, a si boš kaj hitro opomogla. Na pomoč ti bo prisloko dober prijatelj, ki pa bo v zameno zahteval manjšo uslugo. Glede poslov pa si nikar ne delaj odločnih skrbí.

On: Ne razmišljaj toliko o tistem, kar si zavezil, ampak se raje posveti prihodnosti. Nepriznavačeno srečanje ti bo pustilo obilo lepih spominov, predvsem pa si boš pomiril svoje prenapete živ- ce. Popazi malo na zdravje.

Ona: Uspelo ti bo nekaj, kar ti bodo zavidale mnoge prijateljice. Glede neke občutljive poslovne zadeve pa raje počakaj na ugodnejši trenutek, saj se ti sedaj ne piše prav nič dobrega. Dario!

On: Opraviš boš dolgo odlašajočo opravilo in ponovno boš lah- ko zadihal s polnimi pljuči. Še vedno pa ti ne bo uspelo urediti svoje ljubzensko življenje, saj se obnašaš, kot da ne veš, kaj ho- češ. Potrudi se in ne bo ti žal.

Ona: Tisto kar se ti mota po glavi, bi bilo sicer idealno, a le ob predpostavki, da bo za stvar tudi tvoj partner. To pa bo v tem tren- utku bolj težko... Spoznala pa boš nekoga, ki bi ti v tem prav rad ustrejel.

On: Nikar se ne pusti zmesti osebi, ki ve veliko manj kot ti. Je že res, da si sredi problemov in težav, a je najhujše že za teboj. Nek izvir ti bo v življenje prinesel prijetno nalogo, ki jo boš z ve- seljem opravil.

Ona: Najprej boš deležna dejnega negodovanja, pozneje pa se bo vse zasukalo, kot bi si lahko samo želela. S partnerjem se boš spustila v nenameravano investicijo, ki pa ne bo tisto po tvojem nestrnu! Zaujmi mu!

On: Čakanje ti bo prineslo veliko več, kot pa da bi se spustil v tvegano naložbo. Šele ko se bo situacija popolnoma zbristila, se boš v posel vpletel tudi sam.

LEV

DEVICA

TEHTNICA

SKORPIJON

Ona: Zaradi opravljanja te bo pošteno pekla vest. To bo po- vsem upravičeno, saj dobro veš, da si si s takšnim ravnanjem na- kopolja celo kopico sovražnikov. Ne bi bilo slabo, če bi začela raz- mišljati o opravičilu...

On: Obeta se ti vznemirljivo srečanje, večere pa boš preživljal tako, kot si še dolgo želel. Zavisten prijatelj ti bo poskušal ško- dovati, a bo na koncu potegnil kratko prav on sam,

Ona: Nikar ne čakaj, da se bodo stvari uredile kar same od se- be. Prijatelj, ki te opazuje, že dolgo čaka na vsaj približno ugodno priložnost, da bi ti razodel svoja čustva. Nikar se preveč ne igraj, ampak se raje odloči.

On: Tako kot vedno ti bo tudi tokrat uspelo najti kompromis med poslovnostjo in ljubeznijo. Ostali se bodo sicer čudili, kako ti to sploh uspeva, ti pa si boš mislil svoje in se še naprej prav imenito zabaval.

Ona: Stvari se bodo nepriznavačeno zakomplirale in kar naen- krat se boš znašla sredi kopice težav. Uspelo ti bo razočarati ne- koga, ki ti želi samo dobro. Raje se za nekaj časa potuhni in čakaj na ugodnejši trenutek.

On: Izlet ti bo prinesel dolgo pričakovano sprostitev, ki ti bo dala novih moči za doseganje ciljev. Posebno ugodno se ti bo pi- salo prav na ljubzenskem področju, saj se ti obeta nekaj, česar se boš še dolgo spominjal.

Ona: Prihodnji teden se bo nekaj premaknilo, pa najsi to zade- va tvoje ljubzensko življenje ali pa tudi poslovnost. Vsekakor pa bodo spremembe vplivale predvsem na tvoj odnos do partnerja, ki bo nad tem nemalo presenečen.

On: Potreboval boš izdatno mero samozavesti in notranjega miru, saj se ti je v zadnjem času nabralo kar precej zapletenih problemov. Toda nikar se ne predaj, saj boš iz kopice dela pote- gnil tudi nekaj prav prijetnega.

STRELEC

KOZOROG

VODNAR

RIBI

ljubljska banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

kino

SPORED FILMOV V KINU PARK MURSKA SOBOTA od 9. do 16. avgusta

9. avg. ob 18. in 20. uri amer. krim. akc. film POLICIST POD KONTROLO. Režija: Mike Figgis, vlogi: Richard Gere, Andy Garcia.

10. avg. ob 18. in 20. uri amer. akc. krim. film POLICIST POD KONTROLO.

10. avg. ob 22. uri erot. film ONE DELAJO TO NAJBOLJE — trda erotika.

11. avg. ob 18. in 20. uri amer. pustol. (znan.-fant.) film NACIJA VESOLJEV. Režija: Graham Baker, vlogi: James Caan, Mandi Patinkin. NAJBOLJŠI ZNANSTVENOFANTASTIČNI FILM PREJŠNJEGA LETA! VESOLJI SE VKLJUČUJEJO V DRUŽBENO ŽIVLJENJE! FILM FASCINIRA!

11. avg. ob 22. uri erot. film ONE DELAJO TO NAJBOLJE — trda erot.

12. avg. ob 18. in 20. uri amer. pustol. (znan.-fant. film) NACIJA VESOLJEV.

14. avg. ob 18. in 20. uri amer. krim. (komedija) POLICIJSKA ZASEDA. Režija: John Badham, vlogi: Richard Dreyfus, Emilio Estevez idr. SIJAJNA, ATRAKTIVNA KRIMINALKA! ODLIČNA IGRA, NEPOZABNE AKCIJE Z OD TENKI KOMIKE ZA PRAVO SPROSTITEV!

15. avg. ob 18. in 20. uri amer. krim.(kom.) POLICIJSKA ZASEDA.

16. avg. ob 18. in 20. uri amer. pustol. film ERIK.

Kino KUD ŠALOVCI

11. avg. ob 21.30 amer. krim.(kom.) POLICIJSKA ZASEDA.

10. avg. ob 21.30 amer. znanstveno-fantastični film NACIJA VESOLJEV.

12. avg. ob 21.30 erotični film ONE TO DELAJO NAJBOLJE.

KINO LENDAVA

PETEK, 10. 8.

Ob 19.00 — PRINC ODKRIVA AMERIKO (amer. komedija).

Ob 21.00 — GLEJ NO, KDO GOVORI (amer. komedija).

SOBOTA, 11. 8.

Ob 19.00 — OBTOŽENA (amer. drama).

Ob 21.00 — PRINC ODKRIVA AMERIKO (amer. komedija).

NEDELJA, 12. 8.

Ob 18.00 — GLEJ NO, KDO GOVORI (amer. komedija).

Ob 20.00 — OBTOŽENA (amer. drama).

KINO TURNIŠČE

PETEK, 10. 8.

Ob 20.30 — OBTOŽENA (amer. drama).

SOBOTA, 11. 8.

Ob 20.30 — GLEJ NO, KDO GOVORI (amer. komedija).

NEDELJA, 12. 8.

Ob 15.00 — GLEJ NO, KDO GOVORI (amer. komedija).

Prodaj

MOTORN

VOZILA

PRODAM

OPEL BERLINO, letnik 1982, na novo registriran, prodam, 74 313.

ALFA ROMEO 1.5 TI, letnik 1989 — februar, dodatno opremljen, prodam, 42 027. M-215

MOPED AVTOMATIK, skoraj nov, ugodno prodam. Černelavci, Lendavska 21. M-219

ZASTAVO 101, letnik 1977, prodam. Ropca 39. M-222

FIAT 125 PZ ugodno prodam. Krajna 69. M-225

FORD TAUNUS 1.6 L, letnik 1977, prodam, 24 636. M-227

ZASTAVO 750, letnik 1976, dobro ohranjen, registriran do 19. aprila 1991, prodam, 25 494. Cimerman.

Cvetkova 18 a, M. Sobota, M-231

JUGO 60, star 10 mesecev, ugodno prodam. Kidričeva 3, M. Sobota, 26 320. M-233

ZASTAVO 101, letnik 1978, registrirano do aprila 1991, ugodno prodam, 46 348 ali 22 239, Tišina 10. M-239

LADO 1500, neregistriran, v voznem stanju, in PZ, letnik 1975, neregistriran, prodam. Vadarci 75. M-240

YUGO FLORIDA, april 1990, zelo ugodno prodam. Bakovci, Mladinska 2. M-244

CITROEN GS 1.6, zelo dobro ohranjen, registriran do junija 1991, prodam. Vidonci 136. M-245

CITROEN GS CLUB, letnik 1976, prodam, 41 750. M-267

RENAULT GTL, star 23 mesecev, 19.000 km, ugodno prodam. Mlajinci 20. M-268

GOLF DIZEL, letnik 1983, prodam za 8.500 DEM. 89 144. IN-14361

TOMOS AVTOMATIK prodam za 4.000,00 din. Stanko Zadavec, Veščica 8 c, Ljutomer. IN-14359

LADO 1200 KARAVAN letnik 1981, poškodovano, prodam. Štraki, Noršinci 32, Ljutomer. IN-14357

OPEL KADETT 1.3 LS, letnik 1988, ugodno prodam, 68 140. GR-13822

ZASTAVO 101, letnik 1979, registriran do 8. 11. 1990, prodam. Informacije po 15. uri: Rudi Volf, Prisojna c. 6, Radenci. GR-138256

DIANO, letnik 1976, obnovljeno, registrirano do julija 1991, prodam, 73 203 (od 7. do 15. ure) ali 87 320 po 19. uri. GR-13828

ZASTAVO 128, letnik 1987, prodam. Mlinarič, Kajuhova 1, Radgona. GR-13829

MERCEDES 226 s priklopo Gorica prodam, 73 431 — Branko Kolbl, Radenci. M-248

JUGO 55, star 1,5 let, prodam, 26 355. M-303

JUGO 55 GVL, letnik 89-april, 70 653. M-306

RENAULT 4, letnik 1978, prodam. Pozvek, Černelavci, Gederovska 30. M-308

FIAT 132 nujno prodam. Cena ugodna. Madjar, Lendavska 19 b. M-313

GOLF, drobilec za zrnje, enofazni motor, dve tridelni okni, kozličke ter kozo prodam, 23 947. M-315

ZASTAVO 101 GTLX, staro 4 leta, letnik 1986, garažirano, prodam, 23 902. M-316

VW (hrošč) 1300, letnik 1986, ter OPEL REKORD, letnik 1974, prodam. Krog, Murska 64. M-317

126 P, letnik 1977, dobro ohranjen, registriran do konca julija 1991, prodam. Boračeva 50, 73 437. M-DS

LADO SAMARO, staro 1 leto, prodam ali zamenjam za RENAULT 4, 81 580. M-318

GS 1.3 SUPER prodam, 21 636. M-200

RENAULT 12, letnik 1975, odlično ohranjen, prodam, 23 520. M-257

ZASTAVO 750, letnik 1982, ugodno prodam. Benkovič, Kocljeva 14 g, po 20. uri. M-280

JUGO KORAL 45, letnik (oktober) 1988, VW GOLF JD, letnik (marec) 1979, rezervna vrata, 3 kose, vetrobransko steklo za Golf, prodam. Mettler, Beltinci, Panonska 7 a, dopoldan, 21 525 int. 246. M-285

WARTBURG, prevoženih 50.000 km, in priklopo za avto, prodam. Čopova 19. M. Sobota, 22 982. M-288

AVTOMATIK 3 ML prodam. Gubič, G. Petrovci 2 a. M-289

MOPED AVTOMATIK A 3 ML prodam za 3.000,00 din. Kolarič, Bogojna 154 a. M-297

MOPED AVTOMATIK v dobrem stanju, prodam. Marjan Živčec, Partizanska 3, Lendava, 75 234. LE-12840

VW 1200, letnik 1976, generalno obnovljen, bele barve, prodam za 25.000 din. 25084. LE-12844

RENAULT 18, letnik 1984, prevoženih 46.000 km prodam. Jože Kuzmič, Salamenci 54. M-HH

CITROEN GS, letnik 1972, vozen, neregistriran, prodam za 5.000,00 din. Jelena Horn, Minimarket Boreci, Križevci pri Ljutomeru. IN-14369

WARTBURG, letnik 1978, prodam. Cena po dogovoru. 82 837. IN-14368

HUNTER 1976, prvi letnik, 126 P, dva mopeda, prodam ali zamenjam. Križevci pri Ljutomeru 3 a. IN-14367

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

KOMBAJN ĐURO ĐAKOVIĆ

in adapter za koruzo, sejalnico IMT, stiskalnico (prešo) Velger in koso IMT prodam. Noršinci 62. M-217

VRTNO KOSILNICO PANONIJA z reduktorjem in seme oljne repice (rips) prodam. Partizanska 30, Bakovci. M-218

TRAKTOR FERGUSON IMT 542 prodam. Recek, Večeslavci 128. M-243

TRAKTOR ZETOR 4718 prodam. Dankovci 30, 77 453. M-252

ENOREDNI KOMBAJN za obiranje krompirja (manjši) prodam, 42 012. M-259

VEČJO LESENO STISKALNICO (prešo) za grozdje prodam. Panovci 9, Križevci v Prekmurju. M-263

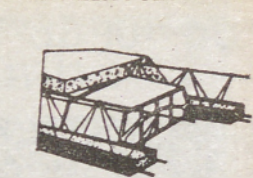
KOSILNICO, italijansko, in obračalnik, prodam. Velika Polana 201. M-265

KOSILNICO BCS (bencin-petrolej) starejšo, dobro ohranjeno, prodam. Turnišče, Št. Kovača 50. M-272

TRAKTOR IMT 539 in kosilnico batuje K5 prodam, 82 102. IN-14328

MOTOKULTIVATOR MUTA S PRIKOLICO, domače izdelave, prodam za 15.000,00 din. Janez Šimonič, Ozka 2, Lendava. LE-12804

GRADITELJI POZORI!

Izdelujem stropne nosilce vseh velikosti, zelo ugodne cene, dobava takoj. Večjo količino dostavim na dom brezplačno, cena zajamčena. Informacije: Željko P., Novo Selo Rok, R. Končara 16, 42200 Čakovec, telefon: (042) 811 685.

TRAKTOR STEYR 15, s koso in reduktorjem, in jermenico, prodam, 76 669. M-9972

ENOOSNO PRIKOLICO VIŠEVIČA, 4 L, ugodno prodam, 73 301, po 16. uri. M-9980

TRAKTOR IMT 577, 270 delovnih ur, prodam, 77 859. M-9983

FREZO HONDA F 400 prodam. Trnje 60. M-9999

TRAKTOR GORENJE, frezo, prikolico, skopilnico, plug in rezervna kolesa za traktor prodam. Alojz Hari, Domajinci 52 a (od petka do nedelje zvečer). M-026

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 420, 2,5 leta, s prikolico, prodam, 62 116, Črešnjenci 91, G. Radgona. M-038

KOSILNICO BERTOLINI DIZEL, akumulatorski vžig, dvobrazdni plug, frezo Muta in mlin za izdelavo moke na kamen prodam. Lahko tudi na obroke. Pečarovi 47. M-048

URSUS 360, nov, še neregistriran prodam ceneje. Kapca 77 a. M-049

TRAKTORSKO KOSO IMT prodam. Lipovci 108. M-050

OBRAČALNIK za seno, voz z gumijastimi kolesi in oves prodam. Štol, Domajinci 12, 23 854. M-063

TRAKTOR STEYR 18 in kosilnico LAVERDO prodam. Jože Špilak, Pordalinci 18. M-292

TRAKTOR TORPEDO 55 X, pogon na štiri kolesa, nujno prodam po zelo ugodni ceni. Roman Gabriel, Hodoš 76. M-MM

KOMBAJN ZMAJ 133, z adapterjem in stiskalnico ter Class Evropa z zabojnikom in mercedesovim motorjem, prodam, 45 269. M-MM

NAHRITNO SKOPILNICO SUPRA 50, novo, prodam za 4.000,00 din. 81-292. IN-14365

TRAKTOR IMT 533, 1600 delovnih ur, prodam. Dolamič, Babinci 32, 82-628. IN-14363

KOMBAJN ZA KORUZO, dvoredni, ugodno prodam. Fašalek, Sratovci 44, Radenci. IN-13824

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 521 prodam, 46 025. M-305

TRAKTOR STEYR 18 prodam ali zamenjam za močnejšega. Bakovci, Vrtna 8. M-310

TRAKTORSKI OBRAČALNIK z 160 prodam. Gorica 41, 23 438. M-314

KOMBAJN ZMAJ 133 B z adapterjem za koruzo prodam. Naslov v upravi lista. M-324

SILAŽNI KOMBAJN SK 80 prodam. Milan Hari, Gerlinci 115. M-302

ČIŠČENJE IN POSPRAVLJANJE ZASEBNIH IN DRUŽBENIH PROSTOROV

VOJKO PRAH

Razlagova 14, 69000 Murska Sobota, tel.: 26 169

posesti

HIŠO, primerno za obrt (lokal, trgovina), damo v najem v Dobrovniku. 23 785. M-214

NOVO VSELJIVO HIŠO v Zenkovcih za 500.000,00 din. 76 893. M-221

POSLOVNI PROSTOR, 40 + 10 m², dajemo v najem, 22 237 ali STANOP, Kidričeva 16, M. Sobota. M-226

HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPIEM, ELEKTRIKA in voda v hiši z dvema hektarjema zemlje, na lepi, sončni legi, primerna za vinograd, prodam. Serdica 85. M-232

59 AROV NJIVE na lepi, sončni legi, v Gornjih Slavečih, prodam. Naslov v upravi lista. M-235

VSELJIVO HIŠO na Goričkem prodam, 22-608. M-242

MEŠANI GOZD, 15 arov, v Vučji Gomili, prodam. Vučja Gomila 8. M-255

37 AROV MEŠANEGA GOZDA v Kušanovcih, prodam, 48 012. M-271

V LJUTOMERU PRODAM STARO STANOVANJSKO HIŠO, s približno 30 ari zemljišča (mlad sadni nasad). Informacije pri Najžarju, Vrazova 10, Ljutomer. M-MM

NEDOGRAJENO HIŠO v Krogu prodam, (063) 852 220. M-MM

POSESTVO s hišo in gospodarskim poslopjem v okolici Ljutomera prodam v celoti ali po delih. Posestvo je na 4 ha zemljišča (travniki, njive, gozd), (061) 331 017 ali naslov v upravi lista. M-MM

HIŠO z gospodarskim poslopjem, vinogradom in njivo prodam. Informacije: Diskont Slana G. Radgona. M-13820

DOBREMU IN SKRBNEMU ZETU RUDIJU ROTHU iz Moravskih Toplic iskrene čestitke ob srečanju z ABRAHAMOM in še mnogo zdravih, veselih in srečnih let — tast.

ZIVALI

PRODAM

KRAVI, breji, zaradi boleznih lastnika prodam. Nedelica 24. M-212

NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom, stare štiri mesece, prodam. Milena Cigan, Odranci, Ribiška 8, 70-173. Cena 1.000,00 din. M-220

TELICO, brejo 6 mesecev, prodam. Strehovci 22. M-224

ČEBELE s panji AŽ, 10-satni, in prazne panje, prodam. Križevci 38 v Prekmurju. M-247

PRAŠICA za zakol, 130 kg, prodam. Petanjci 7. M-258

PUJSKE, 20 kg, prodam. Krajana 11. M-273

MALE PUJSKE prodam. Prosečka vas 10, tel.: 77-070. M-274

MALE PUJSKE in Ford taunus, letnik 1979, po delih, prodam. Hočeher, Tišina 41, 46-374. M-275

KRAVE, dobre molznice, kontrola A, prodam. Alojz Jelen, Lukavci 2, Križevci, 87-591. IN-14362

KRAVO, brejo 5 mesecev, kontrola A, prodam. Franc Ostre, Vučja vas 26, Križevci pri Ljutomeru. IN-14356

SVINJO, visoko brejo, prodam. Kapca 113, 36-533. LE-12842

PUJSKE prodam. Skakovci 44. M-282

KRAVO, brejo 9 mesecev, staro 5 let, ter telico, brejo 5 mesecev, prodam. Moravske Toplice, Na bregu 17. M-286

PUJSKE prodam. Krajana 48. M-293

MALE PUJSKE prodam. Gradišče 46. M-MM

DVE SRNASTI KOZI, stari 3 mesece, prodam, 62-143. M-MM

DVE ŠARPLANINKI, psički, stari 2 meseca, prodam. Janko Pučko, Mota 37, Ljutomer. IN-14366

MALE PUJSKE prodam. Rankovci 48, Pertoci. M-304

zaposlitve

DELAVCA: (-ko) za delo pri stroju za plastiko v izmenah zaposlim. Za moške pogoj izpit B kategorije. Lahko je tudi mlajši upokojenec ali upokojenka. Ponudbe na upravo lista. M-257

TUJA FIRMA IŠČE ZASTOPNIKE in akviziterje za prodajo izdelkov po diskontnih cenah — na območju Slovenije in drugih republik. Plačilo v devizah. Informacije po 6 med 12. in 14. uro: (061) 454-869. M-311

TESARJA — DELOVODJO za nedolocen čas zaposlim. Willibald Marek, 851 Hitzendorf, Attendorf 58, 9943-3137-2665. GR-13821

FANTA, 16 let, sprejem v priučitev. Vsa oskrba v hiši. Franc Dobravec, DIMNIKARSTVO, Litija, Šmarska cesta 3, 61270 Litija. M-MM

IN MEMORIAM

Kolomanu

14. 8. 1984

Šeruga

iz Murske Sobote

Iskrena hvala vsem, ki se ju spominjate, prinašate svečke in cvetje na njun praznik.

Hvala vsem, ki sočustvujete z nami. Murska Sobota, 13. in 14. avgusta 1990

NJUNI NAJDRAŽJI

Marjetki

13. 8. 1989

Šeruga

iz Murske Sobote

Iskrena hvala vsem, ki se ju spominjate, prinašate svečke in cvetje na njun praznik.

Hvala vsem, ki sočustvujete z nami. Murska Sobota, 13. in 14. avgusta 1990

NJUNI NAJDRAŽJI

Marjetki

13. 8. 1989</

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 1. avgust 1989, ko nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

Ludvik Hari

iz Andrejec

Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

Žalujemo: vsi njegovi, ki ga pogrešamo

Leta minevajo a spominov ne zbrisejo. V spominu te bomo ohranili do konca naših dni.

V SPOMIN

11. avgusta 1990 mineva pet žalostnih let, odkar nas je zapustil naš dragi in nikoli pozabljeni mož, oče, tast, dedek in pradedek

Štefan Matjašec

iz Turnišča

Vsem, ki se ga še spominjate, postojite pri njegovem grobu, prinašate rože ali prižigate sveče se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je po krajši bolezni zapustila naša mama, sestra, babica in prababica

Marija Pečič

rojena Serec
iz Satahovec 18 a

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, za maše in nam kakorkoli pomagali.

Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem, gasilcem, in govorniku KS.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: sin Alojz z ženo, sestra Antonija, vnuk z ženo in pravnuka ter ostalo sorodstvo

Zadnjič so tvoje oči se preko poljan zastrmele, padle koprene so bele, srčni utrip je zastal...

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je mnogo prezgodaj, tragično zapustil naš nenadomestljivi, dober in skrben mož, oče, sin in brat

Milan Jelen

iz Stare nove vasi

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam na kakršen koli način pomagali in priskočili na pomoč v najtežjih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo kolektivu KIK Posuške Mesne industrije iz Murske Sobote, za moralno in gnotno pomoč v najtežjih trenutkih.

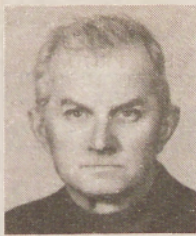
Zahvala velja tudi vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so od blizu in daleč prišli počastiti njegov zadnji spomin, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so darovali za sv. maše in druge dobre namene.

Lepo hvala tudi domačim gasilcem, ki so ga pospremili k njegovemu zadnjemu počitku. Hvala tudi č. č. g. duhovniku za govornikom za ganljive besede slovesa ter vsem Robertovim, Radovim in Treninim sošolcem za vence in spremstvo na zadnji poti.

Vsem skupaj — še enkrat, iskrena hvala.

Stara Nova vas, Bunčani, Avstralija, 31. 7. 1990

V globoki žalosti: žena Majda, sinova Robert in Rado, hčerka Renca, mama ter brat Franček z družino in sestra Marija z družino iz Avstralije.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

Franca Trajberja

iz Kobilja 84

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala g. župniku Francu Halasu za lep pogrebni obred, predstavniku KS Kobilje in članu GD Kobilje za tople poslovilne besede. Neprecenljiva hvala dr. Bojanu Korošču za zdravljenje med njegovo težko boleznijo.

Žalujemo: žena Terezija, sin Oskar z ženo Anico, vnukinja Tatjana z družino in sestra Viktorija z družino

Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči, le tvoj nasmeh nam v srcih še živi, in nihče ne ve, kako zelo, zelo boli, ko zavemo se, da več te ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata, strica in prijatelja

Martina Šusterja

iz Dol. Bistrice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti ter darovali vence in cvetje. Prisrčna hvala sosedom, g. dekanu za opravljen obred, pevcem in govorniku.

Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Z bolečino v srcu: bratje in sestre z družinami, prijatelj Stanislav Vučko in drugi prijatelji

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi hudega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tašče in stare mame

Elizabete Rajnar

roj. Balajc
iz Rakičana

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, za sv. maše ter jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala g. župniku za lep pogrebni obred, g. Frangešu iz Maribora, g. Martinu iz Berlina za sodelovanje pri obredu, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS za poslovilne besede ter zdravstvenemu osebju internega oddelka za pomoč in lajšanje bolečin.

Žalujemo: hčerka z družino in vsi, ki smo jo imeli radi

O, vsi, ki srečal sem vas kdaj na cesti življenja, rad pošlati bi vam pozdrav. Še vedno ste sopotniki mi zvesti. Rad vsaj za hip bi z vami spet postal, vam segel v roko, rekel vam besedo in z vaših ust odmev pričakoval.

(Rado Borodon, Srečanja)

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 79. letu starosti zapustil dobri mož, oče, dedek in pradedek

Janez Madjar

iz Večeslavca 71

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, hotrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter za sv. maše in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS Anici za ganljive besede slovesa ter društvu upokojencev Večeslavci.

Posebna zahvala dr. Peričevi za njen trud med zdravljenjem.

Žalujemo vsi, ki smo ga imeli radi

S cvetjem ti grob krasimo, v trajno ljubezen in spomin. S solzami cvetje svežimo, a v srcu je polno bolečin.

V SPOMIN

Franco Langu

iz Serdice

Globok in boleč je spomin na 26. avgust, ko bo minilo 5 let bridke žalosti, bolečine in praznine, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil nadvse ljubljeni, nepozabljeni mož, oče, opa-pa, brat in stric.

Hvala vsem tistim, ki se ga še spominjate, mu prižigate sveče.

Žalujemo: žena Marija in sin Franc z družino

Minili žalostni sta leti dve, odkar zapustil dom in starše si, a na tvojem grobu roža le cveti, ki grenka solza jo rosi.

V SPOMIN

Boleč je spomin na 15. avgust, ko sta minili dve leti globoke žalosti, odkar naju je zapustil najin najdražji sin

Štefan Šantavec

iz Pečarovec

Čutiva te in pri tebi sva, čeprav v plamenu sveč. Vse upanje je odšlo s teboj, z nama je le nema bolečina.

Iskrena hvala vsem, ki mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Globoko žalujemo mama in oče

Sveče sjaaj v noči temni, da sliki tvoji le življenje daje, tiho solze nam polzijo, srce neizmerno stiska bol. Komu pišeš te besede, komu mar je solza bolečin, čemu želje, upanje in vera, ko nazaj ne vrne te nihče. Odšel od nas, za vedno si odšel, neznano kam, ljubezen našo v bolečino usoda kruha spremenila je. ZAKAJ?

V SPOMIN

Tomiju Labazanu

14. 8. 1970—4. 8. 1989

Ko vedel bi, kako nam je hudo, bi vrnil se nazaj. Pa kaj, ko nobena solza, bolečina ne prebudi več našega sina. Ljubi naš Tomi! Tvoj oči, mama, Metka, Janez in stara mama so vedno s teboj.

Edina uteha so solze in rože, ki ti jih prinašamo. Hvala vsem, ki obiskujete njegov tihi dom in z nami delite žalost in bolečino.

Z ljubeznijo in bolečino vsi tvoji najdražji

Niti zhogom nisi rekel, niti roke nam podal, smrt te vzela je prehitro, a v naših srcih boš ostal. Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

v 49. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, tast in stari oče

Evgen Dervarič

iz Bodonec

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, sodelavcem DO Kroj iz Murske Sobote, ki so nam v težkih trenutkih njegove bolezni stali ob strani, ob boleči in nenadomestljivi izgubi izrekli sožalje, mu darovali vence in cvetje ter dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Posebna hvala za lepo opravljen obred, g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS in govorniku DO Kroj, osebju onkološkega oddelka UKC iz Ljubljane in osebju internega oddelka bolnišnice v M. Soboti, posebej dr. Kološevi.

Žalujemo: žena Marija, hčerka Silvija, sin Evgen z družino, mama, brata Rudi in Avguštin z družino ter vsi, ki smo te imeli radi

MARKIŠAVSKE ŠTORKLJE TOŽBA

»Kaj čem?

Zgodilo se je konec malega srpana (julija) pri Flisarjevih (številka 23) v Markišavcih pri Murski Soboti. S slemena baje najmanj tri stoletja starega domovanja ljudi je zgrmel dimnik z gnezdom štirčlanske štokrljine družine, simbola sveta ob Muri. K sreči sta bila samec in samica z mladčema na lovu za hrano, sicer bi se lahko zgodilo kaj podobnega, kar je posledično vezano na ekološke spremembe v okolju: regulacije potokov in rek, onesnaževanje voda, izsuševanje močvirij, obsežne agromelioracije, končno pomanjkanje primernih prostorov za gnezdenje.

»Kaj imamo od tega, če smo otroci dveh celin, last vseh narodov, mednarodna, svetovna naravna dediščina, ko pa se naš prostor pod soncem vse bolj oži,« prihaja sporočilo iz Markišavce. Lani je bilo leto popisa štokrlj in — kakšna ironija! — ravno takrat je brezvestnež v Hrastje — Moti povozil enega od »simbolov obnavljanja življenja«, da o številnih uničenih gnezdih ne modrujemo.

»Kaj potem, če nas varujeta kar dve mednarodni konvenciji (o varstvu ptic in o močvirjih, ki sta mednarodnega pomena) in republiški odlok o zavarovanju redkih ali ogroženih živalskih vrst, ko pa tega nihče ne spoštuje,« razumemo tožbo markišavskih štrkov, ki so dolga desetletja

Le še podrtja je ostala in štokrlje brez gnezda pri Flisarjevih v Markišavcih. Pravijo, da je bilo poslopje tako ali tako namenjeno za rušenje.

gnezdili na zdaj porušeni domačiji.

Flisarjevi zatrjujejo, da pač nesreča nikoli ne počiva, da so o dogodku obvestili več naslovov (!?) in da lahko o tem pričajo sosede. Kakorkoli že, na potezi bi morali biti mariborski Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, soboški Zavod za ekonomiko in urbanizem, medobčinske inšpekcijske službe in še kdo. Baje so elektrikiarji obljubili, da bodo na bližnjem drogu poskr-

Brez doma sem!«

beli za nastavek za novo gnezdo. Bomo videli! Sicer pa: čez nekaj dni se bodo štokrlje že začele zbirati za skupinski polet čez ekvator. Kakšno popotnico jim bomo pripravili? Selitvena, t. i. vzhodnoevropska pot, ki vodi iz vzhodne Evrope čez Balkanski polotok in morsko ožino pri Bosporju ter prek azijskega dela Turčije in Rdečega morja v Kenijo in naprej v južno Afriko, kjer prezimijo, je dolga.

Branko Žunec

Kabelska televizija v naselju Rudar

Krajevna skupnost Lendava je stanovalce rudarskega naselja v Lendavi obvestila, da je mogoče za celotno območje postaviti en sam sprejemni atenski sistem z antenami za zemeljske, radijske in televizijske programe ter paraboličnimi antenami za satelitske programe. Tako bi odpadla gradnja, vzdrževanje in obnavljanje individualnih televizijskih anten, kar bo pomembno tudi za podobo kraja.

Čeprav ima večina stanovalcev rudarskega naselja že televizijo, pa se nekateri odločajo za nov sistem. Ugodno je tudi, da izvajalec ponuja kompletno investicijo v odplačilo za dobo osmih mesecev, po dogovoru tudi za daljše obdobje. Cena za priključek na kabelski razdelilni sistem naj bi bila 6.400 din, ki bi jih naročnik plačal v 8 mesečnih obrokih. Po dopustih bo krajevna skupnost sklicala zbor interesentov, kjer se bodo dogovorili o nadaljnjem poteku akcije.

Jani D.

Medžimurski sejamski vrvež v središču Čakovca je trajal tri dni.

Kovač Mišak je spretno izdeloval podkane na ulici.

Tridnevno prireditev Medžimurski sejem je Turistično društvo Čakovec organiziralo četrty, drugi v času proščenja »proščenja« in prvič kar tri dni.

Sejem ni navaden sejem ali proščenje, je zgledno turistična prireditev s pridihom folklorne in klasične tradicije. Turistična prireditev s pridihom folklorne in klasične tradicije. Turistična prireditev s pridihom folklorne in klasične tradicije. Turistična prireditev s pridihom folklorne in klasične tradicije.

Od jutra do večera se je dogajalo marsikaj zanimivega. Seveda je bilo najbolj veselo v večernih urah, ko so mnogi zaplesali s tradicionalnimi plesalci kar na ulici. Dopoldne in popoldne so prisotni čun otroci, kajti za njih je delovala »likovna delavnica«. Kavarja je bil razstavljen unikaten nakit, izdelan po ljudskem vzorcu v galeriji Arhgal pa razstava fotografij Hiša med dvema. Vsako popoldne ob petih so pred cerkvijo nastopale folklorne skupine, med njimi tudi gostje iz Ormoža in Lendave. Zanimajnejši obiskovalci so lahko ob večerih gledali orgelski koncert Laloševica ter nastupa komornega ansambla Collegiuma pro musica sacra iz Zagreba.

Sejemska izbira je bila pestra, na najbolj opaznem prostoru so razstavljali in ustvarjali domači obrtniki in ljudski umetniki. Seveda ni bilo le razstave, temveč tudi vožnja s konjsko vprego po mestu, ki ter panoramska vožnja z letalom. Seveda pa Turistično društvo pri organizaciji prireditve ni bilo osamljeno, saj so mu pomagali številni pokrovitelji in kulturni delavci.

Bernarda W.

Košare iz šibja so mojstrsko izdelane, lepe za oko in koristne za gospodinjstvo.

Vsako popoldne so na prireditvenem prostoru pred cerkvijo zaplesali folkloristi.

ZGLED Z DESNEGA NA LEVI BREG MURE — Najbolj opazna je bila, kaj, kdo, kje, komu, zakaj. Mar ne bi kaj takega postavili Krogu ali v Črnskih Mejah pri Murski Soboti, kjer je vsako tje pitne vode za osrednji del soboške občine? Komitjski tabor (od 25. junija do 4. julija) je namreč pokazal, da večina bližnji in daljnji okolici sploh ne ve, da je tod zajetje pitne vode, posledice njenega ogrožanja z vsakršnim onesnaženjem pa se kažejo! B. Žunec

Ko nas je minuli petek vodila pot v Porabje, smo pred vasjo Čretnik (Csöretnek) našli na množico ljudi, avtomobilov in šotorov. Opazili smo, da gre za tekmovanje in potem zvedeli, da je bilo to celo svetovno prvenstvo v orientacijskem teku. Kdo bi si mislil, da gre za tako pomembno tekmovanje?

Še v grajskem parku v Monoštru (Szentgotthárd) se je dogajalo nekaj večjega. Tudi tam je bilo namreč precej ljudi. Eni so bili obiskovalci, drugi so nastopali, tretji so prodajali spominke, četrty pa pijačo in jedačo. Med tistimi, ki so sodili v program, je bil tudi lončar Karel Dončec iz Virice. Bil pa je to drugi dan prireditve Igre, ki združujejo narode, ki so jih organizirali skupaj z Avstrijci (Mürzsteg). Slogan teh iger pa je bil Zemlja-zrak-voda-ogojen.

Besedilo in posnetek: Jože Graj

Ribiči pripravljajo piknik

O priljubljenosti ribištva med Pomurci pričajo tudi ribiške prireditve, ki so vsako leto zelo dobro obiskane. Tako bo ribiška družina iz Murske Sobotice letos spet pripravila piknik. Prireditev bo 12. avgusta pri ribiškem domu v Murski Soboti. Prireditelji se bodo potrudili, da bi bil piknik zares v ustreznem vzdušju in ob ribiški hrani.

J. Gabor

DOLJNI SENIK

Tamkajšnje gasilsko društvo je minulo nedeljo proslavilo 100-letnico delovanja. Ob tem visokem jubileju so pripravili dvojezično proslavo, katere se je udeležil tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eori; med gostujočimi gasilskimi društvi pa so bili tamkaj tudi Šalovčani.

J. G.

POLEG IGER PONUDILI TUDI KRÜH

Ob Gajševskem jezeru na Grabah je turistično društvo Branek iz Branoslavec pripravilo 3. svetek kruha in iger. Sončna nedelja je privabila k jezeru številne obiskovalce razstave domačega kruha in gledalce vaških iger. Razstavljeni kruh je ocenila strokovna komisija in med 11. vrstami kruha iz prave krušne peči za najboljšega izbrala hlebec, ki ga je spekla Ida Novak iz Branoslavec. Drugo nagrado si je prislužila Anica Slavič, tretjo pa Viktorija Jaušovec, prav tako obe iz Branoslavec. Vrle gospodinje pa so za oko in usta napekle še precej drugih dobrot iz časov naših babic.

Lidija Kosi

Letos so v Lendavi proslavili 100. obletnico prvega prihoda vlaka v Lendavo. Železniška proga, ki je nekoč povezovala Lendavo s sosednjo Mažarsko, je bila uknjena takoj po drugi svetovni vojni. Železniške tirne so odpeljali, tako da je danes Lendava končna postaja, iz katere vlak vozi proti Čakovcu. V zadnjem času pa je vse več govora o tem, da bi progo proti meji ponovno zgradili.

JD

UREDITEV OKOLICE ŽELEZNIŠKE POSTAJE — V Murski Soboti so bogatejši še za eno pridobitev. Krajevna skupnost Lendavska kot investitor in SGP Pomurje kot izvajalec sta poskrbela za asfaltiranje ceste in pločnika v bližini soboške železniške postaje. V kratkem bodo uredili tudi zelenice, zasadili rože in postavili klopi. Načrtujejo pa tudi ureditev bližnje Ulice ob progi. Foto: M. Jerše.

